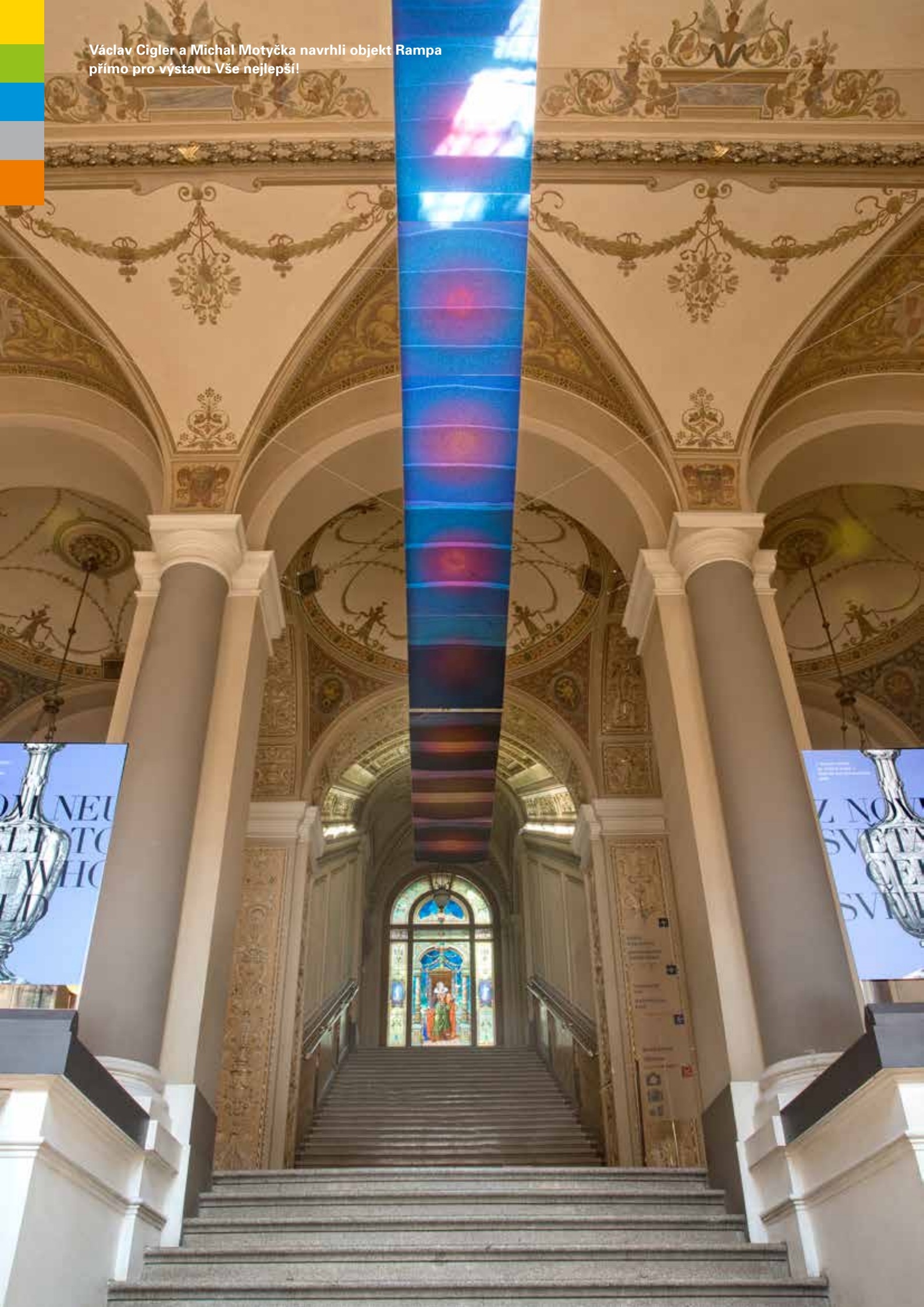

muzeum

(p)rim

Václav Cigler a Michal Motyčka navrhli objekt Rampa
přímo pro výstavu Vše nejlepší!

obsah)

4	1)	Úvodní slovo ředitelky UPM Heleny Koenigsmarkové
9	2)	Organizační struktura vedení UPM
10	3)	Vědeckovýzkumná činnost UPM
12	4)	Centrum dokumentace sbírek, přehled akvizic
21	5)	Přehled výstavní a další prezentační činnosti UPM
24		– Hlavní výstavní projekty
42		– Stálé expozice
47		– Edukační programy
51		– Vydavatelská činnost
60	6)	Sbírkotvorná, vědeckovýzkumná a prezentační činnost sbírek
60		– I. sbírka skla, keramiky a porcelánu
66		– II. sbírka užitě grafiky a fotografie
72		– III. sbírka nábytku, kovů a různých materiálů
77		– IV. sbírka textilu, módy a hraček
82	7)	Restaurátorské oddělení
84	8)	Mimopražské pobočky UPM
84		– Kamenice nad Lipou
85		– Muzeum textilu v České Skalici
87	9)	Knihovna UPM
89	10)	Investice
90	11)	Zpráva o finančním hospodaření UPM v roce 2012
99	12)	Mediální partneři a sponzoři UPM
100	13)	Společnost přátel UPM

Uměleckoprůmyslové museum v Praze (UPM)

sídlo: 17. listopadu 2, 110 00 Praha 1

statutární zástupce UPM: Helena Koenigsmarková, ředitelka

Identifikační číslo: 00023442

Právní postavení UPM: statní příspěvková organizace

1) Úvodní slovo ředitelky UPM Heleny Koenigsmarkové:

127. rok existence muzea

Činnost muzea v roce 2012 zásadně ovlivnil stav příprav dvou investičních projektů zařazených v programu *Národní kulturní poklad* Ministerstva kultury ČR: stavba centrálního depozitáře a rekonstrukce historické budovy. I když byl projekt *Centrální depozitář UPM* v požadovaném termínu odevzdán (duben 2011) a upravován dle dalších zákonných změn a požadavků Odboru vnitřní správy a investic Ministerstva kultury, byl k registraci pro výběrové řízení na dodavatele stavby zaregistrován tímto odborem až k 19. 12. 2012. Tuto registraci vláda nepřijala pro její formální nedostatečnost.

V květnu bylo vydáno stavební povolení k projektu *Rekonstrukce historické budovy*; zároveň jsme s vybranou firmou připravovali logistický plán balení sbírek. V druhé polovině roku bylo již zřejmé, že plánovaný harmonogram obou navazujících akcí je neudržitelný zejména pro uložení sbírek v novém depozitáři, takže jsme provedli průzkum vhodných budov pro případné uložení sbírek v „mezidepozitáři“. S ohledem na snížení rizik při znásobeném přesunu sbírek z historické budovy (zejména sbírek skla, keramiky a porcelánu, ale i např. fotografie či textilu) jsme začali pracovat na variantě, kterou by přinesl souběh obou staveb. Protože bylo jasné, že plánovaný postup úprav nelze dodržet ani v případě rekonstrukce budovy, museli jsme požádat o havarijní sanaci střechy a fasády budovy před zimním obdobím.

Souhrnem lze konstatovat, že obě akce se dostaly do časového skluzu, čímž se značně komplikuje naplňování střednědobé i dlouhodobé koncepce rozvoje muzea. Dostáváme se do fáze krizového řešení a to se odráží v plánu činnosti na rok 2013, jenž stále nemá výchozí data pro skutečné plánování.

V plánu na rok 2012 také ještě figurovalo využití Salmovského paláce pro účely UPM, které navrhl Odbor vnitřní správy a investic MK, avšak tato nabídka byla na počátku roku po jednání s Národní galerií a zástupci ministerstva odvolána. Vzhledem k těmto skutečnostem jsme uvítali možnost vytvořit nové Muzeum českého kubismu v Domě U Černé Matky Boží, kde k 1. září ohlásila ukončení svého působení Národní galerie. Od srpna jsme jednali o převzetí tohoto objektu se Státním fondem kultury s tím, že jsme připraveni vytvořit novou expozici do konce roku a také s výhledem na využití kancelářských prostor pro vedení UPM, kdyby v roce 2013 došlo k uzavření hlavní budovy. Do konce roku 2012 však fond nedospěl k žádnému rozhodnutí. Další jednání jsme zahájili s ředitelem Obecního domu Vlastimilem Ježkem o dlouhodobé výstavě secesního užitého umění. Její otevření jsme naplánovali na říjen roku 2013, kdy měla být uzavřena stálá expozice UPM. V závěru roku jsme také reagovali na mezirezortní výzvu Ministerstva financí ČR na využití budovy ABF na Václavském náměstí, která by mohla sloužit provizornímu provozu muzea a v budoucnu jako pobočka: např. muzeum fotografie. Náš návrh bohužel neuspěl.

Své dlouhodobé výzkumné projekty představuje muzeum veřejnosti v podobě výstav, edukačních programů a publikací. Mezi takové projekty patřila výstava *Z Nového Světa do celého světa*, jež v historické budově UPM následovala po úspěšné výstavě *Pražské módní salony 1900–1948*. Doprovodná publikace mapující tři sta let produkce harrachovské sklárny získala ocenění Gloria musaealis. Dalším výsledkem dlouhodobé výzkumné práce bylo vydání knihy *Geneze designu nábytku*, která přibližuje bohaté muzejní sbírky nábytku 19. a 20. století, jež jsou zpřístupněny ve studijním depozitáři na zámku v Kamenici nad Lipou.

Obě výše zmíněné výstavy měly být posledními přehlídkami připravenými z vlastních sbírek právě s ohledem na plánované ukončení provozu muzea v dubnu 2013. Vzhledem k nutnosti prodloužit výstavní program jsme v krátké době připravili výstavu nové akvizice sbírky hraček *Angličáci Matchbox*. Výstava měla muzeu zajistit větší výnosy v roce 2013, kdy měl být zkrácen jeho rozpočet kvůli předpokládanému uzavření muzea pro veřejnost. Většina nákladů na výstavy v roce 2012 byla pokryta z jejich výnosů (viz s. 92).

Další dlouhodobá výstava *Vše nejlepší!* vznikla na počest klasiků českého sklářského umění. Úspěšně navázala na předchozí výstavu *Hledání skla* a opět přivedla tuzemské návštěvníky do stálé expozice. V části stálé expozice věnované textilu jsme po skončení výstavy *Pražské módní salony* instalovali část modelů.

Z důvodu ukončení společného provozu s Galeríí Rudolfinum se zkomplikovala část dlouhodobých projektů, jež měly představit nejvýraznější osobnosti užitého umění v malé galerii Rudolfinum. Práce na související ediční řadě *Design – profily – osobnosti* nicméně pokračuje (připravujeme tituly *Eva Eisler, Václav Cigler*).

Výroční ceny Akademie designu České republiky *Czech Grand Design* (CGD) mají za cíl upozorňovat odbornou i laickou veřejnost na mimořádné činy v oblasti designu. Vzhledem ke změně koncepce výstavy CGD – nominovaná díla jsou vystavena hned po prvním hlasovacím kole – a vzhledem k vytížení našeho výstavního sálu v té době jsme se společně s organizátory obrátili na Národní technické muzeum, které po rekonstrukci disponuje velkým výstavním prostorem. V lednu tak mohla být v NTM otevřena výstava před dalšími nominačními koly. UPM pomohlo dojednat podporu Ministerstva kultury k vydání doprovodné publikace s přehledem oceněných designérů. Věříme, že dlouhodobá pomoc ministerstva českému designu prostřednictvím této soutěže zůstane zachována. Členy Akademie designu – hodnotícího orgánu CGD – jsou mnozí kurátoři UPM. Já jsem kromě CGD působila také v přípravném výboru CGD a v čestném výboru Designbloku.

Za důležitou považujeme spolupráci s různými sdruženími a iniciativami pro umělecké řemeslo a užité umění, tradičně například s Mezinárodním sympoziem keramiky v Bechyni, Sdružením výtvarných umělců keramiků nebo s agenturou Foibos při realizaci sklářských výstav jako je Cena Stanislava Libenského *Stanislav Libenský Award*. Mimo jiné se podílíme na *Mezinárodním sklářském sympoziu IGS* v Novém Boru či na obnově sklárny František v Sázavě nad Sázavou (budoucí Centrum sklářského umění Sázava) podporované Nadací Josefa Viewegha, pro kterou se naším přičiněním podařilo získat tzv. sbírky IGS-Crystalex. Zde je nutno říci, že naše spolupráce na zmíněných projektech se většinou týká odborné účasti kurátorů nebo záštity muzea. Finanční podpora z naší strany není možná, ale vzrůstající zájem o podobnou záštitu od UPM svědčí o trvale stoupající prestiži instituce.

Zájem o naše sbírky je stále i ze zahraničí – v podobě četných žádostí o právo k užití fotografií sbírkových předmětů či zápůjček exponátů. Zápůjčkou jsme mohli o fenomén české hračky 20. století významně doplnit výstavu *Století dítěte* v Muzeu moderního umění (MOMA) v New Yorku, kde byla kvalita této české hračkařské produkce vysoce hodnocena. Rozšířila se spolupráce s Knihovnou a muzeem Čechů a Slováků v Cedar Rapids v lowě, s nimiž bylo ve spolupráci s pražskou Národní galerií dojednáno předání daru maleb *Venuší* Ladislava Sutnara do českých sbírek. Dále pokračoval i zájem ze zahraničí o spolupráci na výstavách. Export větších vlastních výstav je však nadále omezen problematikou arbitráží. Podobnou zátěž znamenala žaloba Edwarda Fagana, týkající se vydávání uměleckých děl obětí holokaustu, vůči Národní galerii a kvůli jednomu předmětu i proti UPM. V souvislosti s touto kauzou jsem velmi ráda, že mohu být jako členka správní rady Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války, o.p.s., účastna různých jednání k dohledávání majetku těchto obětí.

Výstavní program probíhal i v obou pobočkách UPM: na zámku v Kamenici nad Lipou a v Muzeu textilu v České Skalici. Změn doznala expozice porcelánu na zámku v Klášterci nad Ohří, kde jsme přesunuli asijský porcelán na začátek prohlídkového okruhu a tím expozici sjednotili.

Návštěvnost muzea měla vzestupnou tendenci, hlavní budovu (expozice a výstavy) navštívilo celkem 91 849 osob. Dobrý denní průměr (120 návštěvníků) vykázala populární výstava *Pražské módní salony*. Nejvyššího průměru 245 osob na den dosáhla výstava *Angličáci Matchbox*. V pobočkách UPM je však návštěvnost stále velmi nízká.

Z Nového Světa
do celého světa /
300 let harrachovského
skla

From Neuwelt
to the Whole World /
300 Years of
Harrach Glass

Z NOVÉHO SVĚTA, DO CELÉHO SVĚTA

31. května – 16. září 2012
Uměleckoprůmyslové museum v Praze
17. listopadu 2, Praha 1

návštěvní doba
úterý 10–19 h
středa – neděle 10–18 h

Záštitu nad výstavou převzal Karel Schwarzenberg,
ministr zahraničních věcí České republiky.

Výstava vznikla za laskavé podpory Sklářny Novosad & syn,
Harrachov, a Georga Höltla, Glasmuseum Passau.

www.upm.cz

May 31 – September 16, 2012
Museum of Decorative Arts in Prague
17. listopadu 2, Prague 1

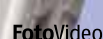
opening hours
Tuesday 10 am to 7 pm
Wednesday to Sunday 10 am to 6 pm

The exhibition is held under the patronage
of Karel Schwarzenberg, Minister of Foreign Affairs
of the Czech Republic.

The exhibition has been made possible thanks to
the kind support of the Sklářna Novosad & syn glassworks,
Harrachov, and Georg Höttl, Glasmuseum Passau.

mediální partneři / Media partners

u(p)m

Pracovníci muzea se vedle pedagogické a publikační činnosti aktivně angažují v odborných domácích i zahraničních sdruženích. Milan Hlaveš byl zvolen předsedou Českého výboru Mezinárodní rady muzeí ICOM, já jsem členka výboru Komise pro muzea užitého umění a designu ICOM-ICDAD. Náročná byla i moje funkce druhé předsedkyně Asociace muzeí a galerií ČR. Zúčastňovala jsem se také zasedání evropského sdružení asociací muzeí NEMO, či volného sdružení muzeí designu MUSCON. Své poznatky a kontakty z těchto aktivit využívám při plánování dlouhodobé koncepce rozvoje muzea. Kurátoři i další pracovníci muzea mají pravidelně možnost ověřit a rozšířit své znalosti na studijních pobytech u partnerských muzeí v rámci mezinárodní spolupráce a grantu *Leonardo da Vinci*. Klademe též důraz na další vzdělávání zaměstnanců: poskytujeme jim studijní volno na doktorandská studia či rozšíření kvalifikace v muzeologickém vzdělání.

Velkou pozornost věnujeme akvizicím, které můžeme realizovat především díky rezervnímu fondu. Kurátoři cíleně připravují nákupy doplňující celkový obraz užitého umění a designu ve 20. století a 21. století. Aktivně sledujeme nabídky na aukčním trhu, například v pařížském paláci Drouot se nám podařilo získat tři akvarelové portréty – mistrovské práce Moritze Michaela Daffingera – výjimečné miniatury významných českých šlechticů, osobností zásadních pro rozvoj umění a průmyslu v Čechách v 19. století. Díky dobrým vztahům s designéry, školami i výrobcí se naše sbírky rozšiřují o četné dary. V této souvislosti musím zmínit dvě zásadní akviziční „kauzy“: po mnoha peripetiích se muzeum v září opět dostalo do přímého jednání o dlouho připravovaném daru fotografií Josefa Koudelky a zvolilo formu dlouhodobé zápůjčky Koudelkova souboru *Retrospektiva*; smlouva zatím nebyla podepsána. V listopadu proběhla tisková konference spojená s předáním daru kreseb a předtisků díla *Otčenáš* Alfonse Muchy z majetku sběratelky Věry Neumann ze Švýcarska. Významnou akvizicí sbírky hraček představoval soubor modelů Matchbox ze dvou soukromých sbírek, zamýšlený do stálé expozice na zámku v Kamenici nad Lipou. Po dlouholetém jednání byla po schválení Poradním sborem pro akvizice UPM zakoupena také gotická slonovinová soška Madony, když se s majiteli podařilo sjednat adekvátní cenu. Je to významné obohacení historických sbírek kvalitní francouzskou prací. Do sbírky současné keramiky jsme získali dílo Japonky Natsuho Enomoto, jež obdrželo první cenu v soutěži *Stanislav Libenský Award 2012*.

Odborní pracovníci se intenzivně věnovali celkové inventarizaci všech sbírek, včetně jejich zaznamenání v Demusu a zhotovení digitální obrazové dokumentace. Některé fondy, zejména užitá grafika a fotografie, prošly pro svoji rozsáhlost tak zásadní revizí poprvé. Celkově bylo během roku 2012 zinventarizováno 100 948 předmětů.

V souvislosti s plánovanou rekonstrukcí historické budovy a logistikou sbírek všichni pracovníci spolu se správou budovy a restaurátory spolupracovali s vybraným koordinátorem na podkladech pro výběrové řízení na nákup obalů a stěhovací firmu, ale i na stanovení požadavků na případné uložení sbírek v mezidepozitáři. Centrum dokumentace sbírek připravilo pro tyto účely kompletní seznamy sbírek.

Za celoroční spolupráci velice děkuji všem zaměstnancům a partnerům, včetně Ministerstva kultury, a za přízeň všem návštěvníkům a přátelům muzea.

Helena Koenigsmarková

ředitelka Uměleckoprůmyslového musea v Praze

Kresby a tisky Alfonse Muchy včetně unikátního prvního bibliofilského výtisku díla Otčenáš (1899) muzeu věnovala Věra Neumann, mecenáška a sběratelka umění ze Švýcarska. Z tiskové konference k převzetí daru v Knihovně UPM.

2) Organizační struktura vedení UPM

Vedoucí pracovníci UPM

PhDr. Helena Koenigsmarková – ředitelka
JUDr. Evžen Balaš – správní ředitel (statutární zástupce ředitelky)
PhDr. Radim Vondráček – hlavní kurátor, vedoucí sbírky užitě grafiky a fotografie
Mgr. Milan Hlaveš, Ph.D. – vedoucí sbírky skla, keramiky a porcelánu
PhDr. Petra Matějovičová – vedoucí sbírky nábytku, kovů a různých materiálů
PhDr. Konstantina Hlaváčková – vedoucí sbírky textilu, módy a hraček
Bc. Šárka Bláhová – vedoucí knihovny
Petr Špaček – hlavní restaurátor
Ing. Dušan Seidl – vedoucí prezentace sbírek
Mgr. Filip Wittlich, Ph.D. – vedoucí Centra dokumentace sbírek
Ing. Milan Košťál – hlavní ekonom
Jaroslav Švehla – vedoucí správy budov
PhDr. Vlastimil Havlík, Ph.D. – vedoucí kurátor Muzea textilu v České Skalici
Mgr. Luboš Venkrbec – vedoucí zámku v Kamenici nad Lipou

Členové Rady UPM

PhDr. Beket Bukovinská, CSc. – předsedkyně
Prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.
Ing. Roman Bělor
PhDr. Ludvík Hlaváček
Ing. arch. Zdeněk Lukeš
Mgr. Roman Musil
Doc. Mgr.A. Jan Němeček
Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.
PhDr. Zuzana Strnadová

Členové Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost UPM

Prof. PhDr. Alena Křížová, Ph.D.
PhDr. Jan Mergl
Mgr. Oldřich Palata
Prof. ak. arch. Jiří Pelcl
PhDr. Jan Rous
PhDr. Pavel Scheufler
PhDr. Lubomír Sršeň
Ak. mal. Simona Rybáková

Přehled zaměstnanců UPM viz příloha I., s. 101

3) Vědeckovýzkumná činnost UPM

Muzeum dosáhlo v posledních třech letech dynamického nárůstu institucionální podpory vědeckovýzkumné činnosti a umístilo se mezi nejúspěšnějšími výzkumnými organizacemi rezortu Ministerstva kultury ČR hodnocenými podle vládní metodiky. Stabilně poskytovaná dotace poskytla nové možnosti systematické odborné práce. Bylo možné bohatěji strukturovat interní výzkumné plány, podpořit zajímavé a perspektivní projekty, včetně zahraničních cest a účasti na konferencích, a zaměřit se i na kvalitní prezentaci výsledků výzkumu, především formou knižních publikací.

V roce 2012 se UPM zapojilo do tří mezinárodních projektů Evropské unie, z institucionální podpory financovalo čtrnáct interních úkolů výzkumu a dále řešilo několik grantů podpořených ministerstvem a Grantovou agenturou ČR. Z prostředků Evropské komise byl realizován projekt *ABoT – Artists' Books on Tour* (2010–2012), zaměřený na současný stav a perspektivy evropské autorské knihy jako specifického uměleckého média. Nově se muzeum připojilo k programu digitalizace a zpřístupnění evropských sbírek secese *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana* (European Commission CIP-PSP, 2012–2013, vedoucím koordinátorem za UPM byla Lucie Vlčková ve spolupráci s Michalem Stříbrným). Pracovníci muzea využili již poněkolkáté možnosti odborných zahraničních stáží také v rámci projektu *Celoživotní učení & UPM – stáže v partnerských evropských institucích umění a designu II*, financovaného evropským programem Leonardo da Vinci (koordinátorem je Kateřina Loukotová).

Mezi nejvýznamnější interní úkoly patřila příprava výstav a publikací, jako bylo *300 let harrachovského skla* (hlavními řešiteli za UPM byli Jan Schöttner a Helena Brožková), *Europa Jagellonica 1386–1572* (Petra Matějovičová, Jan Schöttner, Michal Stříbrný, Markéta Grill Janatová), nebo *Vojtěch Preissig – grafický design* (Lucie Vlčková). Velkou mezinárodní relevancí měl též výzkumný úkol *Středověké poutní odznaky ze sbírky UPM a Národního muzea* (Helena Koenigsmarková, asistence Michal Stříbrný), který byl po dlouholetém průzkumu sbírek ve spolupráci s německými medievalisty završen monografií *Jungfrauen, Engel, Phallustiere. Die Sammlung mittelalterlicher französischer Pilgerzeichen des Kunstgewerbemuseums in Prag und des Nationalmuseums Prag*, vydanou renomovaným berlínským nakladatelstvím Lukas Verlag ve spolupráci s UPM.

Účast muzea v tříletém programu *Vzdělávání v oblasti kulturní identity národa* (NAKI) přinesla první monografii na toto téma *Galerijní a muzejní edukace 1/Vlastní cestou k umění*, jež shrnula vzdělávací programy UPM a Galerie Rudolfiny a proces jejich realizace (hlavní řešitelkou a spoluautorkou knihy za UPM byla Vladimíra Sehnalíková, spolupracovali Milan Hlaveš a Jan Mlčoch). Nově získalo muzeum grant Grantové agentury ČR *Antonín Kybal – cesty designu a textilní tvorby 20.–60. let 20. století* (L. Vlčková).

Velmi slibně se rozvíjela systematická publikační aktivita muzea a zvláště pak spolupráce s nakladatelstvím Arbor vitae. Díky jeho podpoře byla vydána reprezentativní monografie o harrachovském skle *Z Nového Světa do celého světa*, oceněná cenou ministra kultury Gloria musaealis, katalog depozitáře nábytku 19. a 20. století nazvaný *Geneze designu nábytku* (autorka Daniela Karasová), a rovněž bylo zahájeno vydávání nové společné ediční řady *Design – profily – osobnosti*, kterou proponovala Iva Knobloch. Prvním svazkem edice bude monografie *Vojtěch Preissig*.

Škálu publikačních výstupů doplnily časopisecké a sborníkové studie, věnované například fotografické vizualizaci moderní architektury a průmyslového designu (Mariana Holá), umění podmaleb (Helena Brožková) nebo muzejní prezentaci sbírky módy (Konstantina Hlaváčková). Filip Wittlich vydal v nakladatelství Lidové noviny svou doktorskou dizertaci *Fotografie – přímý svědek?! Fotografický obraz a jeho význam pro historické poznání*. Výsledky muzejního výzkumu představili odborní pracovníci také na řadě mezinárodních konferencí, například v Augsburgu, Frankfurtu nad Mohanem, Budapešti, Bruselu či New Yorku a Corningu.

Radim Vondráček

hlavní kurátor, vedoucí sbírky užité grafiky a fotografie

Jungfrauen, Engel, Phallustiere

*Die Sammlung mittelalterlicher französischer Pilgerzeichen
des Kunstgewerbemuseums in Prag und des Nationalmuseums Prag*

Lukas Verlag

4)

Centrum dokumentace sbírek (CDS)

Hlavním úkolem centra byla i v uplynulém roce evidence a dokumentace sbírkového fondu UPM a péče o sbírkové předměty a dokumenty uložené v oddělení.

Péče o sbírky spočívala především v koordinaci restaurování souboru architektonických plánů budovy UPM Josefa Schulze a v dalším soupisu archivních fondů (řady A, C a pozůstalosti).

V oblasti dokumentace sbírek vykonávalo oddělení metodický dohled nad plněním databáze Demus v rámci muzea. V archivačním systému Xenia a databázi sbírkových předmětů Demus tak byly průběžně doplňovány záznamy a prováděny dílčí opravy. Centrum zároveň metodicky zajišťovalo průběžnou inventarizaci sbírek.

Evidence zahrnovala běžné úkoly, vedení přírůstkových a inventárních knih, majetkoprávního protokolu, přípravu nákupní komise pro Poradní sbor a hlášení do Centrální evidence sbírek Ministerstva kultury ČR. Nově jsme evidovali **161** položek přírůstků, celkem **2 970** předmětů a jejich souborů, z toho 47 položek nákupů z vlastních zdrojů, 108 položek darů od soukromých osob i institucí. Šest položek UPM získalo převodem a dodatečným zápisem, jednu položka dědictvím. V evidenci II. stupně bylo vyjma grafické sbírky zaevidováno 434 sbírkových předmětů a jejich souborů. Z evidence byly vyřazeny tři položky, celkem 16 předmětů.

Agenda evidence sbírek zahrnovala vedení a přípravu smluv pro tuzemské zápůjčky a součinnost s orgány státní správy (Jana Croy, Jana Štěpánková, Lucie Koutná).

V rámci inventarizace sbírky UPM proběhla kontrola fyzických inventur sbírkových předmětů za rok 2003 (trezor, drahé kovy).

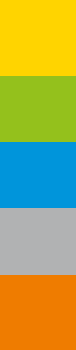
Ve fotografickém ateliéru bylo v průběhu roku zhotoveno 2 158 fotografií sbírkových předmětů v tiskové kvalitě. Dále bylo vyfotografováno 1 089 dalších předmětů pro výstavní a výzkumné účely. K práci fotografického ateliéru (Gabriel Urbánek, Ondřej Kocourek, Jiří Homola) patřila archivace a zálohování dat a zhotovování dokumentace muzejní činnosti (výstavy, stálé expozice, společenské a odborné akce).

Prezentace, výzkum, publikační činnost)

Na prezentaci sbírek se Centrum dokumentace sbírek podílelo zápůjčkou fotografické dokumentace a odbornou spoluprací na knize Jiřího Padevěta *Průvodce protektorátní Prahou* pro nakladatelství Akademia. Lucie Zadražilová autorsky spolupracovala na výstavě *Pražská panelová sídliště*, Sál architektů, 31. 5.–16. 9. Ke vzdělávací činnosti muzea CDS přispělo komentovanou prohlídkou zmíněné výstavy a přednáškami *Mýty o životě na sídlištích* (Útvar rozvoje hl. města Prahy, 12. 9.), a *Jižní Město 3x jinak: sny, realita, perspektivy* (cyklus Soukromé město, Chodovská tvrz, 4. 12.).

Výzkum zahrnoval rešerše k doplnění kapitoly Válka a sorela v publikaci *Instituce moderního designu v českých zemích od 20. století do současnosti* (L. Zadražilová), přípravu projektů *Panelová sídliště v České republice jako součást městského životního prostředí: Zhodnocení a prezentace jejich obytného potenciálu* k podání přihlášky do Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity NAKI na Ministerstvo kultury (L. Zadražilová) a *Vztahy mezi volným a užitým uměním v Čechách 1918–1950* k podání přihlášky Grantové agentuře ČR (L. Zadražilová, spolupráce s Hanou Rousovou a Vysokou školou uměleckoprůmyslovou v Praze).

Další publikační činnost zahrnovala monografii *Letiště/Prague Airport* (Filip Wittlich), editování publikace *1912/Sto let od otevření Obecního domu v Praze* (F. Wittlich), příspěvek do knihy *Dva fenomény evropského sklářství: benátské a české sklo* vydané u příležitosti stejnojmenné výstavy, kterou připravila Duňa Panenková ve spolupráci s UPM (F. Wittlich). Lucie Zadražilová pravidelně přispívala do rubriky Starožitnosti časopisu *Art & Antiques*, kde publikovala také příspěvek *Sorela v Československu: umění socialistického realismu jako kulturněhistorické téma* (A & A, roč. 11, č. 7/8, s. 44–49). V červnu obhájila na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze dizertační práci *Sociokulturní pohled na problematiku bydlení v Československu ve druhé polovině 20. století. Prostorová a sociální specifika panelových sídlišť*.

Badatelské dotazy jsme zodpovídali především elektronickou poštou. Osobně se dostavilo devět badatelů, kteří vykonali opakované návštěvy.

Během celého roku se CDS potýkalo s nepříznivou situací způsobenou odložením stavby centrálního depozitáře. Materiály archivní povahy tak musely zůstat uloženy v nevyhovujících podmínkách, ohrožovány prachem a výkyvy teploty. Vystěhování části fondu z provizorního depozitáře na půdě muzea mělo za následek přeplnění zbývajících úložných prostor, které mají také provizorní charakter a nesplňují požadavky kladené na uložení archiválií. Vzhledem k tomu se stalo takřka nemožné usilovat o získání nových rozsáhlejších souborů písemností. Pořádání stávajících materiálů bylo prostorovými podmínkami také značně omezeno. Stav, jenž nastal v roce 2012, tak dosáhl kritického bodu. V následujících letech hrozí, že CDS bude nuceno odmítat nabízené archivní písemnosti, přestože jsou často předmětem darů a představují zásadní zdroj poznání dějin užitého umění. V neposlední řadě musely být kvůli nevyhovujícím podmínkám přerušeny přípravy k akreditaci dokumentační části CDS jako specializovaného archivu, jehož parametry je možné splnit až s dokončením centrálního depozitáře, kde se s odpovídajícími prostory počítá.

Filip Wittlich

vedoucí Centra dokumentace sbírek

Cenná akvizice – Alfons Mucha: návrh na titulní list díla
Otčenáš, 1899, akvarel, dar Věry Neumann

LE PATER

COMPOSITIONS
DE
A.M. MUCHA

Přehled akvizic

V roce 2012 jsme zaevidovali 161 nových položek, což představovalo 2 970 předmětů, či jejich souborů. Z toho činily nákupy 47 položek, za něž bylo vydáno 3 551 451,49 Kč. 108 položek jsme získali darem a 6 položek jsme nabyli prostřednictvím převodu a dědictví.

Nákupy jsou rovnoměrně rozloženy do všech muzejních sbírek, darů získalo tradičně nejvíce oddělení textilu. Celkově převažují akvizice z oblasti novodobého umění a designu nad historickými uměleckými předměty.

Uměleckou i nominální hodnotou se zcela vymyká dar paní Věry Neumann, obsahující soubor děl Alfonse Muchy, který se vztahuje k jeho slavné knize Otčenáš (Le Pater). Představuje více než sedm desítek kreseb a přípravných skic, dále řadu zkušebních litografií, unikátní maketu celého díla a jeho první výtisk z roku 1899. Od téže dárnyně jsme v roce 2012 obdrželi 392 autorských fotografií jejího manžela Lotara Neumanna z let 1946–1970.

Mezi významné dary lze rovněž zařadit rokokovou řezanou číši z druhé čtvrtiny 18. století s vyobrazením sv. Jana Nepomuckého.

Osm položek jsme obdrželi od zahraničních dárců, jinak dary představují především autorskou tvorbu ze symposií a uměleckých dílen pořádaných v ČR. V šestadvaceti položkách darovaných domácími výtvarníky převažuje soudobá fotografie, sklo a keramika zejména od mladých tvůrců. Do muzea se dostávají také seminární a diplomové práce absolventů vysokých uměleckých škol.

Cestou daru zamířil do oddělení textilu bohatý konvolut dámských a pánských oděvů, obuvi a módních doplňků, jako je bižuterie, šátky, klobouky, rukavice, kabelky, brýle, kožešinové boa či slunečník od konce 19. století až po současnost.

Co do počtu i pořizovací ceny vede v nákupech roku 2012 soubor autiček „angličáků“, jež byly na přelomu let 2012–2013 v UPM vystaveny. Sběratel, od něhož byla autička zakoupena, rozšířil tento soubor v roce 2013 darem o doprovodnou dokumentaci a literaturu.

Unikátním předmětem, který se podařilo v loňském roce zakoupit po dvouletém úsilí, je francouzská gotická slonovinová plastika Madony z let 1320–1340 z okruhu pařížské dílny, do něhož je zařazeno několik typově příbuzných soch Madon, uložených v evropských veřejných sbírkách, a především mimořádná truhlička, jež tvoří součást pokladu katedrály na krakovském Wawelu.

V aukčním domě Beaussant Lefèvre v Paříži byly vydraženy tři vzácné kresby od Moritze Michaela Daffingera z první poloviny 19. století: portréty Jana Rudolfa Czernina, Augusta Longina Lobkowicze a Alfreda Karla Beauforta, jež jsou jedinými signovanými ukázkami díla tohoto vynikajícího portrétisty v UPM a mají i velký význam kulturněhistorický.

V roce 2012 došlo k výraznému obohacení sbírky plakátů díky nákupu dvou objemných souborů, a to kolekce třiačtyřiceti reklamních a politických plakátů Bohumila Konečného z 50. let a stovkou děl (plakátů a ilustrací) Pavla Broma ze 60. až 80. let 20. století. Nevšední akvizicí je také 106 fotografií Jaroslava Balzara, představující reprezentativní zlomek podnikového archivu, který obsahuje zejména portréty známých hereckých osobností. Zmíněné akvizice schválila nákupní komise již v roce 2011.

Muzejní sbírky jsou systematicky doplňovány o sklo, keramiku a nábytek doby secese, art deco a kubismu, do této skupiny patří dva cínové podnosy s reliéfní výzdobou ryb a leknínů, tři dózy na sušenky od Emanuela Margolda, kresebné návrhy bytového zařízení z první čtvrtiny 20. století, dámské šaty a kostým od Hanny Podolské, ze zahraničí byl zakoupen exkluzivní soubor dámského společenského oblečení z 20. a 30. let 20. století.

Sbírky UPM:

- I. sbírka skla, keramiky a porcelánu
- II. sbírka užité grafiky a fotografie
- III. sbírka nábytku, kovů a různých materiálů
- IV. sbírka textilu, módy a hraček

Nákupní komise

Číslo přírůstku — autor: předmět — cena v Kč — sbírka

1. Jaroslav Balzer, ateliér: soubor 106 fotografií – reprezentativní vzorek podnikového archivu s portréty předních hereckých osobností z 20.–40. let 20. století — 218 000,- — II.
2. Chlapecká sportovní obuv, 2. čtvrtina 20. století, ručně šité, Čechy — 1 500,- — IV.
3. Pavel Brom: 100 ks plakátů a ilustrací ze 60.–80. let 20. století — 30 000,- — II.
4. Návrhy bytového zařízení a architektonické výkresy, 1. třetina 20. století — 15 000,- — II.
7. Gobelínová kabelka, 20.–30. léta 20. století, Čechy — 5 000,- — IV
9. Lubomír Šurýn: skleněná plastika „Nechci, jdu pryč 1“, ručně na huti tvarované, broušené, zlatem malované sklo, 2011 — 10 000,- — I.
11. Radana Lencová: didaktické materiály k písmu Comenia Script, návrh učební pomůcky, 2011 — 700,- — II.
23. Bohumil Konečný (um. pseudonym Bimbo): soubor 43 reklamních a politických plakátů z let 1918–1990 — 198 000,- — II.
26. Vladimír Jelínek: soubor skla — 56 000,- — I.
  - 1) nápojový soubor (8 ks), 1984–1985, foukané a broušené sklo, Moser, Karlovy Vary
  - 2) nápojový soubor (9 ks), 1972–1973, foukané, ručně na huti tvarované sklo, Moser, Karlovy Vary
  - 3) barová souprava (5 ks), kolem r. 1984, foukané sklo, Moser, Karlovy Vary
  - 4) váza a popelník, 1984–1985, foukané, broušené sklo, Sklářny Bohemia, Poděbrady
  - 5) váza a mísa, foukané, kolem r. 1976, sklo ručně na huti tvarované, Crystalex Nový Bor
28. Bohuslav Horák: židle „Red Deer“, 2007, ocelová trubka, textilní potah — 10 000,- — III.
31. Kristýna Španihelová: 2 náhrdelníky ze série „Život anima“, 2008, kost, stříbro, skleněné perly, plátkové zlato — 22 000,- — III.
35. Martina Černá, Issa Šotolová: 2 plyšová zvířátka „Nejhdnější medvídci“, 2010, design studio Imagery — 4 999,- — IV.
38. Markéta Váradiová: 2 skleněné objekty „Maják“ a „Sojuz – Apollo – Sojuz“, 2005, sklo, kombinovaná technika — 30 000,- — I.
45. Karel Hagenauer: tepaná oválná miska na noze, 20.–30. léta 20. století, niklovaná mosaz, Vídeň — 6 500,- III.
46. Dana Vachtová: prototyp skleněného svícnu, 1970, ručně na huti tvarované sklo, sklárna ÚUŘ Škrdlovice, a soubor 85 kreseb a návrhů DV ke sklářské tvorbě z 50.–70. let — 70 000,- — II., I.
49. 2 cínové podnosy reliéfně zdobené, kolem r. 1900, fa Kayserzinn, Krefeld, Německo — 8 000,- — III.
50. Klára Nademlýnská: soubor oděvů z kolekce pro Expo 2010 v Číně: 3 ks ze souboru „Tees“ (lkony), 3 ks ze souboru „Cosmos“ — 97 968,- — IV.
51. Dámský kostým, 1939–1948, salon Hanny Podolské, Praha — 10 000,- — IV.
55. Wilhelm Wagenfeld: nádobka na vaření vajec, 1933, varné sklo, Jena, Německo — 2 000,- — I.
56. Eva Pelechová, 2 objekty „Box“, 2008, porcelán — 12 000,- — I.
63. Petra Skoupilová: autorský soubor módní fotografie (420 ks) z modelové tvorby Zdeny Bauerové a Yvet Aichler — 50 000,- — II.
86. Alena Hesounová: 2 autorské brože z kolekce „Impress“, 2011, stříbro — 19 000,- — III.
92. Karla Olšáková: 2 autorské brože z kolekce „Co jsem našla za zrcadlem“, 2011, dřevěná dýha, plastová fólie, stříbro — 12 500,- — III.
104. Soubor modelů autíček „angličáků“, řady Lesney Regular Wheels, Superfasts, Major Packs a Kings Size, 1953–1975 — 400 000,- — IV.

105. Soubor modelů autíček „angličáků“ Early Lesney, Early Moko Toys a tzv. veteránů, včetně dárkových předmětů a vitrin k nim, 1945–1953 — 330 000,- — IV.
133. Peter Skubic: 3 autorské šperky: dvě brože, 2004 a 2007, jehlice, 2011, ocel, lak, plátkové zlato, Rakousko — 282 520,- — III.
148. Šaty z bílého etamínu, kolem r. 1920, Praha — 5 000,- — IV.
149. Kamila Housová Mizerová: 2 autorské šperky-špendlíky,
1) „Ochránce I“, 2008, rohovina, tyrkys, stříbro, nerez kov,
2) „Ochránce II“, 2008, rohovina, stříbro, korál, nerez kov
— 12 000,- — III.
150. Madona, slonovinová plastika, 1320–1340, Paříž — 650 000,- — III.
152. 5 kusů dámského večerního oblečení z pozůstalosti neznámé české pěvkyně z 20. let 20. století, francouzské nebo české provenience — 72 000,- — IV.
153. Charlestonové šaty, kolem r. 1925, Praha — 20 000,- — IV.

Mimořádné nákupy „per rollam“

Číslo přírůstku — autor: předmět — cena v Kč — sbírka

30. Talíř s motivem Neptuna, kolem r. 1750, fajáns, glazováno, Holíč — 35 000,- — I.
32. Večerní šaty, salon Hanny Podolské, kolem r. 1930, Praha — 15 000,- — IV.
34. Biedermeierská váza, kolem r. 1840, čiré sklo vrstvené rosalinem, malované smalty a zlatem; cukřenka, kolem r. 1840, čiré sklo vrstvené, malované smalty a zlatem, Čechy — 34 000,- — I.
37. Soubor nábytku a drobných předmětů — 221 000,- — III., I.
1) rondokubistické křeslo, 10. léta 20. století, Čechy — III.
2) Bruno Riedel: váza s motivem Kladení do hrobu, 40. léta 20. století, foukané, malované sklo, Kamenický Šenov — I.
3) Josef Gočár: židle s vysokým opěradlem, 10.–20. léta 20. století, Praha — III.
4) Margarete Heymann-Marks: čajová konvice, kolem r. 1930, kamenina, Bauhaus, Marwitz, Německo — I.
5) Alfred Runge, Eduard Scotland: kávová souprava „Kaffee HAG“, 21 ks, kolem r. 1910, porcelán, Tettau, Německo — I.
44. Vladimír Grégr: soubor nábytku (stůl a dvě židle), 1935 — 27 000,- — III.
71. Karel Stránský: 2 křesla, 80. léta 20. století — 5 000,- — III.
76. Julie Kačerovská: objekt „Krajina papíru“, 2009, papír 15 000,- — II.
78. Jolana Vodička Šornerová: svítidlo „Světluška“, 2011, porcelán, plast, VŠVU Bratislava, získalo Cenu ředitelky UPM v Národní ceně za studentský design 2011 — 8 000,- — I.
79. Moritz Michael Daffinger: 3 portréty, 1. polovina 19. století, kresba tužkou, akvarel — 307 202,49 — II.
110. Reklamní figurína, 20. léta 20. století, pravděpodobně Praha — 15 000,- — IV.
134. Soubor nábytku českých a evropských designérů (Miroslav Navrátil, Bruno Paul, Tobia Scarpa), 20. století, střední a západní Evropa — 121 894,- — III.
135. 2 plakáty: 1) Beat Olympic, 1967, 2) Vilém Rotter: Pražské vzorkové veletrhy, 1936 — 9 200,- — II.
145. Ladislav Škoda: konvice „Teo“, 2011, varné sklo, plast, Tescoma — 299,- — I.
147. Emanuel Margold: 3 dózy na sušenky, poč. 20. století, obecný kov, Hannover — 69 600,- — III.
151. Lucia Kováčiková: váza „Pokušení“, 2011, porcelán, VŠVU Bratislava, 2012, získalo Cenu ředitelky UPM v soutěži Národní cena za studentský design 2012 — 7 569,- — I.

Dary

Autorské dary výtvarníků a škol

Číslo přírůstku — dárcce-autor: předmět — sbírka

10. Lubomír Šurýn: skleněná plastika „Nechci, jdu pryč 2“, 2011, sklo ručně na huti tvarované, broušené, zlatem malované — I.
12. Michal Kalhous: soubor 14 fotografií z let 1997–1999 — II.
13. Olga Michálková: soubor 7 fotografií z let 1958–1964 — II.
14. Pavel Holeka: soubor plakátů a grafických prací českého Pen klubu z 80. let 20. století — II.

- 15. Vladimír Adamczyk: soubor 3 fotografií ze souboru „Jiří Kolář“, 1998 — II.
- 29. Bohuslav Horák: knihovna „Na šikmo“, 2011, překližka — III.
- 40. Jiří Kovanda: soubor 16 fotografií z let 1976–1977 — II.
- 42. Miloš Janků: kostra nápojového souboru „Vium“ (6 ks), 2011, automatická strojní výroba, RONA a. s., Lednické Rovne — I.
- 43. Zdeněk Manina: 2 vázy, návrh tvaru 1992, provedení 2009, kamenina; nápojový soubor (4 ks), 2002, porcelán — I.
- 47. Daniela Sýkorová: soubor 41 fotografií z 60.–80. let 20. století — II.
- 57. Eva Pelechová: forma na pečení „Srnčí hřbet“ a servírovací souprava „Cup of Cake“, 2006, porcelán, plech — I.
- 58. Martin Jakobsen: číše na víno „rEvolution“ (2 ks), 2010–2012, foukané sklo — I.
- 59. Veronika Šrek Bromová: 2 fotografie: „Dívka v růžích“, 1996; „Konec dětství“, 1997, barevné digitálně manipulované fotografie — II.
- 74. Střední průmyslová škola grafická: 12 tištěných návrhů na poštovní známky, 2012 — II.
- 82. Miroslav Schubert: 6 fotografií z cyklu „Bez názvu“, 1991, a z „Cyklu pro M. K.“, 2012–II.
- 83. Grafické studio Ex Lovers: soubor plakátů pro filmový festival „Jeden svět“, 2012 — II.
- 84. Pavel Janšta: kniha „Z Vodňan do Jeruzaléma ve šlépějích sv. Pavla, 2011 — II.
- 87. Ladislav Rada: soubor grafických děl z 60.–90. let 20. století — II.
- 95. Jan Čapek: nápojové sklo pro pivovar Velkopopovický Kozel, 2009, lisofoukané sklo — I.
- 97. Svatopluk Klimeš: soubor 5 fotografií, 1999–2002 — II.
- 121. Markéta Nováková: keramická plastika, 2012, kamenina, šamot, Bechyně — I.
- 122. Miroslav Oliva: keramické plastiky, 3 ks, 2012, kamenina, kysličníky kovů, Bechyně — I.
- 132. Jiří Plátek: soubor 11 fotografií, 60. léta 20. století — II.
- 136. Milan Knížák: 30 fotografií ze 60.–80. let 20. století — II.
- 143. Šárka Radová: objekt „Zahrada“, 2012, multimedia, Bechyně — I.
- 159. Šimon Caban: soubor 35 fotografií — II.

Dary ze zahraničí

Číslo přírůstku — dárcce/autor: předmět — sbírka

- 80. Lumír Hladík (Kanada): 2 autorské fotografie, 1977, 1979 — II.
- 113. Věra Neumann (Švýcarsko): soubor 392 fotografií Lotara Neumanna z let 1946–1970 — II.
- 119. Eva Pospíšil Hanušová (Švýcarsko): 2 autorské tkané tapiserie „Ikarus“, 1979, a „Oslava léta“, 1978 — IV.
- 120. Monika Hinterberger (Rakousko): keramická plastika, „Chodec“, 2012, kamenina, Bechyně — I.
- 123. Martin Tagseth (Kanada): soubor autorských nádob (4 ks), 2012, kamenina, glazováno, Bechyně — I.
- 124. Markus Urbanik (USA): soubor autorských nádob (4 ks), 2012, kamenina, glazováno, Bechyně — I.
- 125. Myriam Urtz (Rakousko): keramická plastika „Život na této planetě“, 2012, kamenina, Bechyně — I.
- 156. Věra Neumann (Švýcarsko): Alfons Mucha: soubor kreseb, přípravných skic a zkušebních litografií ke knize Otčenáš (Le Pater), 1899, maketa a první výtisk díla — II.

5. Dámský kostým zdobený perziánem, 1949, fa František Strnad, Praha — IV.
6. Karel Vyčítal: psací stůl, počátek 60. let 20. století, Dřevotvar Jablonné — III.
8. Konvolut 12 knih, 1934–1950 — II.
16. Dámský kalhotový komplet a večerní šaty, 1967–1968, New York — IV.
17. Dámský společenský komplet, společenské šaty a plášťové šaty, 60.–70. léta 20. století, Oděvní služba, Černá růže, Praha — IV.
18. Liběna Rochová: dámský kožený komplet, kolem r. 1985; dámská halena, 80. léta 20. století, Krásná jizba; Martina Navrátilová: sportovní kšiltovka, kolem r. 2005 — IV.
19. Dámská letní obuv z hadinky, 1949, Turecko — IV.
20. Pánský džínový plášť, 2. polovina 70. let 20. století, západní Evropa — IV.
21. Jana Hejdová-Holečková: svatební šaty, 2000 — IV.
22. Dámské letní šaty s kapucí zn. Peggy Lane, 60. léta 20. století; dámské boty, 40. léta 20. století — IV.
25. Dámské společenské šaty, 1947–1950, salon Madlén, Praha — IV.
27. Soubor dětského oblečení z let 1960–1985 (25 ks) — IV.
33. Kožený náhrdelník a závěs s řetízkem, 70. léta 20. století — IV.
36. Alois Zych: 3 dětské fotografické dvojportréty, 1931; ateliér Františka Drtíkova: dvojportrét, 1925 — II.
39. Kalhotový svatební kostým, 1970, Oděvní služba – Platýz, Praha — IV.
48. Dámský letní komplet, 80. léta 20. století, Krásná jizba — IV.
52. Dámská společenská obuv, 1937–1940, fa The Misses Shoe — IV.
53. Dámský plášť, 40. léta 20. století, salon Rosenbaum nebo Podolská; 5 klobouků, 40. léta; 3 norkové kožesiny, Praha; letní střevíce 1938–1948 — IV.
54. Předměty z obecných a drahých kovů, střední Evropa — III.
  - 1) kubizující chladič s víkem, 1. čtvrtina 20. století, mosaz
  - 2) stříbrná konvice, 1900
  - 3) stříbrná miska, 1. čtvrtina 20. století
  - 4) 2 stříbrné slánky, 19./20. století
  - 5) zlaté náušnice s červenými kameny, polovina 20. století
  - 6) náušnice ze žlutého kovu s drobnými tyrkysy, konec 19. století
  - 7) přívěsek ve tvaru srdce s diamanty, konec 20. století
  - 8) článkový řetízek s perličkami, 20. století
61. Zdena Bauerová: soubor 13 kusů dámského oblečení, 70.–80. léta 20. století, módní závod Styl Praha, — IV.
62. Inna Arnautová: soubor 9 kusů dámského oblečení, 80. léta 20. století, salon Eva, Praha — IV.
64. 5 krepdešínových šátků, 30. léta 20. století; dětský bryndáček, 1920; krátké dívčí kalhoty, kolem r. 1946 — IV.
65. Dámské společenské střevíce, 1930–1940, fa Karel Váňa, Praha — IV.
66. Dámský klobouk, kolem r. 1935; cvičební úbor pro balet, 30. léta 20. století — IV.
67. Ponocenské hodiny, konec 19. století, obecný kov, Německo — III.
68. Dámské šaty vyšíváné korálky, 20.–30. léta 20. století, Čechy — IV.
69. Soubor bižuterie: spona do vlasů, klips a brož, 20. léta 20. století, Čechy — IV.
70. Slunečník s vyřezávanou rukojetí, 20. léta 20. století, Praha — IV.
72. Michaela Bakotová: soubor dámských a pánských autorských oděvů, 8 kolekcí, 2001–2006, Praha — IV.
73. Mušelínový šáteček s kalendářem na rok 1938, 1937, Čechy; pár dámských rukavic, 1935–1970, ČSR; taftová stuha, 1890–1910; napínáky do bot, 1935–1950, Baťa — IV.
75. 2 kožesinová boa, 20.–30. léta 20. století, Praha — IV.
77. Soubor dámského ošacení (7 ks), konec 50. let 20. století, Oděvní služba – Platýz, Praha — IV.
81. Dámský plášť, 1947–1948, salon Hanny Podolské, Praha; společenské šaty, po r. 1954, módní závody Eva, Praha — IV.
85. Dámský kostým, kolem r. 1950, salon Podolská; dámský plášť, kolem r. 1955, módní závody Eva, Praha — IV.
88. Pánský oblek, 1967, fa Jirsa Moděva Praha — IV.

89. Klobouk z rajčího peří, 1930–1940, salon Roubíčková; kabelka z ještěřčí kůže, kolem r. 1930; pouzdro na dopisy, 1975–1985, ÚBOK, Praha — IV.
90. 2 kabelky, 1. polovina 20. století, Praha — IV.
91. Společenské dámské šaty, 1935–1940, Praha — IV.
93. Charlestonové šaty, 20. léta 20. století, Čechy nebo Francie — IV.
94. Jiří Lomecký: Váza „Lezoun“, 2002–2003, porcelán, kov, Praha — I.
96. Dámské odpolední šaty, 1947, salon Mimi, Praha; kabelka – psaníčko, kolem r. 1937, fa Vacek, Praha — IV.
98. Grafické práce – svatební grafika, 2012 — II.
99. Večerní bolerko, 30. léta 20. století, ČSR — IV.
100. 3 dámské klobouky, 20. léta 20. století, Praha — IV.
101. Pavel Brom: konvolut kreseb, koláží a ilustrací ze 60. až 80. let — II.
103. Kasule malá (dětský kostým), 1. čtvrtina 20. století, Čechy — IV.
106. Evy Vašutová: 3 kresebné vzorníky textilního designu, 1958–1980, ÚBOK, Praha — IV.
107. Soubor dámských kabelek, 70.–80. léta 20. století, ÚBOK, Praha — IV.
109. Skleněná dóza hutně tvarovaná, 60. léta 20. století; slonovinová dóza a kapesní hodinky, 1. čtvrtina 19. století, střední Evropa; stříbrná mísa, počátek 20. století, Rusko; prsten s diamanty, kolem r. 2000, Čechy; těžítka se zednářským motivem, po r. 2000, Čechy — I., III.
111. Soubor 4 hedvábných šátků, 1955–1966, Umělecká řemesla, Praha — IV.
112. Pánský oblek, 1951, Oděvní závody Prostějov; 3 dámské klobouky, kolem r. 1951, ČSR — IV.
114. Jiří Červinka: soubor 3 fotografií, 60.–80. léta 20. století — II.
115. Soubor brýlí a textilií z konce 19. a 1. poloviny 20. století, střední Evropa — IV.
126. Soubor 15 kusů oděvů z produkce ÚLUV, 50.–80. léta 20. století — IV.
127. 2 ročníky časopisu „Malý čtenář“, roč. 15, 18 — II.
128. Noční kabátek, kolem r. 1895, Čechy; kalhotové kombiné, 1910–1920, Čechy — IV.
129. 4 páry rukavic, 1920–1940, ČSR; slonovinové korále, 1930–1960, Orient (?) — IV.
kávová souprava, 1930–1940, fa Sandrik, Dolné Hamre — III
130. Soubor oděvů a oděvních doplňků (9 ks), 1930–1950, ČSR — IV.
131. 2 štolky, počátek 20. století, Čechy — IV.
137. Soubor dámského ošacení (7 ks), 70.–80. léta 20. století, ÚBOK, Praha — IV.
138. Soubor dámských oděvů (7 ks), 70.–80. léta 20. století, ÚBOK, Praha — IV.
139. Soubor 3 klobouků, 1920–1950, ČSR — IV.
140. 3 páry dámských rukavic, 1930–1940, ČSR — IV.
141. Vzorník látek, 1868, Čechy nebo Morava; 2 hračky, 1. polovina 20. století, ČSR; dětský šátek, polovina 20. století, ČSR — IV.
142. Číše s Janem Nepomuckým, polovina 18. století, řezané sklo, Čechy; 2 porcelánové koflíky, 1. polovina 19. století, porcelán malovaný a zlacený, porcelánky Březová a Kysibl — I.
144. Martin Tagseth: soubor autorských nádob (2 ks); instalace „Malé město“, 2012, kamenina, glazováno, Bechyně — I.
146. Pánské polobotky, 1937, Český Krumlov — IV.
154. Jiří Pelcl, servis Bohemia White (47 ks), 2004, porcelán, Český porcelán, Dubí — I.
155. Štola, 2. čtvrtina 18. století, Francie; fragment látky, 1705–1710, Francie — IV.
157. Dámská obuv, 50. léta 20. století, ČSR — IV.
158. 4 kusy oděvů a oděvních doplňků, 60.–80. léta 20. století, ČSR — IV.
160. Dámská ručně šitá obuv a výuční list obuvnického mistra Jana Vosláře, 1949, Praha — IV.
161. Zdena Bauerová: soubor 5 dámských oděvů, 80. léta 20. století, Oděvní služba – Styl, Praha — IV.

Dědictví

Číslo přírůstku — autor: předmět — sbírka

60. Ateliér Stankowski & Duschek: konvolut 33 plakátů, 80.–90. léta 20. století, Stuttgart — II.

Převody

Číslo přírůstku — původní sbírka — předmět — sbírka

102. Židovské muzeum Praha
2 kasule: 1) 2. polovina 19. století, střední Evropa; 2) konec 18. století, Francie — IV.
118. z DKP do sbírkového fondu, biedermeierský příborník, kolem 1830, Čechy — III.

5)

Přehled výstavní a další prezentační činnosti UPM

Do roku 2012 jsme vstoupili mimořádně úspěšnou výstavou **Pražské módní salony 1900–1948**, zahájenou v prosinci 2011. Přehlídka tvorby třiceti pěti závodů, mezi něž patřily nejluxusnější podniky jako Rosenbaum, Podolská, Roubíčková či Bárta, byla pro velký zájem veřejnosti prodloužena o dva týdny (do 13. května). Obě její části si ve stálé expozici a ve výstavním sále prohlédlo téměř 32 tisíc návštěvníků. Výběr oděvů z této výstavy, jsme po jejím ukončení představili v sále textilu stálé expozice.

UPM se opět podílelo na organizaci tradiční přehlídky mimořádných počinů v oblasti designu **Czech Grand Design 2011: Nominace**, která se tento rok uskutečnila ve dnech 25. 1. až 29. 4. v Národním technickém muzeu v Praze. Slavnostní večer výročních cen Akademie designu ČR s vyhlášením laureátů hostilo 10. března Stavovské divadlo.

Vzhledem ke komplikované spolupráci s osamostatněnou Galeríí Rudolfinum nalezlo UPM náhradní prostor pro výstavu evropské autorské knihy **Artists' Books on Tour** v Národní technické knihovně v Dejvicích, kde ji měli ve dnech 4. 4.–5. 5. příležitost zhlédnout všichni návštěvníci knihovny. Mezinárodní expozice padesáti děl mladých autorů sledovala aktuální stav a proměny autorské knihy v éře digitálních médií. Byla realizována ve spolupráci s vídeňským Muzeem užitého umění (MAK) a Mezinárodním centrem grafického umění v Lublani. Projekt za muzeum připravila kurátorka Lucie Vlčková.

Velké množství času a energie jsme věnovali výstavě skla **Z Nového Světa do celého světa/300 let harrachovského skla** (30. 5.–16. 9), kterou připravil tým pod vedením Jana Mergla. Na 500 reprezentativních ukázek produktů ze všech etap výtvarného vývoje harrachovské sklárny, zapůjčených z více než třiceti sbírek, zhlédlo přes 13 000 návštěvníků. Výstava vznikla ve spolupráci se Západočeským muzeem v Plzni, kde byla posléze reprizována, stejně jako v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Přehlídka tvorby pětadvaceti mladých českých umělců **Hledání skla** z léta 2011 (ukončena 1. 4. 2012), jež oživila všechny sály stálé expozice, nás přivedla k rozhodnutí vytvořit obdobnou výstavu i v roce 2012. Další prezentace současného skla nazvaná **Vše nejlepší!** (zahájena 22. 6.) představila na padesát děl od třiceti osobností českého uměleckého skla, z nichž třetina slavila v roce 2012 významné životní jubileum. Řada děl byla vytvořena přímo pro prostory muzea. Výstavu jsme uskutečnili i tentokrát ve spolupráci s Galeríí Pokorná.

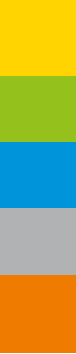
Část fotografií ve stálé expozici byla obměněna díly vybranými ze soukromé sbírky historičky fotografie a bývalé kurátorky UPM **Anny Fárové**, již muzeum získalo do svých fondů. Expozice připomíná vedle Jaromíra Funkeho, Josefa Sudka či Tibora Hontyho i méně známé osobnosti české fotografie první poloviny 20. století: Josefa Pirku, Jaroslava Krupku, Jiřího Lehovce, Josefa Voříška, Viktora Schücka ad. (od 7. února).

Komorní výstavy osobností české fotografie v Galerii Josefa Sudka představily v roce 2012 po **Otovi Hájkovi** (do 22. 1.) **Aloise Zycha** (26. 1.–22. 4.), který významně ovlivnil fotografické amatérské hnutí první poloviny 20. století. Následovala výstava intimních snímků pražských náplavek a vltavských ostrovů **Josef Sudek: Z ostrovů** (24. 5.–9. 9.) a poté výstava fotografií cestovatele **Alberto Vojtěcha Friče** (18. 10. 2012–6. 1. 2013) dokumentujících život jihoamerických indiánských kmenů.

K osmdesátým narozeninám nestora české kunsthistorie profesora Petra Wittlicha jsme přispěli malou expozicí grafických děl umělců, které profesor Wittlich ovlivnil a inspiroval. Výstava **Hommage a Wittlich** (15.–28. 6) vznikla ve spolupráci s Ottou Urbanem, Papírenskou manufakturou Velké Losiny a Knihomilským spolkem Biblios.

Podzimní přehlídka současného designu **Designblok 2012** se UPM zúčastnilo výstavou **Bravos – španělský design** (2. 10.–25. 11). První soubornou prezentaci nejtalentovanějších španělských autorů, kteří se věnují produktovému designu, připravila Španělská agentura pro mezinárodní spolupráci a rozvoj (AECID) a Velvyslanectví Španělského království. Zhlédlo ji přes 4 000 návštěvníků.

Na závěr roku jsme otevřeli ve spolupráci se soukromým sběratelem výstavu **Angličáci Matchbox** věnovanou populární produkci hraček, které si získaly několik generací dětí

i dospělých díky preciznosti provedení, funkčnosti a zářivé barevnosti. Výstava představila bezmála sedmnáct set modelů od prvních hraček z přelomu čtyřicátých a padesátých let až po modely veteránů z nedávné doby. Jen za první dva týdny ji navštívilo na 4 500 lidí.

Další informace k jednotlivým výstavám naleznete také ve zprávách jednotlivých sbírek UPM (s. 60–81). Přehled návštěvnosti viz s. 46.

Dušan Seidl

vedoucí oddělení prezentace sbírek

Z výstavy Z Nového Světa do celého světa:
300 let harrachovského skla ve výstavním sále UPM

Hlavní výstavní projekty

PRAŽSKÉ MÓDNÍ SALONY 1900–1948

15. 12. 2011–13. 5. 2012

Hlavní budova UPM, 1. část: hlavní vitrina v sále textilu stálé expozice, 2. část: výstavní sál
celková návštěvnost: 32 000 osob, z toho v roce 2012: 2 324 osob

kurátorka: Eva Uchalová

architektonické řešení: Petr Hornek

grafický design: Filip Heyduk a Martin Strnad (HMS Design)

Jako volné pokračování cyklu Česká móda, realizovaného Uměleckoprůmyslovým museem v letech 1989–2007, představila tato výstava na souboru osmdesáti oděvů vzestup a úpadek pražských módních salonů v období let 1900–1948. Ukázky tvorby pětatřiceti závodů, mezi nimiž byly nejluxusnější podniky jako Rosenbaum, Podolská, Roubíčková, Bárta, ale i střední a malé firmy, dokládaly, že vyhlášená pražská elegance vznikala spojením tradice dokonalého řemeslného zpracování a úzkého kontaktu s aktuálními francouzskými módními trendy a podněty krejčovství anglického, které byly přizpůsobovány místnímu vkusu a životnímu stylu.

Edukační program)

- samoobslužné aktivní zóny: „minisalon“ s publikacemi o módě na prohlížení, zóna s figurínou a několika střihy, zóna s aranžováním modelů na figurínu
- pracovní listy pro návštěvníky výstavy v české a anglické verzi *Listy o módě a krejčovském řemesle aneb Za vším hledej ženu? / The Fashion and Dressmaking Gazette: Cherchez la femme Everywhere?*
- metodika pro učitele
- cyklus komentovaných prohlídek výstavy pro veřejnost (24. 1., 21. 2., 20. 3., 17. 4.)
- cyklus přednášek: *Půvaby ženy první republiky* (14. 2.), *Pražská salonní fotografie 1900–1948* (28. 2.), *Reklama a móda první republiky* (27. 3.), *Od Poireta ke Grès* (10. 4.)
- komentované prohlídky pro školní skupiny
- programy pro školy (17. 1., 24. 1., 7. 3., 23. 2., 29. 3., 30. 3., 10. 4., 12. 4., 24. 4.)

Doprovodná publikace)

Pražské módní salony 1900–1948

editor: Eva Uchalová

autoři: Eva Uchalová, Zora Damová, Viktor Šlajchr

vydavatelé: UPM a nakladatelství Arbor vitae

vydání: česko-anglické

(titul byl rozebrán během výstavy)

od 7. 2. 2012

Stálá expozice UPM, sál Tisk a obraz

kurátor: Jan Mlčoch

grafický design: Štěpán Malovec

PhDr. Anna Fárová (1928 Paříž—2010 Jindřichův Hradec) se proslavila zejména jako historička umění se zaměřením na českou a světovou fotografii. V letech 1970–1977 pracovala ve sbírce fotografie UPM. Jejím přínosem byly nová sbírkotvorná koncepce, významné akvizice klasiků, ale i mladší fotografické generace, a řada významných domácích i zahraničních výstavních projektů, kterými přispěla k uznání české fotografie na mezinárodním poli.

Vedle muzejních akvizic Anna Fárová vytvořila také svou soukromou sbírku výtvarného umění a fotografie. Základem se staly obrazy z majetku jejího otce Miloše Šafránka, českého diplomata ve Francii. Dále to byly práce výtvarníků hlavně z okruhu pražské surrealistické skupiny 40.–50. let, později z řad mladších nonkonformních umělců. Od 50. let přibývala jednotlivá díla domácích i zahraničních fotografů, většinou dary. Část Sbírkony Anny Fárové (jak ji majitelka později označovala) byla roku 2000 nabídnuta k zakoupení do fondů UPM – ukázkou z této akvizice je tato výstava. Vedle Jaromíra Funkeho, Josefa Sudka či Tibora Hontyho připomíná i méně známé osobnosti české fotografie první poloviny 20. století: Josefa Pírku, Jaroslava Krupku, Jiřího Lehovce, Josefa Voříška, Viktora Schücka a další.

Edukační program)

– komentované prohlídky výstavy pro veřejnost (15. 5., 2. 10)

5. 4.–5. 5. 2012

Národní technická knihovna, Praha

návštěvnost: výstava byla volně přístupná všem návštěvníkům NTK

Podpořeno programem Evropské unie Culture 2007–2013

kurátor za UPM: Lucie Vlčková

porota soutěže: Jianping He (Berlín), Martina Kandeler-Fritsch a Florian Pumhösl (Vídeň), Maria White (Londýn)

instalace: Michael Walraff

grafický design: Štěpán Malovec

Autorská kniha jako svébytné médium je setrvalou součástí umělecké scény od druhé poloviny 20. století, třebaže její předstupně, posouvající hranice tradiční knihy, nacházíme již v ojedinělých dílech konce 19. století a posléze stále častěji s nástupem avantgardního umění. Intenzivní zájem jí byl věnován především v 60. a 70. letech minulého století, kdy se uplatňovala napříč aktuálními uměleckými formami a přístupy – v umění objektu, vizuální poezii, konceptuálním a akčním umění. Tak nabývala nejrůznějších podob a funkcí, od samostatného objektu po součást akcí či jako jejich dokument. Autorská kniha se stala prostředkem syntézy uměleckého vyjádření integrujícího vizuální a haptické vjemy ve strukturované sdělení.

Záměrem projektu Artists' Book on Tour bylo nejen přiblížit tento specifický žánr širokému publiku, ale především sledovat jeho aktuální stav a případné proměny v éře digitálních médií. Výstava nabídla padesát děl, vybraných a oceněných mezinárodní porotou ve stejnojmenné soutěži uspořádané vídeňským Muzeem užitého umění (MAK) ve spolupráci s UPM a Mezinárodním centrem grafického umění v Lublani. V soutěži otevřené pro autory evropských zemí a jejich práce z posledních dvou let bylo hodnoceno 925 děl z pětatřiceti evropských zemí.

Výsledky soutěže v podobě putovní výstavy oceněných děl přinesly zajímavé srovnání, v němž má své místo i česká tvorba. Ukázal to úspěch Julie Kačerovské, která se se svou *Krajinou papíru* umístila mezi pětici vítězných prací.

Edukační program)

– přednáška (15. 4.)

– komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost (24. 4.)

Julie Kačerovská: Krajina papíru

HLEDÁNÍ SKLA

Výstava byla součástí Pražského festivalu sklářského umění PF 11

26. 5. 2011–31. 3. 2012

Stálá expozice UPM

pořadatelé: UPM a Galerie Pokorná

kurátor: Milan Hlaveš

grafický design: Ondřej Šorm

Výstava Hledání skla představila na pětadvacet mladých českých výtvarníků, kteří nejrůznějším způsobem pracují se sklem. Byli mezi nimi nejen absolventi středních uměleckoprůmyslových škol a sklářských ateliérů škol vysokých, tedy lidé přímo spjatí s oborem, ale i umělci, kteří si sklo pouze „vypůjčují“, pokud se jim hodí k realizaci jejich uměleckých záměrů. Šlo o tvůrce v rozmezí od necelého třicátého do čtyřicátého roku věku, již mají za sebou úspěšně zakončená studia, několikaletou praxi a často i nezanedbatelné uznání odborníků. Výstavy se ovšem všichni účastníci zejména pro vyhraněnost a originalitu výtvarného názoru.

Pro mladou generaci není primárním cílem adorace kvalit skla, tedy vyzdvihování jeho optické nádhery či křehkosti, ani pro ni sklo většinou neznamená prostředek dokazování vlastních řemeslných schopností. Nacházejí v něm nástroj k vyjádření emocí a k osobní výpovědi. Sklo jim při tom pouze slouží tak, jako by v případě nutnosti posloužil jakýkoliv jiný materiál – a oni odvážně zkoumají možnosti jeho vytěžení. Dokazují zároveň, že sklo má co umělecky nabídnout.

Návštěvníci výstavy byli vyzváni, aby se „sklářského hledání“ výtvarníků přímo účastnili. Neortodoxní přístup mladé generace ke sklu jim nemusel být blízký, ale nic jim nebránilo nejsoučasnější sklo ve stálé expozici mezi historickými exponáty hledat fyzicky. Věříme, že se při tomto malém dobrodružství nejen pobavili, ale dočkali se i různých překvapení nebo alespoň letmého zamyšlení nad prací nadějných sklářských tvůrců a jejich úhlem pohledu na současnost a úlohu skla v ní.

Edukační program)

- komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost (3. 1.)

- samoobslužné pracovní listy *Skleněná invaze / Glass Invasion* v česko-anglické verzi

Katalog výstavy)

Hledání skla

vydavatelé: UPM a Galerie Pokorná

autor koncepce a textu: Milan Hlaveš

grafický design: Ondřej Šorm, Jaromír Hárovník

vydání: česko-anglické

Jitka Kamencová-Skuhravá: Bubbles in Space, vyrobila firma Lasvit

31. 5.–16. 9. 2012

Výstavní sál UPM

celková návštěvnost: 12 721 osob

reprízy: 28. 9.–2. 12. 2012, Západočeské muzeum v Plzni,

1. 2.–26. 5. 2013, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

Výstava na počest PhDr. Jarmily Brožové, CSc. (1923–2012), historičky umění a přední odbornice v oblasti středoevropského skla 19. století

Záštitu převzal Karel Schwarzenberg, ministr zahraničí ČR.

pořadatelé: UPM a Západočeské muzeum v Plzni

autor koncepce výstavy: Jan Mergl (ZČM)

spoluautoři: Jarmila Brožová, Jan Schöttner (UPM), Lenka Merglová Pánková (ZČM),

Helena Brožková (UPM), Florian Knothe (Corning Museum of Glass, NY)

odborná spolupráce: Jan Luštinec (Krkonošské muzeum v Jilemnicích),

František Novosad (Sklárna Novosad & syn, Harrachov)

architektonické řešení: Dušan Seidl

grafický design: Filip Heyduk, Martin Strnad (HMS Design)

České sklářství je odbornou veřejností na celém světě vnímáno jako mimořádný fenomén, zasahující svým významem do řady společenských i technických oborů. Na přední místo mezi sklářskými podniky, které zásadním způsobem přispěly ke světové proslulosti českého skla, patří nepochybně harrachovská sklárna v Novém Světě v Krkonoších, jejíž historie – jak dokládá nejstarší písemná zmínka o huti z roku 1712 – se odvíjí již tři století. Je sklárnou, jež ve všech obdobích vývoje zdejšího skla od počátku 18. století do závěru 20. století vždy zastávala z hlediska stylu i z technologického pohledu progresivní a nejednou určující roli.

Výstavní projekt představil souhrnný, několikaletým výzkumem podložený uměleckohistorický pohled na mnohotvárnou produkci harrachovské sklárny v průběhu všech etap jejího výtvarného vývoje – od barokních počátků přes nesčetné podoby skla doby biedermeieru a historismu, originální secesní projev a snahu přizpůsobit se proudu dekorativismu a funkcionalistickým tendencím meziválečného období až po nové designéřské přístupy po roce 1950 a sklo současné.

Edukační program)

- aktivní zóna s ukázkami nápojového skla určená k dotýkání s názvoslovím poháru
- samoobslužná digitální hra
- školní box s edukačními náměty k výstavě
- komentované prohlídky výstavy pro veřejnost (5. 6., 4. 9.)
- cyklus přednášek: *Harrachovská sklárna v Novém Světě v 18. století* (12. 06.), *Harrachovské sklo kolem roku 1900* (19. 6.), *Rudolf Schwedler a harrachovské sklo po roce 1945* (11. 9.)
- komentované prohlídky pro školní skupiny
- program pro školy (15. 6., 21. 6., 13. 9.)
- Edukační program a výtvarná dílna pro veřejnost *Za sklem* (neděle 17. června 2012 10–18 hod.). Účastníci z řad dětí i dospělých se během programu ve výstavě seznámili s vývojem skla za posledních 300 let u nás. V dílně zkoumali jeho inspirace, proměny tvaru a dekoru a vyzkoušeli si některé z rafinačních technik. Na přípravě a realizaci dílny se podíleli studenti katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze.

Doprovodná publikace)

Z Nového Světa do celého světa / 300 let harrachovského skla

From Neuwelt to the Whole World / 300 Years of Harrach Glass

Muzejní publikace roku – 1. místo v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis

vydavatelé: Arbor vitae a UPM

editor: Jan Mergl

texty: Helena Brožková, Jarmila Brožová, Florian Knothe, Jan Luštinec, Jan Mergl,

Lenka Merglová Pánková, Jan Schöttner

grafický design: Filip Heyduk, Martin Strnad (HMS Design)

vydání: české a anglické

více viz s. 52

VŠE NEJLEPŠÍ! ČESKÉ SKLÁŘSKÉ UMĚNÍ

Výstava byla součástí Pražského festivalu sklářského umění PF 12

21. 6. 2012–7. 7. 2013

Stálá expozice UPM

pořadatelé: UPM a Galerie Pokorná

kurátor: Milan Hlaveš

odborná spolupráce: Jitka Pokorná

architektonické řešení: Dušan Seidl

grafický design: Václav Matoušek & Jan Matoušek

Výstava Vše nejlepší! představila jedinečnou kolekci děl třicítky významných, mezinárodně uznávaných českých výtvarníků, kteří náleží ke dvěma pionýrským generacím užívajícím skleněný materiál ve své umělecké práci. Pro tato díla se vžilo označení ateliérové sklo. Zařazením mezi exponáty ve stálé expozici UPM současná díla ukázala nejen nejrůznější vazby k minulosti, ale zejména sílu uměleckého výrazu skupiny výtvarníků, která patří ve svém oboru k aktivní světové špičce. Výstavou jsme více než třetině z jejich účastníků gratulovali k jejich významným životním jubileím. Vznikla ve spolupráci s Galerií Pokorná jako jeden z projektů v rámci Pražského Festivalu PF 12 – mezinárodního setkání umělců pracujících se sklem.

Edukační program)

- pracovní listy-miniprůvodce pro návštěvníky
- edukační program ve výstavě v návaznosti na pracovní listy (Site Specific Project)
- komentované prohlídky výstavy pro veřejnost (26. 6., 11. 9.)
- komentované prohlídky pro školní skupiny, program pro školy

Jiří Šuhájek: Stříbrný samuraj

HOMMAGE A WITTLICH

K 80. NAROZENINÁM PROFESORA PETRA WITTLICHA

15. 6.–1. 7. 2012

Stálá expozice UPM, sál Tisk a obraz

pořadatelé: UPM, Papírenská manufaktura Velké Losiny a Knihomilský spolek Biblios

autor koncepce: Otto M. Urban

grafický design: Robert V. Novák

Soubor grafických listů *Hommage à Wittlich* připravila Papírenská manufaktura Velké Losiny pro spolek Biblios jako II. svazek edice Vanitas.

Ve druhé polovině června byl ve stálé expozici UPM v sále Tisk a obraz vystaven soubor šestnácti grafických listů českých umělců, kteří parafrázovali výtvarná díla, jejichž obsahem se ve své kunsthistorické kariéře zabýval profesor Wittlich. V historii českého dějepisu umění bylo a je jen málo osobností, které by jako Petr Wittlich svým odborným přínosem i lidskými postoji ovlivnily tak široké spektrum následovníků. Jeho vliv nenalzáme jen mezi historiky a teoretiky umění, ale také mezi výtvarníky. Svými texty a monografiemi o výrazných osobnostech a klíčových problémech českého a evropského moderního umění inspiroval malíře či grafiky k hledání vlastních výtvarných cest, k objevování zdánlivě zapomenutých témat a otázek. Ačkoli psal především o umění přelomu 19. a 20. století, je jeho myšlení zcela současné a aktuální. Stejně významná jako publikační je i Wittlichova pedagogická činnost. Kurátor výstavy požádal autory vystavených prací, aby si z dlouhé řady umělců, o nichž Petr Wittlich psal, vybrali jednoho autora a pokusili se svým vlastním způsobem reagovat na jeho dílo. Mezi jinými se zde objevily práce Igora Korpaczewského, Davida Cajthamla, Roberta V. Nováka či Ivana Pinkavy.

BRAVOS – SOUČASNÝ ŠPANĚLSKÝ DESIGN

Výstava byla součástí přehlídky Designblok 2012

2. 10.–25. 11. 2012

Výstavní sál UPM

celková návštěvnost: 4 423 osob

pořadatelé výstavy: Španělská agentura pro mezinárodní spolupráci a rozvoj (AECID),
Velvyslanectví Španělského království v Praze a UPM

kurátor: Juli Capella

grafický design a architektonické řešení výstavy: Capella Garcia Arquitectura, Štěpán Malovec

komisař za UPM: Mariana Holá

Záštitu nad výstavou převzal J. E. pan Pascual Navarro Ríos, velvyslanec Španělského království v ČR.

Je Španělsko pro dnešní svět designu důležité? Výstava Bravos se k této otázce postavila optimisticky. Její optimismus byl však omezen vědomím, že rozsah expozice není nekonečný a že v období globalizace mizí hranice jednotlivých států závratným tempem. Design ve Španělsku postupně zakořenil a rozvinul se do svébytné podoby, která nyní prochází intenzivním procesem proměn. Již nejde o onen původní, tradiční design, nýbrž o jeho svobodnější, proměnlivější a samostatnější variantu. Design 21. století je v rukou nové generace designérů. Pro takové, jako jsou oni, má španělština výraz „bravos“ – skvělí, udatní, divocí, stateční... Výstava prezentovala jednotlivé tvůrce také prostřednictvím portrétů od vynikajícího fotografa Rafaela Vargase.

Edukační program)

– komentované prohlídky výstavy pro veřejnost (9. 10., 20. 11.)

ANGLIČÁCI MATCHBOX

12. 12. 2012–21. 4. 2013

Výstavní sál UPM

celková návštěvnost: 20 003 osob, z toho v roce 2012: 4 424 osob

autor námětu výstavy, odborná spolupráce: Alexander Goldscheider

kurátorka výstavy: Marie Míčová

architektonické řešení: Jana Bačová Kroftová a Monika Krausová

grafický design: Štěpán Malovec a Tereza Hejmová

Fenomén Matchbox zasáhl ve druhé polovině 20. století několik generací dětí i dospělých. Anglická firma Lesney začala vyrábět kovové hračky a miniaturní modely aut či strojů koncem čtyřicátých let. Značka Matchbox odkazuje na způsob balení modelů do krabiček od zápalek. Pod touto značkou vznikla série 1–75 a ta byla brzy doplněna dalšími řadami, které inovovaly a variovaly podobu aut: sérií Superfastů s vylepšenými jízdními vlastnostmi aut, sériemi větších modelů stavebních a zemědělských strojů (Major Packs a King Size) a v neposlední řadě veterány – Models of Yesteryear, jež byly prezentovány jako sběratelské artefakty pro dospělé.

V českém prostředí si tyto modely získaly velkou popularitu díky nevídané preciznosti a dotaženosti provedení, funkčnosti, zářivé barevnosti a vysoké odolnosti. Výstava představila bezmála sedmnáct set modelů od prvních hraček z přelomu čtyřicátých a padesátých let až po modely veteránů z nedávné doby. Byla určena široké veřejnosti – způsob instalace představil autíčka jako hračky pro děti i jako objekty sběratelských aktivit.

Edukační program)

- herní zóna ve výstavě
- edukační program *Korunovační kočár* ve stálé expozici: aktivní zóna s možností dokreslit si kopii originálních omalovánek, vydaných k této příležitosti
- komentované prohlídky pro školy
- pracovní listy *Angličáci frčí!* k vánoční výtvarné dílně
- anketa pro účastníky výtvarné dílny
- program pro školy
- Edukační program a vánoční výtvarná dílna pro veřejnost *Angličáci frčí! aneb Vezmi svého angličáka na výstavu* (sobota 15. 12.) byly určeny dětem i dospělým, kteří chtěli zjistit, jaké sběratelské poklady mají doma porovnáním s vystavenými exponáty, a vytvořit si v ateliéru UPM originální doplňky ke hře inspirované výstavou (autodráhu, autobrož, garáž...). Na realizaci vánoční výtvarné dílny se formou pedagogického vedení výtvarných aktivit podílely také studentky katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze a za UPM Dita Hálková. Dílna měla 155 účastníků, kteří společně vytvořili autodráhu do výstavního sálu.

Doprovodná publikace)

Angličáci Matchbox

vydavatel: UPM

text: Marie Míčová

grafický design: Tereza Hejmová a Štěpán Malovec

vydání: česko-anglické

více viz s. 57

Fotografické výstavy v pražské Galerii Josefa Sudka

kurátor: Jan Mlčoch

OTA HÁJEK: FOTOGRAFIE

20. 10. 2011–22. 1. 2012
návštěvnost v r. 2012: 198 osob

V osmdesátých letech se pro mnohé české umělce stalo důležitým místem podkrkonošské město Hostinné. Jedním z organizátorů tamního dění byl Ota Hájek (1932–1996). Fotografoval už od padesátých let, kdy se přátelil s Jiřím Tomanem. Později v Hostinném pokračoval v dokumentaristické tvorbě i ve spolupráci s výtvarnými umělci, kteří hostovali v tamní Galerii antického umění. Nejčastěji se připomíná kontakt s Adrienou Šimotovou, k okruhu jeho přátel patřila také architektka Alena Šrámková, sochař Jiří Seifert, fotograf Bohdan Holomíček a interpret Hájkova díla Jaromír Zemina.

Edukační program)

- přednáška *50. výstav v Galerii Josefa Sudka* (10. 1.)
- komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost (17. 1.)

ALOIS ZYCH: FOTOGRAFIE

26. 1.–22. 4. 2012
celková návštěvnost: 736 osob

Při prosazování moderní české fotografie byl nepřehlédnutelnou osobností Ing. Alois Zych (1874–1943). I když se nestal profesionálním fotografem, svým osobním příkladem i tvorbou velice významně ovlivnil zejména fotografické amatérské hnutí. Roku 1908 se podílel na založení Klubu fotografů amatérů na Královských Vinohradech, v němž pak působili i R. A. Šimon, J. Imlauf, J. Srp, D. J. Růžička, J. S. Krofta, J. Jeníček, P. Koblíček, A. Johann, J. Pelech, J. Voříšek, J. Anders, L. Sitenský a další. Alois Zych proslul zejména jedinečnými akty, v nichž nechal nahlédnout i do rodinné intimity. Později byl také uznávaným krajinářem a propagátorem vlastivědné fotografie.

Edukační program)

- cyklus komentovaných prohlídek výstavy pro veřejnost (7. 2., 6. 3., 3. 4.)

JOSEF SUDEK: Z OSTROVŮ

24. 5.–9. 9. 2012
celková návštěvnost: 997 osob

Ve čtyřicátých až šedesátých letech řada českých fotografů volila dobrovolně, či z donucení exil. Odešli na Západ i do zámoří, za některými se doslova zavřela voda. Jinak se zachoval Josef Sudek (1896–1976), jenž volil cestu vnitřního exilu. Jedním z útočišť, kam se ze svého skromného ateliéru v těchto temných letech uchýloval, byly vltavské ostrovy. Opuštěná místa v samotném srdci Prahy, na nichž ve večerním přítmí a často i v mlze vznikly jeho melancholické snímky. Výstava byla doplněna dvěma fotografiemi v originálních autorských adjustacích.

Edukační program)

- komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost (29. 5.)

ALBERTO VOJTĚCH FRIČ: FOTOGRAFIE

18. 10. 2012–13. 1. 2013
návštěvnost v r. 2012: 518 osob

Jeho jméno bylo vždy spojováno s odvahou a dobrodružstvím. A. V. Frič (1882–1944) proslul jako cestovatel po Jižní Americe, botanik, etnograf, spisovatel, novinář, vášnivý polemik – a také fotograf. Dochovaný archiv je plný exotických přírodnin, vzácných kaktusů a hlavně snímků každodenního i svátečního života tamních indiánských kmenů (Čamakoků, Bororů, Kađuveů). S odstupem sta let se jedná o dokument světového významu, založený na schopnosti vcítit se do mentality domorodců a odrážející i autorův osobitý výtvarný cit.

Edukační program)

– komentované prohlídky výstavy pro veřejnost (23. 10., 12. 11.)

Z vernisáže výstavy A. V. Friče.

Vlevo od kurátora výstavy Jana Mlčocha Yvonna Fričová, správkyňě odkazu A. V. Friče.

Výstava v Muzeu textilu v České Skalici – pobočce UPM

EVA DAMBORSKÁ: SDĚLOVÁNÍ VLÁKNEM

19. 8.–30. 9. 2012

kurátor: Vlastimil Havlík

celková návštěvnost: 1 810 osob

Textilní výtvarnice a grafička **Eva Damborská** tvoří textilní miniatury i tapiserie, textilní objekty i objekty a sochy ze dřeva, věnuje se instalacím či land artu. Žije a pracuje v Ostravě. Své práce veřejnosti představila na bezmála třech desítkách samostatných výstav v České republice, v Polsku a Německu. Základním principem tvůrčí metody Evy Damborské je cit – vztah k zpracovávanému materiálu – a experiment. Při práci s vlákny experimentuje s jejich sdružováním, protínáním, ale i prolínáním a vrstvením. Používá vlnu, plátno, gázu, vlizelín, ale i netextilní materiály: ruční papír vytvořený z nejrůznějších přírodních materiálů, recyklovaný papír, celofán, dřevo či drát. Její práce se vyznačují neobyčejnou precizností.

Další výstavy mimo prostory UPM

CENY CZECH GRAND DESIGN: NOMINACE 2012

25. 1.–29. 4. 2012

Národní technické muzeum v Praze

pořadatelé: Profilmedia, s.r.o., Národní technické muzeum a UPM
kurátoři: Jana Zielinski a Jiří Macek ve spolupráci s Jiřím Hulákem
grafický design: Martina Černá, Imagery
architektonické řešení: Ondřej Tobola a Radim Babák, studio Hippos Design

Ceny Czech Grand Design se konaly pod záštitou primátora hlavního města Prahy Bohuslava Svobody, ministryně kultury Aleny Hanákové a ministra průmyslu a obchodu Martina Kuby.

Výstava představila výsledky hlasování Akademie designu ČR, kterou tvoří 51 aktivních kurátorů, teoretiků a publicistů z ČR i ze zahraničí. Akademie nominovala v prvním kole 134 subjektů v osmi kategoriích s celkem 206 projekty. Návštěvníci zhlédli práce nominovaných designérů v kategoriích **Designér roku**, **Módní designér roku**, **Designér šperku roku**, **Grafický designér roku** a **Fotograf roku**.

Výstava ve svém průběhu prošla proměnou a představila finalisty a později i vítěze jednotlivých kategorií. Ceny mohla opět ovlivnit i široká veřejnost – přímo ve výstavě v NTM, či v druhém kole online. K jejich předání došlo na slavnostním večeru Cen Czech Grand Design 16. března 2013 ve Stavovském divadle.

KERAMICKÉ SETKÁNÍ KOLÍN 2012

6. 9.–6. 10. 2012

Regionální muzeum Kolín, Radniční sklepy, Synagoga, Galerie V Zahradě

pořadatelé: Regionální muzeum Kolín a Galerie V Zahradě
spolupořadatel: UPM
spolupráce: Sdružení výtvarných umělců keramiků a Středočeské sdružení výtvarníků UVU ČR
autor koncepce a kurátor: Pavel Rajdl
kurátor za spolupořadatele (UPM): Dita Hálová
grafický design výstavy a katalogu: Jana Hradcová
architektonické řešení: Michal Švejda

Tradiční akce českých umělců-keramiků a sochařů pracujících s keramickými hmotami se tentokrát odehrála ve čtyřech výstavních prostorách a nově se na ní podílelo UPM. Devátý ročník bienále s podtitulem *Socha a prostor*, jehož se zúčastnilo dvacet autorů všech generací, podal ucelený obraz o kvalitě a různorodosti výtvarných názorů v tomto oboru. Regionální muzeum Kolín připravilo pro tuto příležitost výstavní medailon Jindřišky a Pravoslava Radových.

Edukační program)

– přednáška *Jindřiška Radová a Pravoslav Rada* (20. 9.)

Doprovodná publikace)

Keramické setkání Kolín 2012/Socha a prostor

text: Pavel Rajdl, Dita Hálová
vydavatelé: Město Kolín a UPM
grafický design: Jana Hradcová
více viz s. 53

STANISLAV LIBENSKÝ AWARD 2012 & CHERCHEZ LA FEMME

21. 9.–30. 11. 2012

Kláster sv. Jiří na Pražském hradě

pořadatelé: Správa Pražského hradu, Pražská galerie českého skla, UPM

kurátor: Milan Hlaveš

Výstava Stanislav Libenský Award 2012 & Cherchez la femme se konala pod záštitou manželky prezidenta republiky Livie Klausové, ministryně kultury Aleny Hanákové, výtvarnice Jaroslavy Brychtové a primátora hlavního města Prahy Bohuslava Svobody.

Každoročně udělované ocenění Stanislav Libenský Award je poctou významnému umělci a pedagogovi, právem považovanému za největšího českého sklářského výtvarníka. Zároveň je jedinečnou celosvětovou přehlídkou mladé nastupující sklářské generace. V roce 2012 se o něj ucházelo 48 studentů z celého světa – z Japonska, Austrálie, USA, Turecka, Velké Británie, Francie, Dánska, Švédska, Estonska, Koreje, Číny, Lotyšska, Bulharska, Německa, Maďarska, Polska, Slovinska, Slovenska a samozřejmě České republiky. Stanislav Libenský Award je pro začínající skláře mimořádnou příležitostí předvést své absolventské práce vytvořené libovolnou sklářskou technikou v reprezentativním prostředí a na mezinárodní úrovni. O vítězích rozhodla porota složená z respektovaných odborníků: Uty M. Klotz, Jiřího Harcuby, Milana Hlaveše, Oldřicha Palaty, Oldřicha Plívy, Jindřicha Smetany a Jiřího Šetlíka. Jméno laureátů Stanislav Libenský Award bylo oznámeno 20. září v rámci slavnostního galavečera, který se konal v Nové Galerii Pražského hradu.

Stejně jako u předcházejících ročníků, také tentokrát téma doprovodné výstavy nabídlo kontrast, poučení i radost z krásy a rozmanitosti skla. *Cherchez la femme* – společná cesta Libenský-Brychtová (kurátor Oldřich Palata), připomíná osudovou ženu v tvorbě Stanislava Libenského a patronku Stanislav Libenský Award Jaroslavu Brychtovou. Jejich společné dílo dnes hrdě vystavují muzea a galerie doma i v zahraničí a oceňuje je celý odborný svět.

Edukační program)

– komentovaná prohlídka pro veřejnost (18. 10.)

K výstavě vydala agentura Foibos pro Pražskou galerii českého skla česko-anglický katalog.

CESTY NOVÉ TYPOGRAFIE / PLAKÁTY LADISLAVA SUTNARA

19. 10.–17. 11. 2012

Galerie Ladislava Sutnara, Plzeň

pořadatelé: Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni a UPM

kurátorka: Iva Knobloch

návštěvnost: vstup byl volný (odhadem 600 osob)

Záštitu poskytl Mgr. Martin Baxa, primátor města Plzně.

Vystavená kolekce plakátů Ladislava Sutnara ze sbírek UPM ukázala proměny tohoto média od dvacátých do šedesátých let v díle vůdčího představitele evropské nové typografie. Ladislav Sutnar vnímal plakáty jako důležitou součást mohutného hnutí, které ve dvacátých a třicátých letech modernizovalo celý životní styl. Proto věnoval velkou péči objasnění jejich kontextu, jak dokládá jeho korespondence, zveřejněná v knize *Ladislav Sutnar v textech* (UPM – Kant 2010). Zahájení výstavy 18. října se zúčastnili vzácní hosté: syn Ladislava Sutnara Radoslav L. Sutnar s chotí Elaine. Vernisáž byla součástí programu ke slavnostnímu otevření nové budovy Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni.

DVA FENOMÉNY EVROPSKÉHO SKLÁŘSTVÍ: BENÁTSKÉ A ČESKÉ SKLO

10. 11. 2012–17. 2. 2013

Galerie České spořitelny v Praze, Rytířská

pořadatelé: Galerie České spořitelny ve spolupráci s UPM

autorka koncepce a výběru: Duňa Panenková

odborná spolupráce za UPM: Jan Schöttner, Helena Brožková

návštěvnost: vstup byl volný (odhadem 2000 osob, z toho v roce 2012: 1000)

Výstava sledovala prastaré řemeslo, které se ze starých říší Středního východu rozšířilo přes Řecko a římskou říši na západ – až k evropským hranicím s oceánem. V Evropě nebyla země, již zabraly římské legie, která by díky nim nepoznala sklo. Pouze dvě místa na mapě Evropy však dokázala tajemství výroby uchopit do všech detailů a rozvinout k nebývalé kráse obdivované podnes: italské Benátky a středoevropské Čechy. V Benátkách sklo modelované, v Čechách sklo tvrdé jako drahokam a také tak opracovávané.

Doprovodná publikace)

Dva fenomény evropského sklářství: benátské a české sklo

vydavatelé: Galerie České spořitelny a UPM

texty: Duňa Panenková, Aldo Bova et al.

grafický design: Nikola Kratky

vydání: české s anglickým resumé

více viz s. 54

Výstavy UPM v zahraničí

Samostatné výstavy v zahraničí UPM bohužel nepořádalo s ohledem na nejasnou situaci ve sporu státu se společností Diag Human, který znemožňuje zapůjčení významnějších kolekcí do zahraničí. Tento fakt měl výrazně negativní dopad na výnosy muzea z vlastní činnosti. UPM tak poskytlo do zahraničí jen zápůjčky menšího významu. Jedinou výjimkou byla spolupráce na výstavě:

JIŘÍ TRNKA – VE SLUŽBÁCH IMAGINACE

17. 5.–31. 12. 2012

Česká centra v Moskvě, Sofii, Tokiu, Madridu, Vídni, Bukurešti a Haagu

pořadatel: Česká centra

spolupráce: UPM, Národní filmový archiv, Česká televize, Východočeská galerie v Pardubicích, Západočeská galerie v Plzni a další

kurátorka výstavní části: Lucie Vičková (UPM)

kurátorka filmové části: Michaela Mertová

Česká republika navrhla UNESCO pro rok 2012 jako hlavní světové výročí sté narození Jiřího Trnky (1912–1969), významného českého malíře, grafika, loutkáře, scénografa, ilustrátora a legendy českého loutkového a animovaného filmu. Pro tuto příležitost Česká centra připravila ve spolupráci s dalšími partnery výstavu představující výběr z Trnkovy rozsáhlé umělecké tvorby. Zahájena byla v únoru v Mnichově a postupně se představila v sedmi metropolích.

Hlavní budova UPM

PŘÍBĚHY MATERIÁLŮ

Bohaté sbírky UPM zahrnují umělecké řemeslo, užité umění a design od pozdní antiky do současnosti, především evropského původu se zaměřením na české země. Inspirativní prostředí stálé expozice seznamuje s vývojem jednotlivých oborů užitého umění – proměnami tvarů, dekoru a ornamentu v průběhu staletí. Součástí expozice jsou interaktivní programy.

Votivní sál > historie UPM, zakladatelé, mecenáši a jejich dary

Umění ohně – sál skla a keramiky > stylový a technologický vývoj skla, keramiky a porcelánu, předměty ke stolování, zrcadla, vitráže, interiérové doplňky

Tisk a obraz – sál užité grafiky a fotografie > způsoby předávání informací textem a obrazem: knižní vazby, knižní ilustrace, vývoj písma, plakát, fotografie, drobná užitá grafika

Klenotnice – sál kovů a jiných materiálů > zlatnické práce, šperky, práce z polodrahokamů, slonoviny a jiných materiálů, litina, cín a barevné kovy

Příběh vlákna – sál textilu a módy > vývoj světského a liturgického oděvu, tapiserie, krajky, výšivky, ukázky hraček

Stroje času – sál hodin a hodinek > umělecky tvarované a zdobné hodiny, hodinky a měřicí přístroje

Edukační program)

– cyklus komentovaných prohlídek stálé expozice

Schwarzenberský palác

BAROKNÍ UMĚLECKÉ ŘEMESLO ZE SBÍREK UPM

Uměleckoprůmyslové museum v Praze obohatilo expozici českého barokního umění Národní galerie o samostatnou část, věnovanou užitému umění středoevropského kulturního prostoru od manýrismu přelomu 16. a 17. století až po klasicismus sklonku 18. století. Instalace v atraktivním prostředí nově zrekonstruovaných klenutých sálů podzemního podlaží paláce představuje na více než čtyřech stech uměleckých předmětů vývoj výzdobných technik, ornamentiky i ikonografie. Expozice se soustředí na tři tematické okruhy nazvané **Liturgie, Stolování a Ornamet**.

Zámek Kamenice nad Lipou

KOVANÉ ŽELEZNÉ PRÁCE – HRAČKY – ALENA MATĚJKOVÁ: CESTA – STUDIJNÍ DEPOZITÁŘ NÁBYTKU

(expozice UPM)

Kované železné práce za sbírek UPM

Ukázky středověkých, renesančních a barokních mříží jsou vystaveny v renesančním sále ve východním křídle zámku; sousední sál přibližuje vývoj historických zámků, klepadel, kování a klíčů od doby románské až do 19. století.

Hračky ze sbírky Františka Kyncla

– **Výroba dřevěných hraček v Ústí nad Orlicí** – Expozice hraček z dílny Karla Blanka (nar. 1898), vyučeného v soustružnické a řezbářské dílně svého otce. Karel Blank se věnoval nejprve výrobě upomínkových a dekoračních předmětů a postupně rozšiřoval svůj sortiment o dřevěné malované hračky. Později vyráběl také pro družstvo Artěl a Hořické hračkářské družstvo.

– **Loutky Hampelmann** – Pohyblivé hračky typu Hampelmann, příbuzné loutek-marionet, se údajně objevily na zámku v Torgau v severozápadním Sasku již v roce 1572. Jednotlivé díly byly omalovány jednoduchými barevnými ornamenty. Obliba těchto loutek trvá do současnosti – vyskytují se v různých podobách lidských i zvířecích, nejčastěji znázorňují mužské úsměvné postavičky.

Alena Matějková – Cesta

Podzemní gotický sál ukrývá monumentální objekt Cesta, vytvořený z hrubého čedičového kamene a skla z dílny výtvarnice a sochařky Aleny Matějkové.

Geneze nábytkového designu v Čechách, na Moravě a v dalších evropských zemích

– Studijní depozitář nábytku 19. a 20. století:

Expozice dokládá klíčové momenty vzniku a vývoje designu nábytku související s přechodem individuální řemeslné výroby na hromadnou strojovou v průběhu 19. století: vliv nových technologií a materiálů na nábytkový design, moderní způsob života ovlivňující typologickou skladbu nábytku, okouzlení plasty a posléze jejich kritiku, úlohu jednotlivců i nábytkářských škol. Plochou 634 m² a několika sty exponáty tvoří nejrozsáhlejší expozici tohoto typu u nás. Najdeme tu ikony světového designu, byť často v replikách, i práce nejmladší generace českých designérů.

Muzeum textilu v České Skalici

HISTORIE TEXTILNÍ VÝROBY

Expozice jediného českého muzea specializovaného na historii textilní výroby sleduje vývoj textilnictví, zvláště textilního tisku, v České republice i v zahraničí. Muzeum textilu patří k cílům české trasy Evropských textilních cest (www.ETN-net.org/routes).

Textilie potištěné různými druhy tisku, pracovní nástroje, nářadí a náčiní seznamují s historií zpracování textilních surovin, vývojem přádelnictví, tkalcovství, barvířství a tisku. Produkci našich i zahraničních textilních tiskáren a tkalcoven ilustruje bohatý fond vzorníků. K vzácným položkám patří fragmenty textilií Koptů (křesťanských potomků starých Egypťanů), tkaniny domorodých obyvatel Senegalu a Súdánu nebo doklady spolupráce výtvarných umělců s textilní výrobou.

Expozice je věnována mimo jiné vývoji rukodělné textilní výroby, mechanizovanému tisku, tradicím bavlnářské výroby, historii textilních tiskáren ve východních Čechách a spolupráci textilních tiskáren s výtvarníky M. Alšem, J. Čapkem, F. Kyselou, Z. Seydlem, K. Svolinským, J. Trnkou a dalšími.

Nalezneme zde tkalcovský stav, deskový potiskovací stroj (perotina), válcový tiskací stroj a stůl pro mechanizovaný filmový tisk, zařízení dílen vzorkaře – výrobce forem pro ruční tisk, modrotiskaře a rytce tiskacích válců. Svoji zručnost si mohou návštěvníci vyzkoušet na koberecím stavu a replice neolitického stavu.

Zámek Klášterec nad Ohří

EXPOZICE PORCELÁNU ZE SBÍREK UPM

Zámek v Klášterci nad Ohří se stal, vzhledem k tradici místní proslulé porcelánky, ideálním místem pro představení bohaté sbírky UPM. Expozice **českého porcelánu** přístupná s průvodcem v jedenadvaceti sálech prvního patra zámku seznamuje s tvorbou předních tuzemských porcelánek v proměnách stylových epoch a v kontextu s **dobovým mobiliářem**, který pochází též z fondů UPM. Vybrané kolekce reprezentují tvorbu období biedermeieru, jež bylo zlatým věkem českého porcelánu, dále rozvoj raně industriální výroby neorokokového a secesního porcelánu, a také produkci v éře moderních stylů 20. století, kdy český porcelán zejména v meziválečném období a na Světové výstavě Expo '58 dosahoval mezinárodních úspěchů. Expozici uzavírají ukázky designu sériově vyráběných souprav z přelomu 20. a 21. století.

Další část expozice představuje na vybraných ukázkách souborů stolního nádobí, solitérů a figurální tvorby produkci **čínského a japonského porcelánu**, na niž v 18. století navazovala počínající evropská produkce. Její expozice v sousedním sále dokumentuje nejen výrobu **evropského porcelánu**, ale také osudy původních majitelů vystavených předmětů, kteří se stali ve 20. století oběťmi holokaustu.

Přehled návštěvnosti výstav a stálých expozic UPM v roce 2012

HLAVNÍ BUDOVA UPM	TERMÍN	EXPOZICE plné vstupné	EXPOZICE snížené vst.	EXPOZICE rodinné vst.	EXPOZICE školy	EXPOZICE volný vstup	VÝSTAVY plné vstupné	VÝSTAVY snížené vst.	VÝSTAVY rodinné vst.	VÝSTAVY školy	CELKEM	DENNĚ
STÁLÁ EXPOZICE + Vše nejlepší	1. 1.–31. 12. 21. 6.–31. 12.	13 295	7 702	1368	552	17 262					40 179	128
VÝSTAVY												
Pražské módní salony	1. 1.–13. 5.	4 788	2 873	540	301	5 337	5 992	9 257	345	243	29 676	258
Z Nového Světa do celého světa	16. 5.–16. 9.	4 921	2 838	585	129	2 979	450	783	15	21	12 721	120
Bravos	2. 10.–25. 11.	1 917	999	126	38	1 282	275	298	6	8	4 949	110
Angličáci Matchbox	13. 12.–31. 12.	1 009	549	99	75	807	886	342	276	381	4424	245
HL. BUDOVA CELKEM		25 930	14 961	2 718	1 095	27 667	7 603	10 680	642	653	91 949	294
<i>z toho jen výstavy</i>		<i>12 635</i>	<i>7 259</i>	<i>1 350</i>	<i>543</i>	<i>10 405</i>	<i>7 603</i>	<i>10 680</i>	<i>642</i>	<i>653</i>	51 770	
GALERIE J. SUDKA		počet osob										
Ota Hájek	20. 10. 2011– 22. 1. 2012	198									198	11
Alois Zych	26. 1.–22. 4.	736									736	15
J. Sudek	24. 5.–9. 9.	997									997	11
A. V. Frič	18. 10. 2012– 6. 1. 2013	518									518	7
GJS CELKEM		2 449									2 449	11
KAMENICE N. L.	1. 4.–31. 10.	počet osob										
Expozice hračky		4 109										
Expozice nábytku		878										
Hračkobraní		6 083										
ostatní		2 575										
KAMENICE CELKEM		13 645									13 645	73
MUZEUM TEXTILU V Č. SKALICI		počet osob										
Eva Damborská výstava	19. 8.–30. 9.	1 810									1 810	51
UPM CELKEM včetně poboček											109 853	

MUZEJNÍ NOC	termín	celková návštěvnost	z toho hlavní budova	Galerie J. Sudka
	9. 6.	6 888	6 526	362

pozn.: čísla udávají počty osob

Edukační programy

Prostřednictvím vzdělávacích programů chce UPM své návštěvníky – širokou veřejnost, školní či zájmové skupiny – inspirovat k tvůrčímu zapojení do výstav a zprostředkovat jim hlubší znalost tématu. K jedenácti výstavním projektům jsme připravili **39 typů vzdělávacích programů** v podobě pracovních listů, tzv. aktivních zón ve výstavách, komentovaných prohlídek, přednášek, výtvarných dílen, programů pro školy apod. Těší nás, že oproti předchozímu roku vzrostl počet organizovaných návštěv základních a středních škol na 216 návštěv za rok – **programů se zúčastnilo celkem 10 299 žáků a studentů.**

Naše vzdělávací aktivity v roce 2012 souvisely především s **výzkumným projektem NAKI** (Vzdělávání v oblasti kulturní identity národa se zaměřením na muzea, galerie a školy, DF11P010VV025), na kterém UPM spolupracuje s pedagogy a studenty katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze. Díky grantu NAKI jsme společně vydali publikaci dokumentující vzdělávací programy UPM a Galerie Rudolfinum v roce 2011 *Galerijní a muzejní edukace/Vlastní cestou k umění*, jež získala **3. místo v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky v soutěži Nejkrásnější české knihy roku 2012.** Tato odborná publikace má sloužit jako zdroj inspirace pro vyučující a studenty výtvarné výchovy, dějepisu, estetických předmětů a předmětů humanitního základu, kurátory edukace ad.

Úterní podvečery v UPM tradičně patří přednáškám a komentovaným prohlídkám výstav či stálé expozice určeným široké veřejnosti. Devětatřiceti programových úterků se zúčastnilo celkem 1 337 návštěvníků, průměrná návštěvnost činila 34 osob na jeden vzdělávací program. Hlavním tématem byla *Secese ve sbírkách UPM* – takto zaměřeným cyklem přednášek UPM seznámilo veřejnost se svou účastí v evropském projektu *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana* (více viz s. 10).

Podrobný přehled edukačních programů k jednotlivým výstavám UPM – viz hlavní přehled výstav.

Další vzdělávací programy

Přednášky z cyklu Secese ve sbírkách UPM v Praze připraveného v rámci účasti UPM v evropském projektu **Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana** (www.partage-plus.eu):

- *Art Nouveau na portálu Europeana a sbírky UPM* (30. 10.)
- *Secesní šperk* (13. 11.)
- *Plakát kolem roku 1900* (27. 11.)

Vzdělávací seminář pro edukátory ze slovenských muzeí (25. 5.)

Seminář představil vzdělávací strategii UPM a projekt NAKI realizovaný ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy PedF UK v Praze. Pod vedením Vladimíry Sehnalíkové a Jana Mlčocha se účastníci seznámili s možnostmi spolupráce kurátora sbírky a kurátora edukace při přípravě edukačních programů.

Návštěvnost žáků a studentů v roce 2012 v hlavní budově

měsíc	snížený vstup	volný vstup
leden	603	276
únor	711	500
březen	853	440
duben	1092	560
květen	420	210 + *84 = 294
červen	345	171 + ***24 + **2 296 = 2 491
červenec	582	55
srpen	842	55
září	332	119
říjen	285	226
listopad	328	174
prosinec	1 015	267 + ****104 = 371
celkem	7 408	5 561

* návštěvnost v Den muzeí 18. 5. 2012: 251 návštěvníků, započítána 1/3 z návštěvníků, tzn. 84 návštěvníků

** návštěvnost Muzejní noci 11. 6. 2012: hl. budova 6 526, Galerie J. Sudka 362, celkem 6 888 návštěvníků, započítána 1/3 návštěvníků, tzn. 2 296 návštěvníků

*** návštěvnost výtvarné dílny 17. 6. 2012: 51 návštěvníků, započítány 2/3, tzn. 24 návštěvníků

**** návštěvnost vánoční dílny: 155 návštěvníků, započítány 2/3, tzn. 104 návštěvníků

Návštěvnost školních skupin s pedagogy v roce 2012

měsíc	počet škol
leden	17
únor	30
březen	36
duben	46
květen	19
červen	13
červenec	0
srpen	1
září	12
říjen	13
listopad	15
prosinec	14
celkem	216

Programové úterky

měsíc	počet programů	počet účastníků
leden	5	158
únor	4	287
březen	4	212
duben	4	237
květen	3	33
červen	4	60
červenec	-	-
srpen	-	-
září	4	99
říjen	5	83
listopad	4	114
prosinec	2	54
celkem	39	1 337

V prvním pololetí roku 2012 se uskutečnilo 19 programů s 829 účastníky, tzn. s průměrem 44 návštěvníků na 1 vzdělávací program.

Ve druhém pololetí se uskutečnilo 15 programů s 406 účastníky, tzn. s průměrem 23 návštěvníků na 1 vzdělávací program.

Celková návštěvnost programů za rok 2012 je 1 337 účastníků, což představuje 34 účastníků na 1 program.

Z výtvarné dílny Za sklem uspořádané k výstavě
Z Nového Světa do celého světa

„Minisalon“ ve výstavě Pražské módní salony 1900–1948

Vydavatelská činnost

V první polovině roku jsme se věnovali zejména přípravě publikace *Z Nového světa do celého světa: 300 let harrachovského skla*. Díky spolupráci s nakladatelstvím Arbor vitae se nám podařilo vydat českou i anglickou verzi knihy o rozsahu 440 stran a přes 1000 reprodukcí. V prestižní národní soutěži **Gloria musaealis** získala **první místo v kategorii Muzejní publikace roku**. Zásluhu na tom má celý autorský tým s Janem Merglem v čele, nakladatelství Arbor vitae, grafici Martin Strnad s Filipem Heydukem ze studia HMS Design a také kmenoví fotografové UPM Gabriel Urbánek a Ondřej Kocourek.

Dita Hálová se autorsky podílela za UPM na organizaci kolínského bienále keramické tvorby, ke kterému vydaly Město Kolín a UPM v září katalog *Keramické setkání Kolín 2012/ Socha a prostor*.

V listopadu jsme dokončili v české a anglické verzi dlouho připravovanou publikaci Daniely Karasové *Geneze nábytkového designu*, která zaznamenává moderní historii nábytkové tvorby v českých zemích v kontextu světového vývoje. Bohatá obrazová část dokumentuje sbírku nábytku 19. a 20. století, již UPM vystavuje na zámku v Kamenici nad Lipou. Knihu v originální grafické úpravě Štěpána Malovce vydalo UPM ve spolupráci s nakladatelstvím Arbor vitae. Tentýž měsíc vyšla k výstavě v síni Galerie České spořitelny v Rytířské ulici péčí Duni Panenkové publikace *Dva fenomény evropského sklářství: benátské a české sklo*, do níž přispěl textem Filip Wittlich.

Obrazová knížečka připravená na prosinec k zahájení výstavy *Angličáci Matchbox* přinesla nejzajímavější modely v grafické úpravě Terezy Hejmové a Štěpána Malovce.

Na závěr roku se nám podařilo vydat také první díl metodické publikace *Galerijní a muzejní edukace/Vlastní cestou k umění*, která mapuje vzdělávací programy UPM a Galerie Rudolfinum v roce 2011. Představuje plody spolupráce kurátorky edukace UPM Vladimíry Sehnalíkové s katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze v rámci výzkumného programu NAKI (Vzdělávání v oblasti kulturní identity národa se zaměřením na muzea, galerie a školy). Kniha získala **3. místo v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky v soutěži Nejkrásnější české knihy** pořádané Památkem národního písemnictví v Praze. Na tomto úspěchu má podíl grafický designér Štěpán Malovec a autorky Marie Fulková, Lucie Hajdušková a Vladimíra Sehnalíková.

**Z NOVÉHO SVĚTA DO CELÉHO SVĚTA / 300 LET HARRACHOVSKÉHO SKLA
FROM NEUWELT TO THE WHOLE WORLD / 300 YEARS OF HARRACH GLASS**

Muzejní publikace roku – 1. místo v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis

Harrachovské sklárně v Novém Světě v Krkonoších patří přední místo mezi výrobci, kteří se v minulosti zasloužili o proslulost českého sklářství. První ucelená monografie této nejstarší existující české sklárny shrnuje výsledky více než desetiletého archivního bádání a zpracování českých a zahraničních muzejních sbírek. V odborných textech a na vybraných ukázkách z produkce, doprovázených bohatou dokumentací, podrobně přibližuje výtvarný vývoj harrachovského skla od barokních počátků přes nesčetné podoby skla doby biedermeieru a historismu, originální secesní projev a snahu přizpůsobit se stylu art deco a funkcionalismu až po nové designérské přístupy po roce 1945 a sklo současné.

Publikaci vydalo nakladatelství Arbor vitae ve spolupráci s UPM ke stejnojmenné výstavě konané v UPM 31. května – 16. září 2012 a reprizované v Západočeském muzeu v Plzni a v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

editor: Jan Mergl

texty: Helena Brožková, Jarmila Brožová, Florian Knothe,
Jan Luštinec, Jan Mergl, Lenka Merglová Pánková, Jan Schöttner

anglický překlad: Branislava Kuburovič

grafický design: Filip Hejduk, Martin Strnad (HMS Design)

vydání: české a anglické

formát: 29 x 25 cm, pevná vazba

počet stran: 440

počet reprodukcí: přes 1000

náklad: 1000 ks (čj), 1000 ks (aj)

ISBN 978-80-7101-112-5 (čj)

ISBN 978-80-7101-113-2 (aj)

cena v UPM: 1250 Kč (čj), 1650 Kč (aj)

KERAMICKÉ SETKÁNÍ KOLÍN 2012 **SOCHA A PROSTOR**

Výstavní katalog kolínského bienále představuje díla dvaceti účastníků a přináší i medailonky dvou klasiků české keramické tvorby: Jindřišky a Pravoslava Radových. Výběr keramiků-sochařů všech generací vytváří ucelený obraz kvality a rozmanitosti výtvarných názorů v tomto oboru. Příložené DVD obsahuje verzi katalogu rozšířenou o dalších sedmdesát snímků exponátů a jejich tvůrců.

Katalog byl vydán k devátému ročníku bienále Keramické setkání Kolín, které se uskutečnilo ve dnech 6. září – 6. října 2012 ve čtyřech výstavních prostorách (Regionální muzeum Kolín, Radniční sklepy, Synagoga, Galerie V Zahradě).

vydavatelé: Město Kolín a UPM
texty: Pavel Rajdl, Dita Hálová
grafický design: Jana Hradcová
vydání: české
formát: 21 x 21 cm, měkká vazba
počet stran: 54
počet reprodukcí: 23 (+ dalších 70 na DVD)
náklad: 400 ks
ISBN: 978-80-7101-114-9
cena v UPM: 60 Kč

DVA FENOMÉNY EVROPSKÉHO SKLÁŘSTVÍ: BENÁTSKÉ A ČESKÉ SKLO

Publikace zachycuje vrcholná období sklářského řemesla, které se ze starých říší Středního východu rozšířilo přes Řecko a římskou říši na západ. Italské Benátky, či vlastně jejich ostrov Murano, a střeoevropské Čechy dokázaly v novověku uchopit tajemství výroby skla do všech detailů a obohatit antické techniky o dekorativní principy renesance a baroka.

Vydaly Galerie České spořitelny a UPM u příležitosti stejnojmenné výstavy konané od 10. 11. 2012 do 17. 2. 2013 v pražské Galerii České spořitelny.

texty: Duňa Panenková, Aldo Bova et al.

grafický design: Nikola Kratky

vydání: české s anglickým resumé

formát: 26 x 21 cm, měkká vazba

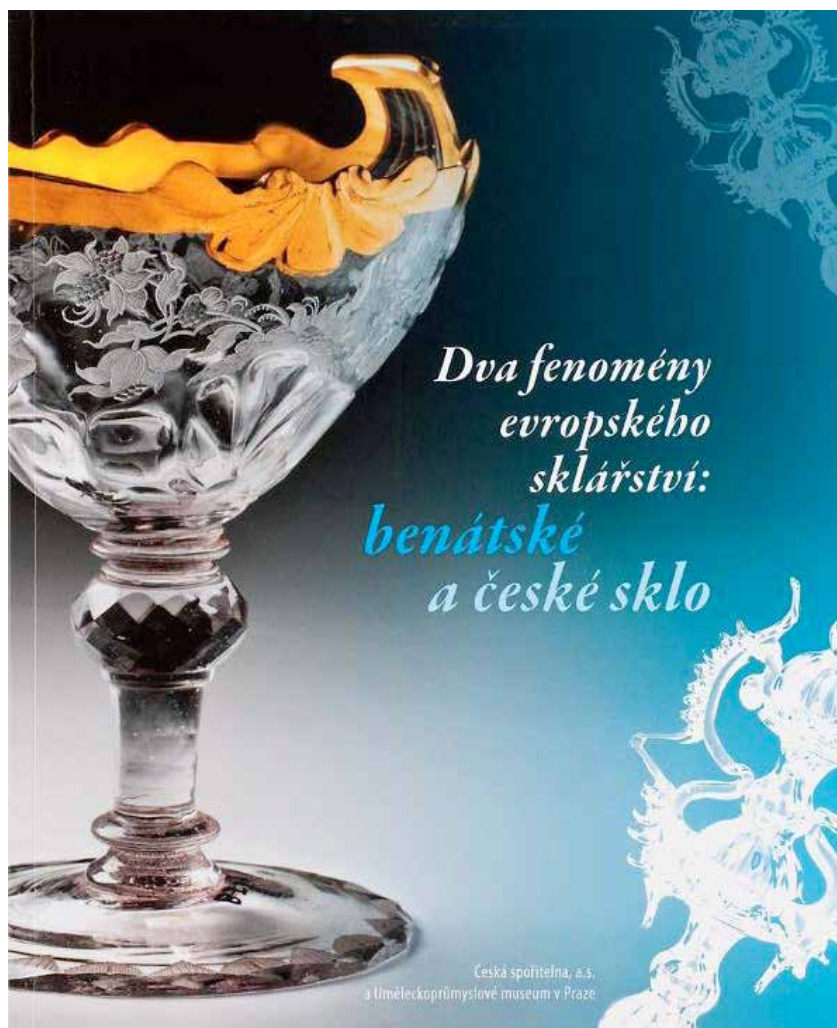
počet stran: 112

počet reprodukcí: 122

náklad: 600 ks

ISBN 978-80-7101-116-3

cena v UPM: 270 Kč

GENEZE DESIGNU NÁBYTKU THE HISTORY OF MODERN FURNITURE DESIGN

Bohatě ilustrovaná publikace zaznamenává příběh moderního designu počínaje obdobím biedermeieru v první polovině 19. století až do konce 20. století. Poskytuje ucelený pohled na moderní historii nábytkové tvorby v českých zemích v kontextu světového vývoje, včetně individuálního autorského designu. Představuje nejvýraznější tvůrce-designéry a osudy výrobců a přibližuje uměleckohistorické kontexty nábytkové tvorby, její stylová východiska a materiálové i technické podmínky. Významnou součástí tvoří medailony osobností českého a světového designu nábytku. Kniha zároveň slouží jako katalog studijního depozitáře nábytku 19. a 20. století UPM, který je zpřístupněn na zámku v Kamenici nad Lipou.

Publikaci podpořilo Ministerstvo kultury ČR z Fondu kulturních aktivit.

vydavatelé: UPM a nakladatelství Arbor vitae

autorka koncepce, texty: Daniela Karasová

překlad do angličtiny: Linda Paukertová

grafický design: Štěpán Malovec

vydání: české a anglické

formát: 27 x 23 cm, brožovaná vazba

počet stran: 320

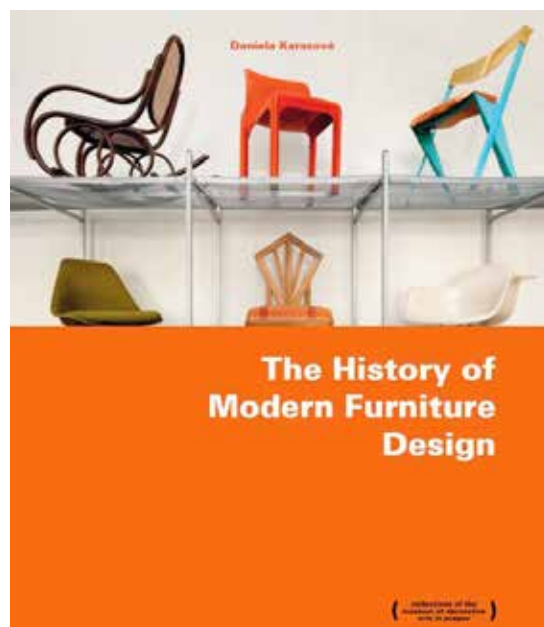
počet reprodukcí: 400

náklad: 1000 ks (čj), 1000 ks (aj)

ISBN 978-80-7101-103-3 (čj)

ISBN 978-80-7101-104-0 (aj)

cena v UPM: 570 Kč (čj), 770 Kč (aj)

GALERIJNÍ A MUZEJNÍ EDUKACE 1

VLASTNÍ CESTOU K UMĚNÍ

Vzdělávací programy Uměleckoprůmyslového musea v Praze a Galerie Rudolfinum v roce 2011

Nejkrásnější česká kniha roku – 3. místo v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky

Publikace představuje různé typy vzdělávacích programů, které připravily UPM a Galerie Rudolfinum ve spolupráci s katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty UK v Praze v průběhu roku 2011 ke svým výstavním projektům. Edukační programy, jež byly vytvořeny na základě výsledků akčního pedagogického výzkumu, prováděného týmem specialistů z katedry výtvarné výchovy, jsou rámovány statěmi o teoretických východiscích, aktuálních trendech v oboru galerijní a muzejní pedagogiky a reflexemi širšího okruhu účastníků výzkumu. Texty kurátorů, pedagogů i autentické výpovědi návštěvníků přibližují samotný proces vzniku těchto programů a jejich realizace. Bohatý obrazový doprovod dává nahlédnout do výstavních prostor a tvůrčích dílen, které jsou nedílnou součástí všech výstav UPM i Galerie Rudolfinum. Publikace je určená vyučujícím a studentům výtvarné výchovy, dějepisu, estetických předmětů a předmětů humanitního základu, dále pak i kurátorům edukace, kurátorům výstav a všem, kdo hledají „vlastní cestu k umění“.

vydavatelé: UK v Praze, Pedagogická fakulta a UPM

autorky koncepce a textů: Marie Fulková, Lucie Hajdušková, Vladimíra Sehnalíková

grafický design: Štěpán Malovec

vydání: české s anglickým resumé

formát: 29,5 x 21 cm, měkká vazba

počet stran: 320

počet reprodukcí: přes 220

náklad: 200 ks

ISBN: 978-80-7101-111-8

do konce r. 2013 neprodejně

Vydání publikace umožnila grantová podpora Ministerstva kultury ČR NAKI DF

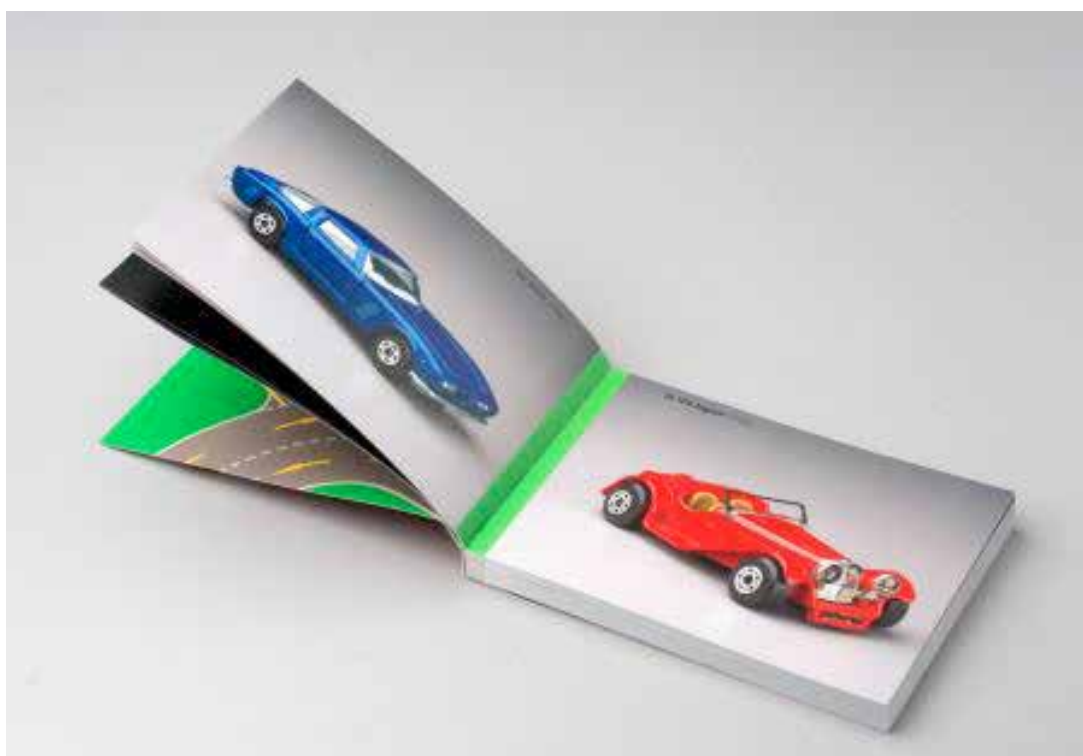

ANGLIČÁCI MATCHBOX

Knížička plná angličáků přibližuje tuto populární, ikonickou hračku i sběratelský fenomén. Úspěch anglické firmy Lesney, jež vyráběla modely aut od konce 40. let, tkvěl ve spojení drobného modelu s obalem v podobě krabičky od sirek a v nízké ceně. Pod značkou Matchbox vznikla série 1–75, následovaná dalšími řadami, které inovovaly a variovaly podobu aut (Superfasts, Major Packs, King Size) a také série veteránů (Models of Yesteryear), jež byly prezentovány jako sběratelské artefakty pro dospělé. V 60. a zejména 70. letech představovaly angličáky v Československu zjevení pro preciznost provedení, funkčnost, zářivou barevnost a trvanlivost materiálu – vlastnosti, jež neměly nejen podobné hračky, ale často ani reálná auta z východního bloku.

Brožurku vydalo UPM ke stejnojmenné výstavě konané v UPM ve dnech 12. 12. 2012–1. 4. 2013.

text: Marie Míčová
grafický design: Tereza Hejmová a Štěpán Malovec
vydání: česko-anglické
formát: 7,5 x 10,5 cm, měkká vazba
počet stran: 116
počet reprodukcí: 108
náklad: 600 ks
ISBN: 978-80-7101-119-4
cena v UPM: 90 Kč

FRANTIŠEK DRTIKOL
ETAPY ŽIVOTA A FOTOGRAFICKÉHO DÍLA
/ SECESE – ART DECO – ABSTRAKCE / 1, 2

Text pro dvousvazkovou monografii fotografického díla Františka Drtikola napsala historička umění Anna Fárová (1928–2010). Publikace představuje nejobsáhlejší průřez tím nejpodstatnějším a nejdůležitějším, co ve své fotografické tvorbě Drtikol vytvořil. Obrazový materiál byl čerpán především z fondů UPM, jenž vlastní největší sbírku Drtikolových fotografií na světě, a také z některých významných soukromých sbírek. Tisk frekvenčně modulovaným rastrem Satin Screening od firmy Heidelberg a formát publikace umožnily publikovat většinu fotografií v jejich skutečné velikosti.

Publikaci vydalo nakladatelství Svět ve spolupráci s UPM.

text: Anna Fárová

obrazovou část sestavil: Stanislav Doležal

předmluva, poznámky, biografie, přehled výstav a bibliografie: Stanislav Doležal

vydání: české s anglickým resumé

resumé: Josef Chuchma, anglický překlad: Stephen Hattersley

grafický design: Radana Lencová

formát: 33 x 24,5 cm, pevná vazba

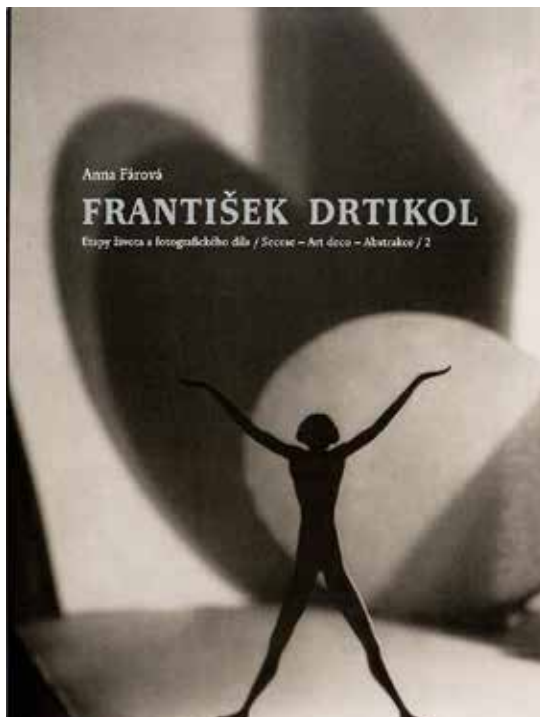
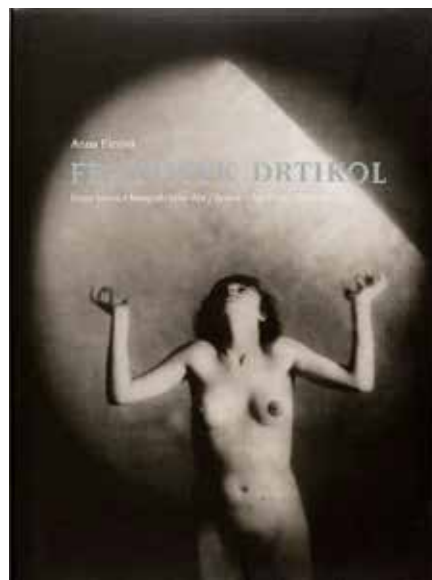
počet stran: 256 a 260

reprodukce: přes 600

náklad: 1000 ks

ISBN: 978-80-87201-01-5

cena v UPM: 5900 Kč

Public relations

V oblasti PR jsme se v roce 2012 soustředili na optimalizaci nákladů pravidelné inzerce, přípravu nových webových stránek a vylepšení venkovní reklamy výstav. **Čtvrtletní tištěný program** pravidelně přinášel informace o aktuálních výstavách, edukačních programech a publikacích. Elektronicky jsme rozšiřovali upoutávky na výstavy a expozice nebo pozvánky na edukační programy; provozovali jsme také internetový profil na Facebooku.

Další možnosti propagace výstavních projektů a dalších aktivit UPM vyplývají z dlouhodobé spolupráce s **mediálními partnery**: časopisem Art & Antique, webovými portály CzechDesign, DesignGuide.cz, DesignMagazin, Fler.cz, PragueOut.cz a FotoVideo a rádii Český rozhlas a Radio 1.

Na vizuální podobě výstav a publikací spolupracuje oddělení prezentace sbírek dlouhodobě s grafikem Štěpánem Malovcem, který v soutěži Czech Grand Design získal ocenění **Grafický designér roku** za řešení výstav a publikací UPM v roce 2011 (*Glamour, Sheila Hicks: Jedno sto maličkostí a Ladislav Sutnar: US Venus*).

Účastníci populární **Pražské muzejní noci** (9. 6.) měli příležitost zdarma navštívit stálou expozici UPM i Galerii Josefa Sudka. V hlavní budově byla k dispozici odborná informační služba kurátorů a na zahradě živé hudební vstupy. Nabídku doplnil obchod s knižními novinkami i staršími tituly UPM za zvýhodněné ceny. Do hlavní budovy přišlo 6 526 návštěvníků a do Galerie J. Sudka 362 návštěvníků, celková účast činila 6 888 osob.

UPM se účastnilo také akcí **Ledová Praha** (2–5. 2. 2012, děti do 15 let vstup zdarma, doprovod skupin zdarma), **Oslavy Prahy** (8. 7. 2012, vstup zdarma) a prezentací publikací prosincového veletrhu **Designsupermarket**.

Žádosti o reprodukování sbírkových předmětů

Oddělení prezentace sbírek zajistilo vyřízení 27 zahraničních a 50 tuzemských žádostí o reprodukování sbírkových předmětů UPM v počtu od jednoho do několika desítek fotografií na základě licenčních smluv a platného ceníku.

Vývozy starožitností za rok 2012

Počet přijatých žádostí: 446

Počet vydaných osvědčení k trvalému vývozu: 366

Dosud nevyzvednuto: 1 (bude zapláceno v r. 2013)

Zaplaceno celkem: 183 000 Kč

Počet stornovaných žádostí (vráceno žadateli): 81

6) Sbírkotvorná, vědeckovýzkumná a prezentační činnost sbírek

I. sbírka skla, keramiky a porcelánu)

Odborní pracovníci se věnovali výzkumu barokních podmaleb, skla první poloviny 19. století, sklářské a keramické tvorby 20.–21. století a řešení grantu NAKI zaměřeného na muzejní pedagogiku. Z prezentačních počínů byla zásadní výstava *Z Nového Světa do celého světa/300 let harrachovského skla* (v UPM), reprizovaná v Západočeském muzeu v Plzni, s obsáhlou reprezentativní publikací připravovanou kolektivem autorů po dobu více než deseti let. Dále jsme se podíleli na výstavách a katalogích *Keramické setkání Kolín 2012, Vše nejlepší!* v UPM nebo *Stanislav Libenský Award 2012* na Pražském hradě. Pracovníci oddělení odborně spolupracovali na *25. mezinárodním sympoziu keramiky Bechyně* a na *XI. mezinárodním sklářském sympoziu IGS Nový Bor* a souvisejících výstavách. Vznikly podklady pro realizaci expozice v Centru sklářského umění Sázava. Kurátoři se aktivně zapojovali do práce různých oborových komisí (např. předsednictví Českého výboru ICOM).

Sbírka se v roce 2012 soustředila na dokončování fyzických inventur spojených s fotografováním sbírkového fondu (inventura 7 tisíc položek a téměř 4 tisíce digitálních fotografií) a na přípravu technických podkladů pro stěhování sbírek z hlavní budovy před jeho plánovanou rekonstrukcí.

Akvizice a péče o sbírky)

Pracovníci oddělení se prioritně věnovali celkovým fyzickým inventurám sbírek. Až na jednotlivosti bylo dokončeno dokumentační fotografování celého sbírkového fondu skla, keramiky a porcelánu uloženého v historické budově. Celkem bylo ve sbírce za rok 2012 zhotoveno 3 785 digitálních fotografií a inventurou prošlo 7 212 inventárních položek: historické sklo (205 fotografií, 3 218 inventovaných položek), historický porcelán (2 785 a 307), historická keramika (548 a 2 435), moderní a současné sklo (247 a 806) a fond Jílek a částečně i fond Lobmeyr, které jsou oba uloženy ve Sklářském muzeu v Kamenickém Šenově (Jílek: 356 položek, Lobmeyr: zatím 90 ks). Průběžně byly v roce 2012 zpracovávány také přírůstky sbírek ve II. stupni evidence.

Ve spolupráci s restaurátorským oddělením a Centrem dokumentace sbírek proběhla důkladná příprava podkladů pro stěhování celého sbírkového fondu (téměř 70 tisíc položek různého charakteru) před rekonstrukcí historické budovy UPM.

Do sbírky průběžně přicházelo zejména moderní a současné sklo a keramika prostřednictvím nákupní komise UPM. K nákupu v roce 2013 byly odsouhlaseny skleněné objekty Pavla Wernera a Japonky Natsuho Enomoto, keramické práce Pravoslava Rady, Václava Šeráka, Zdeňka Maniny, dále kolekce designu porcelánu a skla studia De-sign a návrhy skla a keramiky P. Rady a Ladislava Olivy staršího pro sbírku grafiky. Darem jsme získali kolekce prací z *25. mezinárodního sympozia keramiky Bechyně* (Miroslav Oliva, Markéta Nováková, Martin Tagseth, Marcus Urbanik, Myriam Urtz, Monika Hiterberger), dále designové nápojové sklo (Jan Čapek, Martin Jakobsen, Miloš Janků, BOA Design Studio), keramické vázy a porcelánový nápojový soubor Zdeňka Maliny a porcelánovou vázu Jiřího Lomeckého. Uskutečnily se též mimořádné nákupy: svítidlo Jolany Vodička Šornerové, porcelánová váza Lucie Kováčikové ze VŠVU v Bratislavě, čajová konvice Ladislava Škody (Studio Tescoma), váza Bruno Riedela ze čtyřicátých let s motivem Kladení do hrobu, čajová konvice kolem roku 1930 (M. Heymann-Marks) a kávový servis Kaffee Hag z roku 1910 (A. Runge, E. Scotland).

Sbírku historické keramiky obohatil nákup talíře s motivem Neptuna z 18. století (holíčská fajáns) a dar dvou porcelánových koflíků s miskami z poloviny 19. století (porcelánky Březová a Kysibl). Sbírku historického skla doplnil dar číše se sv. Janem Nepomuckým z poloviny 19. století (Čechy).

Václav Cigler navrhl objekt Brána přímo pro výstavu Vše nejlepší!

Prezentace sbírky)

Sbírka skla a keramiky připravila pro výstavní sál UPM rozsáhlou výstavu *Z Nového Světa do celého světa/300 let harrachovského skla*; spoluautory výstavy byli za UPM Helena Brožková a Jan Schöttner, hlavním kurátorem Jan Mergl ze Západočeského muzea v Plzni (ZČM). Pro výstavu jsme zajistili zápůjčky více než 500 exponátů z tuzemských i zahraničních sbírek. V rámci příprav výstavy se uskutečnila řada restaurátorských a konzervátorských zásahů na sbírkových předmětech z majetku UPM i na zapůjčených exponátech. Repríza výstavy se konala na podzim roku 2012 v plzeňském muzeu a v roce 2013 v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci n. Nisou.

Milan Hlaveš vytvořil pro stálou expozici UPM výstavu sklářského umění *Vše nejlepší* a pro Sklářské muzeum v Novém Boru přehlídku prací *XI. mezinárodního sklářského sympozia IGS 2012*. Byl kurátorem mezinárodní výstavy a soutěže diplomantů sklářských ateliérů vysokých škol *Stanislav Libenský Award 2012* (Jiřský klášter, Pražský hrad), spolupracoval na přípravě výstavy fotografií skla z historie mezinárodních sympozií *IGS Zrozeno v ohni* (Hradčanské náměstí). Vytvořil také scénář stálé expozice pro Centrum sklářského umění v Sázavě a připravoval podklady pro její technickou realizaci (s Petrem Novým, otevření rok 2014).

Ve spolupráci s Národním muzeem v Praze začaly v roce 2012 přípravy výstavy věnované historii a současnosti českého skla pro Korejské národní muzeum (2014, za UPM J. Schöttner a M. Hlaveš, hlavní kurátorka Jana Kunešová, Národní muzeum). Jan Schöttner spolupracoval na výstavě *Dva fenomény evropského sklářství/Benátské a české sklo*, kterou pro Galerii České spořitelny v Praze vytvořila Duňa Panenková).

Dita Hálová kurátorsky připravila výstavy *25. mezinárodní sympozium keramiky Bechyně* (SUPŠ Bechyně, repríza v Praze 2013) a *Keramické setkání Kolín 2012/Socha a prostor* (Regionální muzeum v Kolíně, Synagoga, Radniční sklepy, Galerie V Zahradě). Zpracovávala archivní podklady a pořizovala rozhovory pro výstavu *Václav Šerák a žáci* (2014) a výstavu k výročí Mezinárodního keramického sympozia Bechyně (realizace 2013–14). Magdalena Prosková provedla reinstalaci stálé expozice orientálního porcelánu a porcelánu z majetku obětí holokaustu na zámku v Klášterci nad Ohří.

I přes omezení zápůjček jsme prezentovali sbírkové předměty mimo jiné na výstavách: *Sv. Anežka Česká – princezna a řeholnice* (NG – Anežský klášter, Praha) *Pernštejnové a jejich doba*, (NPÚ/NG – Salmovský palác, Praha), *Europa Jagellonica* (GASK, Kutná Hora). Další předměty jsme zapůjčili například na zámek v Brandýse nad Labem. Trvají dlouhodobé zápůjčky z předchozích let – ty nejpočetnější se nacházejí ve stálé expozici Národní galerie ve Veletržním paláci v Praze.

Vědeckovýzkumná činnost)

Kromě výzkumů prováděných v souvislosti s uvedenými výstavními projekty pokračovala Helena Brožková v rámci interního výzkumného projektu ve studiu sbírky podmaleb v těsné spolupráci s předními zahraničními odborníky a v konfrontaci s archivními prameny. Dále probíhalo doplňování archivu sklářských výtvarníků, podniků i škol a archivu výtvarníků z oblasti keramiky a porcelánu (D. Hálová, M. Hlaveš) či zpracovávání biografických hesel sklářských výtvarníků (M. Hlaveš) a keramiků (D. Hálová).

Dita Hálová se podílela na vzniku edukačního programu k výstavě *Z Nového Světa do celého světa* (s muzejní pedagožkou Vladimírou Sehnalíkovou). Milan Hlaveš se věnoval grantu *Vzdělávání v oblasti kulturní identity národa se zaměřením na muzea, galerie a školy*. Lucie Urbánková koordinovala účast sbírky v projektu Evropské unie *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana*, který zpřístupňuje secesní sbírky na internetovém portálu (více viz s. 10).

Publikační činnost)

- Helena Brožková, Barok a rokoko, klasicismus 1712–1810. Harrachovské sklo od baroka ke klasicismu, in: Jan Mergl (ed.), *Z Nového Světa do celého světa. 300 let harrachovského skla*, Praha 2012, s. 41–63, kat. hesla 1–39
- Helena Brožková, Baroque, Rococo and Neo-Classicism. Harrach Glass from the Baroque to Neo-Classicism, in: Jan Mergl (ed.), *From Neuwelt to the Whole World. 300 Years of Harrach Glass*, Prague 2012, pp. 40–63
- Helena Brožková, Podmalby ve sbírce Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, *Sklář a keramik*, č. 1–2, 2012, s. 17–24

- Jan Schöttner, Empír, Biedermeier a druhé rokoko 1810–1850 (podkapitoly: Brus, zatavené pasty do skla, druhy skel vyráběných v období empíru, s. 65–68, kat. hesla 40–48; Barevné sklo doby Biedermeieru a druhého rokoka, s. 72–73; Zatavené pasty doby Biedermeieru a druhého rokoka, s. 74–76, kat. hesla 49–68; Tvary a brus v období Biedermeieru, s. 84–88, kat. hesla 69–119; Tvary, brus a benátské hutní techniky v období druhého rokoka, s. 112–115, kat. hesla 120–144), in: Jan Mergl (ed.), *Z Nového Světa do celého světa. 300 let harrachovského skla*, Praha 2012
- Jan Schöttner, Empire, Biedermeier and the Rococo Revival 1810–1850 (subchapters: Cutting, Pastes Embedded into Glass, Types of Glassware Manufactured in the Empire Period, pp. 65–68; catalogue 40–48; Colored Glass of the Biedermeier Period and the Rococo Revival, pp. 72–73; Embedded Pastes of the Biedermeier Period and the Rococo Revival, pp. 74–76, catalogue 49–68; The Forms and Cut in the Biedermeier Period, pp. 84–88, catalogue 69–119; The Forms, Cut and Venetian Smetling Technique in the Period of the Rococo Revival, pp. 112–115, catalogue 120–144, in: Jan Mergl (ed.), *From Neuwelt to the Whole World. 300 Years of Harrach Glass*. Praha 2012
- Jan Schöttner, nekrology k úmrtí Jarmily Brožové: *Věstník AMG (05/2012)*, *Bulletin UHS (05/2012)*.
- Jan Schöttner, Řezba na českém skle v 19. století, in: Duňa Panenková (ed.), *Dva fenomény evropského sklářství: Benátské a české sklo* (kat. výstavy Galerie České spořitelny), Praha 2012, kat. hesla s. 101–108
- Dita Hálová, 25. Mezinárodní keramické sympozium Bechyně, *Designum 2012*, č. 4
- Dita Hálová, *Keramické setkání Kolín 2012, Socha a prostor* (kat. výstavy Kolín), Kolín–Praha 2012
- Milan Hlaveš (ed.), *Stanislav Libenský Award 2012 & Cherchez la femme*, Praha 2012
- Milan Hlaveš (ed.), *XI. Mezinárodní sklářské sympozium IGS 2012*, Nový Bor 2013
- Milan Hlaveš, XI. Mezinárodní sklářské sympozium IGS 2012, *Sklář a keramik 2012*, č. 11–12, s. 307–310
- Milan Hlaveš, Dana Vachtová. Sklo, in: kol., *Dana Vachtová* (kat. výstavy Galerie Pokorná), Praha 2012.

Další odborná činnost a práce s veřejností)

Helena Brožková se účastnila konference *7. Tagung zur Hinterglaskunst* v Augsburgu (5.–6. října), přednášela v UPM na témata *Umění podmalby ve světle barokních inventářů východočeské šlechty a Harrachovský vzorník skla*, a dále vystoupila s příspěvkem *Kolowratské podmalby v pozůstalostních inventářích východočeské šlechty* na Mezioborovém česko-polském setkání v Orlickém Záhoří. Vypracovala recenzi připravované publikace *Míšeňský historický porcelán ze sbírek Západočeského muzea*.

Dita Hálová koordinovala přípravy *26. mezinárodního symposia keramiky Bechyně 2014*, které má být zaměřené na design sanitárního vybavení a koupelňových doplňků. Přednášela o osobnostech keramického umění: příspěvky *Pravoslav a Jindřiška Radovi* v Regionálním muzeu v Kolíně, *Pravoslav Rada* na SUPŠ v Bechyni, *Václav Šerák a založení Mezinárodního keramického symposia Bechyně* tamtéž.

Milan Hlaveš se zúčastnil konference ICOM Glass v USA (NYC a Corning) s přednáškou *The Exhibition In Search of Glass at the Museum of Decorative Arts in Prague*. Dále vystoupil s přednáškami *Sklo Dany Vachtové* v Galerii Pokorná, *Sklářský výtvarník Vratislav Šotola* v Galerii Křehký, *Současné české sklo* na sklářském sympoziu v Domažlicích, *Současný design skla* na semináři k podpoře sklářského průmyslu Svítání v Jablonci nad Nisou apod.

Jednotliví odborní pracovníci nepravidelně přednášeli pro studenty Ústavu pro dějiny křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Technické univerzity Liberec a Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity (J. Schöttner), Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni a Vysoké školy výtvarného umění v Bratislavě (D. Hálová) a Střední odborné školy uměleckých řemesel Podkovářská v Praze (J. Černovská). Cykly přednášek měla na Vysoké škole chemicko-technologické H. Brožková, na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze a Univerzitě T. Bati ve Zlíně M. Hlaveš.

Vypracovány byly oponentské posudky diplomových prací na zlínské univerzitě a Fakultě umění a designu UJEP v Ústí n. Labem, dále posudky vnitřních grantů VŠUP (M. Hlaveš) a oponentský posudek magisterské práce o slezském skle pro Katolickou teologickou fakultu UK (J. Schöttner). M. Hlaveš se účastnil habilitačních řízení na VŠVU Bratislava a VŠUP Praha a práce klauzurních komisí tamtéž; H. Brožková byla členkou komise při státních závěrečných zkouškách na VŠCHT, Jan Schöttner členem komisí pro Státní závěrečné zkoušky na Ústavu pro dějiny křesťanského umění KTF UK.

Jan Schöttner také pracoval v oddělení akvizic a vývozu UPM.

Akvizice – Václav Šerák: Modrý tordovaný sloup,
90. léta 20. století, kamenina, glazováno, barvítka

Milan Hlaveš se stal předsedou Českého výboru ICOM a předsedal soutěžním komisím *Národní cena za studentský design*, *Stanislav Libenský Award* a *Junior Glass Match*. Byl hodnotitelem Registru uměleckých výsledků (RUV). Pracoval coby umělecký kurátor *XI. mezinárodního sklářského symposia IGS Nový Bor 2012*, zúčastnil se *Mezinárodního sklářského symposia RONA 2012* v Lednických Rovnách (Slovensko), pražské konference *Poklady v pohybu: Ochrana kulturního dědictví v mezinárodním kontextu* a konference *Stopy německojazyčného obyvatelstva v českých zemích/Česko-německá témata v současné muzejní práci* v Ústí n. Labem a *X. sněmu Asociace muzeí a galerií ČR* v Opavě.

Helena Brožková byla členkou nákupních komisí Národního muzea v Praze a Moravské galerie v Brně, M. Hlaveš Regionální hodnotitelské komise NPÚ – Územní pracoviště Praha, Umělecké rady Fakulty užitého umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí n. Labem, muzejní rady Sklářského muzea v Kamenickém Šenově, Akademie designu ČR, komisařem výstavy *European Glass Context 2012* za ČR v dánském Bornholmu atd. Jana Černovská připravovala závěrečnou písemnou práci na SOŠUŘ Podkovářská na téma *Böttgerova kamenina a porcelán ze sbírek UPM*.

Pracovníci oddělení provedli desítky komentovaných prohlídek výstav (pro odbornou veřejnost také deponií) a 463 badatelských úkonů pro veřejnost. Sbíрку navštívilo 303 osob včetně exkurzí a delegací, vyřízeno bylo 160 badatelských dotazů a podrobnějších konzultací. Opakovaně propagovali činnost UPM ve sdělovacích médiích, zejména v rozhlase (např. ČRo 3 a Classic FM).

Personálie)

Od 1. října 2012 se Dita Hálová stala dokumentátorkou moderní a současné keramiky a Jana Černovská správkyní deponií historického skla. Jinak stav oproti roku 2012 nezměněn. (Přehled všech pracovníků sbírky viz s. 102)

Milan Hlaveš

vedoucí sbírky skla, keramiky a porcelánu

II. sbírka užité grafiky a fotografie

Fotografie
Photography
1900 – 1950

Anna Fárová

Z výstavy Anna Fárová: historička/kurátorka/sběratelka fotografie
v sále Tisk a obraz stálé expozice

Činnost sbírky již druhým rokem poznamenalo omezení zahraničních výstav, způsobené restrikcí zápůjček státních sbírek, a rovněž očekávaným stěhováním fondů, ke kterému však zatím nedošlo. Velké úsilí jsme věnovali inventarizaci sbírky fotografie a dalších fondů, doplnění sbírkové evidence a prezentaci vědecké činnosti formou přednášek, publikací a tuzemských výstav. Mimořádná byla v minulém roce akviziční činnost sbírky, zahrnující široké spektrum významných přírůstků do všech fondů sbírky.

Akvizice a péče o sbírky)

Klíčovým ziskem pro sbírku grafiky byl dar 70 kresebných skic, předloh a více jak sta litografických nátisků Alfonse Muchy k jeho dílu *Otčenáš* z roku 1899. Muchovy kresby a tisky, včetně unikátního prvního bibliofilského výtisku díla (No. 1), muzeu věnovala mecenáška a sběratelka umění Věra Neumann ze Švýcarska. Darovaný soubor, původně z majetku Muchova přítele Charlese Freund-Deschampa a poté francouzského prezidenta Raimonda Poincaré, dokládá tvůrčí zrod jednoho z nejpozoruhodnějších děl evropské secese a symbolismu a řadí se tak k nejvýznamnějším akvizicím nejen sbírky, ale celého muzea v posledních desetiletích. Na přání dávkyně a její rodiny jsme věnovali péči veřejné prezentaci daru na tiskové konferenci a v četných médiích.

Fond kreseb, užití grafiky a plakátů dále obohatily dary Veroniky Bromové (kresebné návrhy a ilustrace jejího otce Pavla Broma), grafického studia Ex Lovers (soubor plakátů) či autorské dary Ladislava Rady, Pavla Holeky a dalších. Zaplacen byl nákup kreseb sklářské výtvarnice Dany Vachtové odsouhlasený v roce 2011, nově byl nákupní komisí schválen k zakoupení konvolut kresebných návrhů k figurálním tapiseriím Jana Hladíka a soubor kartonů, návrhů a skic pro realizace v architektuře skláře Ladislava Olivy staršího. Z aukce firmy Greisen jsme získali dva plakáty (*Olympic*, 1967; V. Rotter: *Pražské vzorkové veletrhy*, 1936). Dokončen byl nákup plakátů Bohumila Konečného z předchozího roku, doplněný o jeho zbývající práce dokumentárního charakteru. Sbírkou knih obdarovali J. Jarošová, P. Janšta, Z. Bernauová a další, zakoupen byl konvolut prací studentů ateliéru ilustrace Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze a dále oceněný knižní objekt Julie Kačerovské *Krajina papíru*, vítězná práce z mezinárodní soutěže *Artist's Book Competition*, jejímž spoluorganizátorem bylo UPM. Celkově sbírka grafiky zaevidovala 106 inventárních čísel přírůstků, do sbírky knih přibylo za uplynulý rok 15 svazků.

Po několika letech se přírůstku dočkala sbírka miniatur. Na aukci, pořádané 4. května 2012 francouzskou aukční síní Beaussant Lefèvre v pařížském paláci Drouot, byly vydraženy tři akvarelové portréty – mistrovské práce Moritze Michaela Daffingera, slavného vídeňského miniaturisty, jehož dílo bylo ve sbírce UPM zastoupeno dosud jen jednou drobnou ukázkou. Vydražené portréty českých aristokratů pocházejí z početného souboru Daffingerových prací vytvořených pro knížete Klemense Metternicha.

Mimořádně zajímavými díly byla obdarována také sbírka fotografie. Své významné fotografické práce do sbírky věnovali: Veronika Bromová, Svatopluk Klimeš, Milan Knížák (30 fotografií z 60.–70. let), Šimon Caban, Jiří Kovanda, Jiří Plátek, dále také Michal Kalhous, Olga Michálková, Vladimír Adamczyk, Daniela Sýkorová, Lumír Hladík a Miroslav Schubert. Fotografická sbírka přijala darem též díla Aloise Zycha a Františka Drtikola (z majetku Jitky Remkové), Jiřího Červinky (dar Michala Červinky) a početný soubor barevných fotografií Lotara Neumanna (392 ks), který věnovala Věra Neumann. Do inventáře byla zapsána akvizice fotografií pražského ateliéru Balzar, odsouhlasená v roce 2011. Nově nákupní komise rozhodla o nákupu děl Ladislava Postupy (*Zapomnětlivost*, 1965), Pavla Jasanského (1 fotografie ze souboru *Tělo*, 1986, a 10 fotografií z cyklu *Nová krajina, noví lidé*), Miroslava Tichého (4 ks) a prací Jana Svobody (ze dvou zdrojů úhrnem 19 fotografií). V roce 2012 bylo ve sbírce fotografie nově zapsáno celkem 689 inventárních čísel přírůstků.

V oblasti evidence sbírek jsme se soustředili na zajištění úplné fyzické inventury sbírky fotografie, celkem v rozsahu 66 767 inventárních čísel (GF 1–GF 66 767), která byla komisionálně dokončena včetně zhotovení protokolů (Jitka Štětková, Jan Mičoch). Velkým úspěchem bylo též završení digitální evidence fotografické sbírky: do databáze DEMUS bylo zapsáno více jak 33 000 záznamů (J. Štětková, P. Marelová). Obdobně byla dopracována evidence grafické sbírky, doplněny nové akvizice a korigovány starší údaje, především pro potřeby inventurních podkladů, celkem v rozsahu 6 925 záznamů (Lucie Kölbersbergerová, Anna Oplatková, Tereza Janoušková). Ve spolupráci s restaurátorskou dílnou pokračovalo čištění fondu, rámovaná grafika byla převezena do mimopražského depozitáře v Kamenici nad Lipou.

Prezentace sbírek)

Uzavření sbírek vzhledem k plánovanému stěhování vedlo k poklesu výstavních projektů a zápůjček, přesto se sbírka grafiky i v této nejisté situaci snažila vyjít vstříc některým dlouholetým partnerům i badatelům. Podílela se na výstavách *300 let harrachovského skla* (v UPM), *Tiché re-*

voluce uvnitř ornamentu (Moravská galerie v Brně), *Člověk a stroj v českém výtvarném umění 19. století* (Západočeská galerie v Plzni – ZČG), drobnými zápůjčkami přispěla k výstavám *Josef Hodek a Josef Váchal. Žák a jeho mistr* (opět ZČG) nebo *Vladimír Fultner, architekt 1887–1918* (Muzeum východních Čech v Hradci Králové).

Samostatnými výstavními projekty se sbírka prezentovala hlavně v Galerii Josefa Sudka na Úvoze, kde Jan Mlčoch vystavil fotografické akty a další práce *Aloise Zycha* (26. 1.–22. 4.), soubor sudkovských pragensíí pod názvem *Josef Sudek: Z ostrovů* (24. 5.–9. 9.) a v závěru roku exotické fotografické záznamy z díla *Alberto Vojtěcha Friče* (18. 10. 2012–6. 1. 2013). Ve stálé expozici UPM byla instalována střednědobá výstava *Anna Fárová: historička/kurátorka/sběratelka fotografie*, která připomněla osobnost bývalé kurátorky UPM a fotografie zakoupené muzeem z jejího majetku. Autor této výstavy Jan Mlčoch se též odborně ujal připomínky osobnosti a díla Jana Lukase v Leica Gallery Prague (*Jan Lukas: Newyorský deník 1966–1989*, 4. 5.–17. 6.).

Přehled plakátové tvorby *Ladislav Sutnar – cesty k nové typografii* připravila Iva Knobloch a uspořádala Galerie Ladislava Sutnara v Plzni (19. 10.–17. 11.). Mariana Holá byla komisařkou výstavy *Bravos/Současný španělský design* (v UPM). Lucie Vlčková organizovala pražskou prezentaci prací oceněných v soutěži Artist Competition and Mobile Museum. Výstava *Evropská autorská kniha/Artists' Books on Tour (ABoT)* se konala v Národní technické knihovně v Praze ve dnech 5. 4.–4. 5. (spoluautorky: Kathrin Pokorny-Nagel, MAK Wien, a Breda Škrjanec, MGLC Ljubljana). Partnerská spolupráce se uplatnila i při výstavě Jana Lukase v Terstu *Un tempo pieno di attese. Il campo profughi della Risiera nelle foto di Jan Lukas* (Civico Museo della Risiera di San Sabba, Trieste, spoluautorem J. Mlčoch) a při přehlídce *The Small Utopia – Ars Multiplicata*, kterou pořádala Fondazione Prada v Benátkách (6. 7.–24. 11., rešerše I. Knobloch).

Zahraniční výstavy a zápůjčky jsme bohužel z rozhodnutí zřizovatele v souvislosti s kauzou Diag Human byli nuceni odložit či odřeknout. Takto zůstala nerealizována výstava českého plakátu 1891–1938 plánovaná pro Affichemuseum Nederland v holandském Hoornu a podobně koncipovaná výstava pro České centrum Brusel; pozastavit jsme též museli přípravy výstavy *Evropský plakát přelomu století* pro Městskou galerii v Bratislavě. Uskutečnila se jen zápůjčka pro výstavu *The First History of Modern Poster* v Museo Picasso Málaga (18. 6.–16. 9.), na níž autorsky spolupracoval Petr Štembera, a několik předmětů ze sbírky, vybraných Ivou Knobloch, putovalo na výstavu *Century of the Child: Growing by Design 1900–2000*, kterou pořádalo Museum of Modern Art v New Yorku.

Cenná akvizice – Alfons Mucha: Figurální scéna k závěrečnému verši Otčenáše (návrhová varianta), 1899, tuš a akvarel, dar Věry Neumann

Vědeckovýzkumná činnost)

Početný tým sbírky pod vedením Lucie Vlčkové koordinoval účast UPM na projektu Evropské komise věnovaném dokumentaci a digitálnímu zpřístupnění sbírek secese *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana* (European Commission CIP-PSP, č. 297 384, 2012–2013). Ve sbírce dále pokračovaly práce na probíhajících grantových úkolech *Vzdělávání v oblasti kulturní identity národa* (NAKI, č. DF11P010VV025, řešitel Jan Mlčoch) a *Josef Sudek jako fotograf meziválečné architektury* (grant Grantové agentury Univerzity Karlovy č. 282611, 2011–2012, řešitelkou Mariana Holá). Lucie Vlčková dovedla do úspěšného závěru participaci muzea na mezinárodním projektu *Artists' Books on Tour*, včetně závěrečné oponentury, a zahájila řešení grantu věnovaného soubornému zpracování díla Antonína Kybala (postdoktorový projekt *Antonín Kybal – cesty designu a textilní tvorby 20.–60. let 20. století*, Grantová agentura ČR, P409/12/P847, 2012–2014).

Pracovníci sbírky se účastnili projektu *Celoživotní učení & UPM – stáže v partnerských evropských institucích umění a designu II*, podpořeného evropským programem Leonardo da Vinci 2007–2013. Radim Vondráček absolvoval v rámci tohoto programu měsíční studijní stáž ve Victoria & Albert Museum v Londýně, se zaměřením na výzkum fondů k počátkům britské reformy designu v 19. století v National Art Library (V&A). Tereza Janoušková vykonala třítýdenní studijní stáž v galerii výtvarného umění v Madridu (Galería Marta Cervera).

Mezi interními výzkumnými cíli, financovanými z institucionální podpory na dlouhodobý rozvoj výzkumné organizace, mělo prioritou zpracování grafického díla *Vojtěcha Preissiga* se zaměřením na oblast užité tvorby, kterému se věnovala Lucie Vlčková. Její práce vyvrcholila přípravou monografie v rámci nově koncipované edice *Design – profily – osobnosti*. Další oblastí bylo téma průmyslového designu a jeho estetické recepce v 19. a 20. století, na které se zaměřil Radim Vondráček v příspěvku *Kunst-Industrie v pojetí Rudolfa von Eitelbergera*, předneseném na *32. symposiu k problematice 19. století* v Plzni. Otázkou fotografické vizualizace moderního designu a architektury se zabývala Mariana Holá ve své studii o Vladimíru Hipmanovi pro časopis *Umění (Fascinován průmyslem)* a v příspěvku na konferenci *Architektura ve službách motorismu*. Věnovala se též soupisu a zpracování knihovny Jana Kaplického, která byla jako depozit uložena v UPM.

Pracovníci sbírky vykonali kromě uvedených stáží několik kratších studijních a výzkumných cest do Rakouska, Švýcarska, USA, Itálie a na Slovensko. Sbírkou navštívilo přes 80 badatelů z českých výzkumných pracovišť i ze zahraničí, např. Simone Klein (Sotheby's Paris), Rudolf Kicken (Rudolf Kicken Gallery Berlin), D. Opatrny s chotí (USA), Peter MacGill (Pace/MacGill Gallery New York), Josef Koudelka, Monika Faber (Vídeň) a další.

Publikační činnost pracovníků sbírky (výběr)

- Mariana Holá, *Fascinován průmyslem*. Fotografické práce Vladimíra Hipmana z třicátých až padesátých let 20. století, *Umění LX*, 2012, č. 5, s. 384–400
- Mariana Holá, *Umělecký průmysl a životní styl u Topičů*, in: Milan Pech (ed.), *Topičův salon 1918–1936*, Praha 2012, s. 27–43
- Mariana Holá, *Jiná realita. Česká fotografie architektury mezi světovými válkami*, *Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et historica – Studia historiae artium* 2, 2012, s. 107–135
- Mariana Holá, *A New Spring: Czech Art Nouveau Architecture and Applied Arts*, *Slovo: A Journal of the National Czech & Slovak Museum & Library in Cedar Rapids, Iowa*, Vol. 13, Summer 2012, No. 1, pp. 9–13
- Mariana Holá, *Bravos, Ateliér*, 2012, č. 21–22, 8. 11., s. 6
- Jan Mlčoch, Jan Lukas fotografie 1929–1939, in: *Un tempo pieno di attese/A Time Full of Waiting* (kat. výstavy), Civico Museo della Risiera di San Sabba, Trieste 2012, pp. 35–39
- Lucie Vlčková, *Vojtěch Preissig*, edice *Design – profily – osobnosti*, Praha 2012
- Lucie Vlčková, *Vojtěch Preissig*, edition *Design – Profiles – Key Figures*, Prague 2012
- Lucie Vlčková, *Mnichovské malířství v Praze*, (spolu s Romanem Prahlem), in: T. Petrasová – R. Pahl (eds.), *Mnichov – Praha. Výtvarné umění mezi tradicí a modernou*, Praha 2012, s. 129–167
- Lucie Vlčková, *Dvakrát k Ladislavu Sutnarovi*, *Muzeum* 50, č. 1, 2012, s. 53–58
- Lucie Vlčková, *Krajina Itálie a její malba v Praze v 19. století. Poznámky k reflexi italské krajiny jako malířského námětu*, in: Z. Hojda, M. Ottlová, R. Pahl (eds.), *Naše Itálie. Stará i mladá Itálie v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 31. ročníku symposia k problematice 19. století*, Academia, Praha 2012, s. 453–459
- Radim Vondráček, *Friedrich Justin Bertuch a rozvoj vzdělání v zaalpské střední Evropě na přelomu 18. a 19. století* (spolu s Janem Kozákem), *Vesmír* 91, říjen 2012, s. 578–582
- Radim Vondráček, *Anton Herzinger*, in: *De Gruyter Allgemeines Künstler-Lexikon*, Bd. 72, München-Leipzig 2011, S. 457–458

Další odborná činnost a práce s veřejností)

Přednášky, konference a pedagogické působení (výběr):

- *Průsečíky automobilismu a moderní architektury ve fotografii*, vystoupení na konferenci Architektura ve službách motorismu, 20.–22. září, Hradec Králové a Liberec, pořadatel: Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT a NPÚ Liberec (M. Holá)
- *Komentovaná prohlídka výstavy Bravos/Současný španělský design*, 20. 11., UPM (M. Holá)
- *Užitě umění a design v Topičově salonu*, přednáška pro veřejnost v Topičově salonu, 18. 12. (M. Holá)
- *Dějiny grafického designu – osudy moderny*, přednášky na VŠUP Praha, letní semestr 2012 (I. Knobloch)
- *Mezinárodní seminář Typo*, přednáška, Prague College, 21. 6. (I. Knobloch)
- *Padesát výstav v Galerii Josefa Sudka*, přednáška v UPM, 10. 1. (J. Mlčoch)
- *Pražské fotografické salony 1900–1948*, přednáška, Pedagogická fakulta UK v Praze, 23. 4. (J. Mlčoch)
- *Jan Lukas: Newyorský deník 1966–1989*, přednáška k výstavě, Leica Gallery Prague, 14. 5. (J. Mlčoch)
- *Dokumentace umění*, přednáška na konferenci pořádané Fakultou umění a designu, UJEP v Ústí nad Labem, 5. 12. (J. Mlčoch)
- *Úvod do dějin fotografie 19. století v českých zemích*, pro studenty VŠUP Praha, 9. 5. (J. Mlčoch)
- *Komentované prohlídky výstav v Galerii Josefa Sudka: Alois Zych, Josef Sudek: Z ostrovů, Alberto Vojtěch Frič*, celkem 6x (J. Mlčoch)
- *Anna Fárová: Historička/kurátorka/sběratelka fotografie*, dvě komentované prohlídky výstavy v UPM (J. Mlčoch)
- *Česká (a slovenská) fotografie 19. a 20. století*, dvě přednášky pro frekventanty muzeologie ze slovenských kulturních institucí, stálá expozice UPM, 25. 5. (J. Mlčoch)
- *Komentované prohlídky stálé expozice UPM v Praze* – pro dvě skupiny studentů New York University Prague, 18. 5., a pro studenty FAMU Praha, 21. 5. (J. Mlčoch)
- *Plakát kolem roku 1900*, komentovaná prohlídka stálé expozice UPM, 27. 11. (P. Štembera)
- *Artists' Book on Tour*, přednáška a komentovaná prohlídka výstavy v NTK (L. Vlčková)
- *Secese na portálu Europeana*, zahajovací přednáška tematického cyklu Secese ve sbírkách UPM, 30. 10. (L. Vlčková)
- *Kunst-Industrie v pojetí Rudolfa von Eitelbergera*, 32. symposium k problematice 19. století „Člověk a stroj v české kultuře 19. století“, Plzeň 23.–25. 2. (R. Vondráček)
- *Sběratelství užitého umění*, přednáška v UPM pro studenty katedry historie Pedagogické fakulty UK v Praze, 25. 4. (R. Vondráček)
- *Sammlung Buchkunst im Kunstgewerbemuseum Prag*, přednáška na symposiu Buchkunst Total, Museum für angewandte Kunst Frankfurt a. Main (R. Vondráček)
- *Teorie designu a Dějiny uměleckého řemesla II.*, přednášky pro studenty magisterského studia VŠUP, letní semestr 2012 (R. Vondráček)
- *Graphisches Design*, komentovaná prohlídka stálé expozice UPM pro studenty Gutenbergschule Frankfurt a. Main, 4. 9. (R. Vondráček)
- *Dějiny grafického umění a sbírka UPM*, přednáška v UPM pro studenty historie Filozofické fakulty UK v Praze, 2. 11. (R. Vondráček)

Pracovníci sbírky dále vedli či oponovali diplomové práce studentů VŠUP, Katolické teologické fakulty UK a Filozofické fakulty UK, zasedali v porotách, poradních sborech, radách a odborných komisích: např. v Akademii designu, v porotě Gloria musaealis, v Radě pro centrální evidenci sbírek Ministerstva kultury, ve vědeckých radách Moravské galerie v Brně, Památníku národního písemnictví v Praze, Fakulty užitého umění a designu UJEP v Ústí n. Labem a Zápa-dočeského muzea v Plzni.

Personálie)

Sbírka v roce 2012 pracovala v nezměněném složení. (Přehled všech pracovníků sbírky viz s.102)

Radim Vondráček

vedoucí sbírky užitě grafiky a fotografie, hlavní kurátor UPM

III. sbírka nábytku, kovů a různých materiálů

Daniela Karasová: Geneze designu nábytku, katalog sbírky nábytku 19. a 20. století vystavené na zámku v Kamenici nad Lipou

Činnost odborných pracovníků oddělení svou rozmanitostí plně odpovídala materiálové šíři spravovaných sbírek. Nejvýznamnějším výstupem se stala publikace *Geneze designu nábytku*, vydaná v české i anglické verzi jako katalog studijního depozitáře nábytku 19. a 20. století, který je pro veřejnost otevřen v mimopražském objektu UPM – na zámku Kamenice nad Lipou. Odbornými publikacemi byla doprovázena i spolupráce na výstavních projektech jiných institucí (především publikace *Svatovítský poklad – Katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*). Vlastní výstavní činnost byla v roce 2012 výrazně omezena z důvodu připravované rekonstrukce historické budovy UPM. Výstavní projekty, čerpající z fondů oddělení, měly proto spíše komorní podobu (výstavy *Josefa Hejzlara, Jaroslava Horejce a Radima Ulmanna*) nebo byly realizovány ve spolupráci s jinými institucemi (*expozice interiérů na zámku Žihobce*).

V prvním pololetí jsme intenzivně připravovali stěhování sbírek, v druhém pololetí se k již probíhající digitalizaci sbírek připojilo ještě skenování sbírkových předmětů z období přelomu 19. a 20. století jako jeden z kroků účasti UPM na mezinárodním projektu *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau to Europeans*.

Akvizice a péče o sbírky

V roce 2012 se po dlouhém úsilí podařilo uskutečnit nákup gotické slonovinové řezby stojící Madony s dítětem, kvalitní francouzské práce, jejíž přítomnost na našem území je doložena již od raného 19. století. I v oblasti současného umění byly sbírky obohaceny nákupy významných děl, zejména kolekcemi šperků rakouského sochaře Petera Skubice a chaise longue českého designéra Jiřího Pelcla. Mezi dary patří přední místo ukázkám designérské produkce raného 20. století (kubistický mosazný chladič na víno či varná elektrická konvice vzorovaná Peterem Behrensem).

Každodenní práci v depozitářích vyplňovala pokračující inventarizace (digitalizace sbírky drahých kovů, podsbírek medailí, železné litiny a hodin a kontrola fotodokumentace sbírky obecných kovů). V roce 2012 proběhlo fyzické předání v UPM do té doby uloženého konvolutu liturgického náčiní, již dříve restituovaného řádem menších bratří františkánů, právoplatnému majiteli z důvodu plánované expozice v sídle české provincie řádu na Jungmannově náměstí v Praze. Průběžně docházelo i k předáváním jednotlivých předmětů jiným mnišským řádům. Jednalo se o předměty dosud uložené v depozitáři drahých kovů UPM, které při předchozích předáních restituentům nebyly identifikovány (patény ke kalichům, pouzdra k liturgickým nádobám).

V depozitáři drahých kovů probíhalo, stejně jako v minulých letech, vybavování úložných prostor (zásuvek) adjustačními prvky pro jednotlivé předměty.

Cenná akvizice:
Madona, Paříž, 1320–1340,
Dílna krakovské skříňky – okruh
Slonovinová soška Panny Marie s Ježíškem představuje vysokou úroveň pařížské produkce řezeb ve slonovině 2. čtvrtiny 14. století.

Prezentace sbírek

V historické budově UPM byly sbírkové předměty oddělení představeny především formou malých výstavek (*Josef Hejzlar – sinolog; Jaroslav Horejc – plastika Vášeň*). Pracovníci sbírky výraznou měrou přispěli k podobě výstavního projektu *Ferdinand V. Dobrotivý a umění jeho doby*, realizovaného Správou Pražského hradu. Zejména v instalaci v horním patře Královského letohrádku sehrál nábytek ze sbírek UPM důležitou roli. K významným exponátům výstav, připravených jinými kulturními institucemi, patřily ze sbírek UPM především gotický ostatkový kříž jako nově identifikované dílo, od konce druhé světové války považované za ztracené (*Středověké umění na Českolipsku*, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě), dále renesanční stolní hodiny (*Europa Jagellonica*, Galerie Středočeského kraje v Kutné hoře a Zámek Krolewski ve Varšavě), či manýristický a raně barokní španělský nábytek (*Pernštejnové a jejich doba*, Salmovský palác v Praze).

Předměty zapůjčené ze sbírky nábytku, kovů a jiných materiálů se dále podílely na podobě řady tuzemských výstav: *Pražské rokoko – kulturní a společenský život Prahy*, Clam-Gallasův palác; *První dámy – osud, poslání, úděl*, Středočeské muzeum v Rožtokách u Prahy; *Člověk a stroj v českém výtvarném umění 19. století*, Západočeská galerie v Plzni; *Velikonoční liturgie*, Strahovský klášter; *Monarchie*, Národní muzeum; *Tiché revoluce uvnitř ornamentu*, Moravská Galerie v Brně; *Věra a Vladimír Machoninovi 60/70*, Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně; *Slavné stavby Prahy 2*, Trmalova vila v Praze; *Slavné vily*, Novoměstská radnice v Praze; *Jan Bočan*, Fragnerova galerie v Praze; *Jan Kotěra – Ohlasy lidového umění*, Moravská galerie v Brně a Muzeum východních Čech v Hradci Králové.

Z dlouhodobých expozic, realizovaných ve spolupráci s jinými institucemi, připadl významný podíl UPM v celkové koncepci *expozice interiérů na zámku Žihobce* a při doplnění *expozice českého kubismu v Domě U Černé Matky Boží* u příležitosti 130. výročí narození Pavla Janáka.

Mimo rámec sbírkových fondů UPM se kurátoři oddělení podíleli na koncepci výstav současného umění: *Peter Skubic, 10/10 – šperky z posledních deseti let*, Knihovna UPM; *Radim Ulmann – návrhy divadelního nábytku*, Knihovna UPM; *4D – současný český autorský šperk*, České centrum v Mnichově a Galerie Art Design Project v Bratislavě; *Pocta M. Horynovi a J. A. Santinimu – fotografie architektury a textilní kreace*, Adriena von Kersendorf a Viera Bošková, Muzeum v Brandýse nad Labem.

Vědeckovýzkumná činnost)

III. sbírka se podílela zejména na výzkumném úkolu *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau to Europeana*, jehož koordinátorem je kurátor Michal Stříbrný (za UPM v rámci projektu řídil proces digitalizace, 3-D skenování, mapování informací pro server e-sbírky a server Europeana; rovněž se za UPM účastnil konferencí tohoto projektu v Budapešti a Athénách).

Podstatnou část odborné činnosti sbírky tvořila příprava průvodce expozicí UPM ve Schwarzenberském paláci v Praze *Barokní umělecké řemeslo* (ediční vedení Petra Matějovičová, spoluautoři Jiří Fronek, Daniela Karasová, Michal Stříbrný), příprava monografie *Evy Eisler* (P. Matějovičová), odborné studie o *Josefu Gočárovi* (D. Karasová) a *zpracování sbírky hodin a hodinek Městského muzea v Polné* (J. Fomín, P. Matějovičová).

Z dlouhodobých projektů pokračoval výzkum k tématu *Mistrovská díla evropské nábytkové tvorby 16.–18. století v českých sbírkách* (J. Fronek, spolupráce s NPÚ), konkrétně zpracování kolekce nábytku z někdejších mobiliárních fondů v Chudenicích, Teplé, Nebílovech, Kleonové, (Chudobín – svoz) a provedení rešerší v Zentralinstitut für Kunstgeschichte v Mnichově k činnosti několika předních ebenistů franko-flámské a německé oblasti, jejichž významné práce se nacházejí v tuzemských sbírkách. Jiří Fronek se věnoval též závěrečné redakci a kompletaci obrazového materiálu připravované monografie *Johann Hiebel (1679–1755): Život a dílo malíře fresek střeoevropského baroka*, jejímž je autorem.

Pokračovala též příprava monografie a výstavy *Bohumila Južniče* (M. Stříbrný aktuální výsledky studia shrnul v magisterské práci, obhájené na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně) a badatelský projekt *Antická kultura jako zdroj inspirace v dějinách evropského šperku*, řešený zároveň v rámci doktorského studia na Filozofické fakultě UK v Praze (P. Matějovičová).

Publikační činnost)

- Jiří Fronek, RAKO – Keramické závody v Rakovníku, in: *Informační zpravodaj Regionálního operačního programu Střední Čechy 02–2012*, s. 17
- Daniela Karasová, *Geneze designu nábytku*, Praha 2012
- Daniela Karasová, *The History of Modern Furniture Design*, Prague 2012
- Daniela Karasová, Interiérová a nábytková tvorba Jana Bočana, in: *Jan Bočan*, Praha 2012, s. 96–107
- Martin Halata – Daniela Karasová, Císařova písárna, tzv. Modrý salon (po r. 1884), in: Jaroslav Sojka (ed.), *Ferdinand V. Dobrotivý a umění jeho doby*, kat. výstavy, Praha 2012
- Petra Matějovičová, katalogová hesla, in: Ivana Kyzourová (ed.), *Svatovítský poklad. Katalog stálé výstavy v kapli sv. Kříže na Pražském hradě*, Praha 2012, č. 88 (s. 127), č. 108 (s. 147), č. 111–136 (s. 150–168), č. 138–139 (s. 170–171)
- Petra Matějovičová, Kateřina Chamarel/Cone Collection, in: *Chamarel/Jewelry Design*, nedatováno.

Ostatní kulturní a pedagogické aktivity, práce s veřejností)

V rámci přednáškové činnosti UPM se odborní pracovníci sbírky podíleli na cyklu *Secese ve sbírkách UPM* (Petra Matějovičová). Výsledky svého bádání představili i na dalších přednáškách:

- *Josip Plečnik a Pavel Janák*, Trmalova vila (D. Karasová)
- *Vliv antické kultury v dějinách evropského šperku*, okruh přednášek, Národní památkový ústav, zámek Konopiště, a seminář Puncovního úřadu, Ždán (P. Matějovičová).

Souvislému pedagogickému působení se věnovala především Daniela Karasová (Vysoká škola chemicko-technologická – dále VŠCHT, Praha; Centre for International Educational Exchange – dále CIEE, Praha). Jednotlivé univerzitní přednášky proslovili i ostatní kurátoři sbírky, zejména na Katedře dějin umění a estetiky VŠUP v Praze (J. Fronek, P. Matějovičová), CIEE v Praze v rámci předmětu Historical Development of Architecture, Interior Design and Furniture (P. Matějovičová, M. Stříbrný), a na VŠCHT (M. Stříbrný). O sbírkovém fondu UPM hovořil na mezinárodní konferenci Partage Plus Kickoff Meeting v Budapešti M. Stříbrný (*Collections of Art Nouveau in Museum of Decorative Arts in Prague*).

Odborní pracovníci oddělení dále spolupracovali při výuce studentů uměleckých oborů (VŠUP v Praze) a oborů restaurování (VŠCHT v Praze, Vyšší odborná škola v Turnově, Střední školy grafické v Praze) formou konzultací i oponentur závěrečných prací. V neposlední řadě působili ve výborech mezinárodních oborových institucí (ICOM – D. Karasová), profesních organizací (Akademie designu ČR – D. Karasová, P. Matějovičová; Sdružení klenotníků a hodinářů ČR – D. Karasová) i poradních sborech jiných muzeí (Komise pro sbírkotvornou činnost Národního technického muzea v Praze – D. Karasová; Výstavní a programová rada NTM – P. Matějovičová).

Personálie)

Přehled všech pracovníků sbírky viz s. 102)

Petra Matějovičová

vedoucí sbírky nábytku, kovů a jiných materiálů

IV. sbírka textilu, módy a hraček

Z výstavy Pražské módní salony 1900–1948

Sbírka se v minulém roce soustředila především na realizaci výstavních projektů *Pražské módní salony 1900–1948* a *Angličáci Matchbox*, zpracování nových přírůstků, především souboru pánských oděvů od současného módního návrháře Vladimíra Staňka, a dokončení inventury. Pokračovalo předávání tapisérií a textilních objektů do depozitáře v Kamenici pod Lipou a vypracovávání podkladů pro balení a stěhování sbírky (plánovaná rekonstrukce historické budovy).

Akvizice, inventarizace, péče o sbírky)

Akviziční politika navázala na činnost v předcházejících letech; z celkového počtu 240 textilních předmětů ze starších období i ze 20. století bylo 212 darů a 28 nákupů. Do sbírky historických oděvů jsme získali významnou akvizici – pánský vlastenecký kabát-čamaru z poslední třetiny 19. století. Pokračovalo také doplňování sbírky o módní tvorbu především pražských salonů Hanny Podolské, salonu Mimi a dalších; fond oděvů z první poloviny 20. století se podařilo obohatit o několik zajímavých večerních oděvů a módních doplňků, fond historických textilií o fragmenty barokních tkanin a parament. K výjimečným přírůstkům se řadí předměty dokumentující velké osobnosti českého užitého umění, např. koberec Antonína Kybala a fragmenty záclonovin Jaroslavy Vondráčkové. Dokumentace oděvního designu se rozšířila o současnou tvorbu pánských oděvů a doplňků Vladimíra Staňka a návrhářky Michaely Bakotové. Sbírkou jsme průběžně doplňovali oděvy z módních salonů, Ústředí lidové umělecké výroby a Ústavu bytové a oděvní kultury. Nejvýznamnější akvizicí se stal rozsáhlý nákup ze soukromé sbírky více než tisíce miniaturních modelů aut značky Matchbox vyrobených mezi léty 1948 a 1997. Péče o exponáty a manipulace s nimi tvořily důležitou část pracovního programu sbírky nejen v souvislosti s probíhající inventurou, ale především s výstavami *Angličáci Matchbox* a *Pražské módní salony 1900–1948*. Věnovali jsme se také přípravě podkladů pro balení exponátů a jejich stěhování do meziskladu. V depozitáři textilu 20. století pokračovala fyzická inventura, inventarizované předměty byly zapsány do databáze DEMUS a foceny pro Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ISO). Pro ISO jsme průběžně fotografovali také v depozitáři historického textilu. Provedli jsme též inventury exponátů dlouhodobě zapůjčených jiným institucím, např. zámku Lemberk, Grabštejn, Právnické fakultě UK a fondu Karásek Památníku národního písemnictví.

Prezentace sbírek)

V minulém roce jsme se soustředili zejména na dva výstavní projekty věnované módě a hračce. Výstava *Pražské módní salony 1900–1948* se těšila výjimečnému zájmu – navštívilo ji zhruba 30 tisíc návštěvníků – a proto byla prodloužena o 14 dní (15. 12. 2011–13. 5. 2012). Zredukovaná podoba této výstavy byla poté přenesena do hlavní vitríny ve stálé expozici.

V prosinci 2012 jsme otevřeli výstavu *Angličáci Matchbox*, určenou pro sběratele i pro dětské návštěvníky. Již první týdny po zahájení bylo zřejmé, že výstava splní očekávání a bude jednou z nejnavštěvovanějších přehlídek, kterou UPM uspořádalo.

Ve výstavních prostorách Kamenice nad Lipou probíhal v červnu jako každoročně letní festival *Hračkobraní*, představující současnou tvorbu na poli uměleckého odvětví tradičního řemesla.

Pracovnice oddělení se také účastnily přípravy výstavních projektů jiných institucí, jako byla výstava *Europa Jagellonica* v GASK v Kutné Hoře nebo příprava expozice *Příměstská rekreace v minulosti* ve Středočeském muzeu v Roztokách u Prahy. Sbíрка se také podílela na přípravě zápůjček pro výstavy pořádané jinými institucemi: *Pernštejnové a jejich doba*, Salmovský palác v Praze; *expozice středověkého a raně renesančního umění Národní galerie*, Anežský klášter, Praha; *Ars Morendí*, Loreta, Praha; *Inventing the Modern World*, putovní výstava, USA; *Tiché revoluce uvnitř ornamentu*, Moravská galerie v Brně; *Liběna Rochová*, Etnografický ústav, Brno; *The Century of the Child*, MOMA, New York; *Small Utopia*, Benátky, Itálie; *Monarchie*, Národní muzeum, Praha.

K výročí korunovace britské královny Alžběty II. byly vystaveny v rámci exponátu měsíce ukázky miniaturních korunovačních kočárů vyrobených firmou Lesney v roce 1952.

Z výstavy Angličáci Matchbox ve výstavním sále UPM

Vědeckovýzkumná činnost)

Konstantina Hlaváčková pracovala na rešerších v oblasti historie odívání od starověku po současnost se zaměřením na vývoj české módy ve 20. století. Výsledky této práce prezentovala v přednáškovém cyklu pro studenty University of North Carolina v Praze. Dále se zabývala tématem zvýšeného zájmu o prezentaci oděvu jako jednoho ze základních fenoménů kultury, tvůrčí aktivity a sociální komunikace ve světě i u nás a možnostmi oděvní výstavní prezentace. Výstupem této práce byl text uveřejněný v časopise *Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce*. Začala se též zabývat vztahem oděvního a textilního designu a jejich materiálových možnostmi včetně nových technologií.

Eva Uchalová pokračovala ve studiu pražských módních salonů, konkrétně v archivních rešerších v Národním archivu a Archivu hl. města Prahy, v zajištění ústních pramenů a fotografické dokumentace zejména salonů Rosenbaum, Podolská, Madlén atd. Výsledky této práce budou zahrnuty do monografie *Oldřich Rosenbaum/Oldřich Royce*, připravované k vydání v roce 2013, která obsáhne nové poznatky o životě a tvorbě tohoto významného oděvního designéra. Dále se zabývala módní tvorbou v Olomouci v souvislosti s přípravou výstavy módního závodu Marie Zolotarevové a publikace *Móda olomouckých salonů*, pro kterou napsala příspěvek *Dva pohledy na olomouckou módu*.

Markéta Grill Janatová připravovala článek o *textilních návrzích Josefa Šímy staršího*. Pro toto téma zpracovala projevy lidového ornamentu na textilních tkaninách na přelomu 19. a 20. století. V souvislosti s uvedeným tématem sledovala činnost Josefa Šímy, Jana Kouly a Josefa Fanty v oblasti textilních návrhů. Mnoho času věnovala též přípravě projektu *Restaurování historických tapiserií 16.–18. století a liturgického textilu 15.–20. století* pro EHP – Norské fondy; práce zahrnovaly přípravu restaurátorských záměrů a struktury publikace.

Marie Míčová se zabývala studiem podkladů pro výstavu *Angličáci Matchbox*, rešersemi vztahujícími se k výrobě firmy Lesney Products, k oblasti výroby autíček v evropském prostředí v průběhu 20. století i ke kritickým ohlasům produkce tohoto druhu a k jejich kontextu v oboru hračkářského průmyslu obecně. Dále se věnovala rešerším k tématu *Minka Podhajska a tvorba pro děti v první polovině 20. století* v souvislostech české tvorby pro děti. Dílčí výsledky bádání prezentovala na konferenci *Textil v muzeu v roce 2012*, pořádané Technickým muzeem v Brně.

E. Uchalová a K. Hlaváčková spolupracovaly na grantu Evropské unie věnovanému umění doby secese *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana* (European Commission CIP-PSP, 2012–2013), a to výběrem předmětů do databáze textilu a oděvů.

Helena Toldeová spolupracovala s Muzeem české krajky ve Vamberku při vytváření databáze české krajky ze sbírek UPM v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod financovaného Evropskou unií.

Publikační činnost)

- Eva Uchalová, *Výstava Pražské módní salony, Věstník Asociace muzeí a galerií*, 2012
- Eva Uchalová, *Krajky, Vějíře, Oděv dámský, Oděv pánský* (texty do průvodce expozicemi barokního uměleckého řemesla NG, Schwarzenberský palác), odevzdáno do tisku
- Eva Uchalová, *Skicář Walburgy Salm-Reifferscheidové*, in: *Zámek Štířín* (v tisku)
- Eva Uchalová, heslo *Kabát*, in: *Encyclopaedia Belliana*, Bratislava 2012
- Markéta Grill Janatová, hesla *barokní textil a paramenta* (texty do průvodce expozicemi barokního uměleckého řemesla NG, Schwarzenberský palác), odevzdáno do tisku
- Markéta Grill Janatová, hesla *paramenta*, in: *Ars Moriendi*, kat. výstavy, Praha 2012
- Konstantina Hlaváčková, *Oděvní sbírka UPM a její prezentace*, *Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce*, 2012, roč. 50, č. 1, s. 38–46
- Marie Míčová, *Minka Podhajska a její textilní tvorba pro děti ze sbírek UPM*, in: *Sborník Textil v muzeu – Dětský textil a textilní hračka*, Brno 2012

Účast na konferencích – přednášková činnost)

- *Dětský textil a textilní hračka*, přednáška na konferenci *Textil v muzeu*, Technické muzeum v Brně (M. Míčová, J. Svobodová)
- *Ohlédnutí za historií českého krajkářství*, přednáška na Oděvní sekci ICOM v Bruselu (K. Hlaváčková)
- *Pražské módní salony 1900–1948*, přednáška na Oděvní sekci ICOM v Bruselu (E. Uchalová)

Účast na seminářích a stážích)

- M. Grill Janatová, J. Svobodová, seminář STOP, Národní technické muzeum, Praha
- M. Grill Janatová, seminář na Katolická teologická fakulta UK v Praze
- M. Grill Janatová, setkání pracovní skupiny textil, restaurátorské sekce AMG, Národní muzeum v Praze
- J. Svobodová, stáž v rámci programu Leonardo v restaurátorských ateliérech Bavorského národního muzea v Mnichově

Ostatní kulturní a pedagogické aktivity)

Odborné pracovnice se podílely zvýšenou měrou na přednáškové činnosti v souvislosti s úspěšnými výstavami pražských módních salonů a matchboxů, dále pracovaly v rámci přednáškového programu UPM, přednášely pro studenty Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, Divadelní akademie múzických umění a pobočku North Carolina State University (USA) v Praze.

Opakovaně spolupracovaly s časopisy, různými televizními a rozhlasovými stanicemi při popularizaci sbírek související především s výstavní činností UPM: např. Rádio Klasik, ČR Vltava, ČR Rádio Česko, ČR Junior, ČT Toulavá kamera, ČT Barvy života, ČT Retro, ČT Ta naše povaha česká, Televize Metropol, časopisem *Esprit* atd.

Značná konzultační aktivita kurátorek směřovala k odborné veřejnosti: ke studentům (bakalářské, disertační práce), muzejním pracovníkům z České republiky i zahraničí, ale také k laické veřejnosti, jejíž zájem o muzejní sbírky narůstá úměrně s výstavními aktivitami sbírky.

Pracovnice sbírky působily v řadě odborných komisí. E. Uchalová byla členkou poradního sboru pro akviziční činnost Muzea hl. města Prahy. K. Hlaváčková působila jako konzultantka Mezinárodního trienále tapiserie v Lodži, dále jako členka poroty Trienále české krajky ve Vamberku, poroty soutěže Šperk roku, Akademie designu, komise ISO Ministerstva kultury ČR a členka hodnotící komise Registru uměleckých výsledků.

Marie Míčová je členkou Syndikátu novinářů ČR, v jehož rámci působí jako recenzentka výstavních projektů. Administrativně se také věnovala žádostem o vydání osvědčení o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty.

Personálie)

Personální situace sbírky textilu a hraček zůstala bez podstatných změn. Markéta Grill Janatová se v září vrátila z rodičovské dovolené. Eva Uchalová po odchodu do důchodu pracovala pouze na částečný úvazek. (Přehled všech pracovníků sbírky viz s. 102)

Konstantina Hlaváčková

vedoucí sbírky textilu, módy a hračky

7) Restaurátorské oddělení

Restaurátorské oddělení Uměleckoprůmyslového musea je rozděleno na pět ateliérů, zaměřených na kovy, dřevo, silikáty, textil a papír. Zaměstnává odborné konzervátory a restaurátory, kteří podle své specializace pečují o příslušné sbírky. Práce restaurátorů v těchto ateliérech se vzájemně doplňuje a prolíná, protože mnoho sbírkových předmětů je vytvořeno z kombinací několika materiálů.

Restaurátorské a konzervátorské ateliéry se nacházejí v hlavní budově UPM, ve stísněných podmínkách, které neodpovídají soudobým požadavkům na restaurátorská pracoviště. Zásadním řešením této situace bude plánovaná výstavba centrálního depozitáře, kde jsou vyprojektovány pracovny, odpovídající aktuálním trendům z hlediska technického a prostorového, ale i s ohledem na bezpečnost a hygienu práce.

Kromě fyzického ošetřování sbírkových předmětů se pracovníci konzervátorských ateliérů zabývají také preventivní péčí, jež spočívá hlavně v zajištění a udržení vhodných světelných a klimatických podmínek v depozitářích a expozicích. Přiblížit se požadovaným klimatickým hodnotám je možné v historické budově bohužel jen částečně a s velkými obtížemi, proto se snažíme alespoň o minimalizaci prudkých výkyvů.

Další složkou práce restaurátorského oddělení je součinnost s ostatními odbornými odděleními UPM při balení a převozu sbírek. Restaurátoři v některých případech asistovali u balení citlivých předmětů, někdy navrhli způsob manipulace a balení předmětů, jindy zhotovovali nebo upravovali ochranné obaly. Rovněž se zabývali posouzením a výběrem vhodného balicího materiálu, aby předměty měly zajištěnou optimální ochranu. Pro zápůjčky a převozy choulostivých exponátů je restaurátorské stanovisko nezbytné: proto před plánovaným vystěhováním prostor historické budovy pokračovaly další zkoušky balení, zaměřené především na časové a materiálové úspory, avšak při zachování naprosto spolehlivého způsobu balení.

Restaurátoři pečovali převážně o sbírkové předměty UPM, v malé míře též o předměty, zapůjčené jinými institucemi na výstavní akce muzea. Úkoly restaurátorského oddělení úzce souvisely s výstavním programem, a to včetně vyžádaných zápůjček pro další vystavovatele. Ke všem zápůjčkám restaurátoři vypracovali protokoly o stavu předmětů a někdy se podíleli na instalaci exponátů.

V roce 2012 bylo ze sbírek UPM restaurováno nebo konzervováno 1 381 předmětů, převážně vlastními restaurátory. Z požadovaných dotací Ministerstva kultury z programu Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví ISO D/c (náročné restaurování) získalo muzeum finanční prostředky pouze na jednu položku, a to na druhou etapu ošetření architektonických plánů Josefa Schulze. Tak mohlo být 81 výkresů zadáno ke konzervování a restaurování externí spolupracovníci. Z prostorových a časových důvodů nebylo možné práci provést v ateliéru UPM.

Odborná spolupráce)

Pokračovala naše dlouholetá spolupráce s odbornými školami, zaměřenými na restaurování a umělecká řemesla. Zejména šlo o poskytování praxí v muzejních ateliérech, vedení závěrečných studentských prací a konzultace z nejrůznějších odborných oblastí. Praktická výuka studentů vyžaduje od muzejních restaurátorů mnoho času a trpělivosti. Přesto ji studentům rádi poskytujeme, protože získávání zkušeností v muzejní restaurátorské praxi považujeme za důležité. Odezva škol i jednotlivých studentů je velmi pozitivní. Tradičně dobrá je spolupráce například se Střední průmyslovou školou grafickou v Praze, Vyšší odbornou školou restaurátorskou v Brně, Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze a mnoha dalšími.

V rámci odborné pomoci regionálním institucím a nad rámec běžných pracovních povinností připravili restaurátoři ve spolupráci se 3. sbírkou soubor pětadvaceti předmětů (převážně nábytku) pro dlouhodobou zápůjčku na zámek v Žihobcích u Sušice. Tam byla v květnu 2012 otevřena nová expozice, jejíž jednu část tvoří rekonstrukce historického zámeckého interiéru.

Jako každý rok restaurátoři spolupracovali s mnohými sbírkovými institucemi (Muzeum hl. města Prahy, Technickým muzeem v Brně ad.), kterým poskytovali odbornou pomoc, někdy od spřátelených institucí podobnou pomoc sami potřebovali. Časté konzultace byly poskytnuty laické i odborné veřejnosti, při osobních jednáních nebo telefonicky. Stále častěji byly požadavky na odborné konzultace zaslány e-mailem.

Personálie)

Z finančních a prostorových důvodů mají někteří zaměstnanci pouze částečné pracovní úvazky. Věková skladba restaurátorského oddělení je rozmanitá, což se ukazuje jako výhodné. Zkušenosti starších a entuziasmus mladších se v takto kombinované restaurátorské skupině dobře doplňují.

Koncem roku 2012 došlo v restaurátorském oddělení k personálním změnám. Pracovní poměr ukončila restaurátorka papíru Rada Velebilová, s perspektivou nástupu nové restaurátorky v prvním čtvrtletí roku 2013. Restaurátorka silikátů Zita Brožková nastoupila na mateřskou dovolenou, část její práce plnohodnotně převzala kolegyně Barbora Valentová.

(Přehled všech pracovníků oddělení viz s. 101)

Petr Špaček

vedoucí restaurátorského oddělení

8) Mimopražské pobočky

Zámek Kamenice nad Lipou

Zámek provozují společně Uměleckoprůmyslové museum v Praze a Správa kulturních zařízení Města Kamenice nad Lipou na základě smlouvy o sdružení. Po deseti letech od zpřístupnění veřejnosti se zámek stal důležitým kulturním centrem města Kamenice nad Lipou, s nímž lze rozvíjet programy zaměřené na české hračkářství, od výstav po červencový festival *Hračkobraní*. Největší návštěvnosti se těší právě Hračkobraní probíhající v režii Městského muzea, které z festivalů vytváří sbírku současných hraček a hraček oceněných titulem Správná hračka. UPM pro letní festival připravuje tematické výstavy: v roce 2012 to byla *Česká hračka*. Repríza výstavy, jež proběhla ve výstavním prostoru Senátu Parlamentu ČR v roce 2010, představila klasickou dřevěnou hračku, která má své kořeny v produkci 19. století, hračky z období první republiky, poválečný vývoj i ukázky z hračkářské produkce posledních let.

Výnosy ze stávajících expozic UPM (kovy, hračka, nábytek) jsou minimální, včetně expozice hraček sběratele Františka Kyncla. Studijní depozitář nábytku 19. a 20. století je vyhledáván zejména odbornou veřejností: především studenty z domova i ze zahraničí. Další informace o expozicích viz s. 43.

Správa zámku se týká celé řady fyzických oprav a péče o vzhled a provoz objektu, včetně údržby zeleně. Průběžně pečujeme o stav expozic a depozitářů – UPM využívá zámecké prostory z části k uložení sbírek.

Personálie)

V říjnu odešel do penze dlouholetý správce zámku Jiří Šimánek, na jeho místo nastoupil Luboš Venkrbec.

(Přehled všech pracovníků viz s. 103)

Muzeum textilu v České Skalici

Akvizice, inventarizace, péče o sbírky)

Podobně jako v předcházejících letech, soustředili jsme se rovněž v roce 2012 na záchranný sběr z rušených textilních provozoven, organizací a institucí, na sběr dokladů textilní výroby (rukodělné a tovární) a textilní tvorby, textilního strojírenství, a to v široké škále druhů: v oblasti textilní výroby s akcentem na textilní zušlechťování, zejména textilní tisk, nejenom z oblasti českých zemí. Získány byly – v drtivé většině případů se jednalo o dary – například obsáhlý konvolut předmětů z bývalého skladu a. s. Centrotex v Náchodě, sada předtiskových forem pro vyšívání, drobné bytové textilie, sada „amerických žehliček“ a krejčovského náčiní, dva ruční tkalcovské stavy, listové a žakárové nástavce ke tkalcovským stavům, pletací a šicí stroje, knihy a časopisy.

Provedli jsme periodické inventarizace části sbírky vzorníků, oddílů knižního fondu a oddílů sbírky fotografií. Pokračovali jsme v mimořádné inventarizaci sbírky dokladů umělecko-průmyslové, uměleckořemeslné a výtvarné práce, dokladů rukodělné a průmyslové výroby. Nemohla být bohužel zahájena fotodokumentace sbírkových předmětů, neboť se nám ani v roce 2012 nepodařilo získat digitální fotoaparát a notebook.

Zajistili jsme konzervaci vzorníků, textilií, oděvů, oděvních součástí, galanterních výrobků, návrhů, otisků z forem pro ruční tisk, náradí, nástrojů, šicích a pletacích strojů, dvou ručních tkalcovských stavů, skacího stroje a druhé části souboru forem pro ruční tisk.

Prezentace sbírek)

Do poloviny dubna jsme na výstavě *75 let Muzea textilu* (zahájené v říjnu 2011) prezentovali fotografie, ukázky předmětů ze sbírkového fondu muzea a renovované části modelu (1:10) bělidla, barevny, strojní tiskárny a úpravny látek z roku 1936. Připravili jsme výstavu prací přední české textilní výtvarnice Evy Damborské *Sdělování vláknem* (více viz s. 36).

Interaktivní a další programy)

V březnu a dubnu jsme uspořádali komentované prohlídky výstavy *75 let Muzea textilu* (Jana Matěnová, Eve Široká, Vlastimil Havlík). Ve spolupráci s Muzeem Boženy Němcové a s katedrou výtvarné kultury a textilní tvorby (KVK a TT) Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové jsme připravili program pro školní mládež *Textilní řemesla aneb Jak krtek ke kalhotkám přišel* (17.– 9. 10. a 22.–23. 10), v němž studenti plnili funkci lektorů.

Spolupráce s muzei a školami, různými organizacemi a institucemi)

Pokračovali jsme zejména ve spolupráci s muzei sdruženými v Kolegiu muzeí kraje A. Jiráska, B. Němcové a bratří Čapků, s Muzeem dolnoslezského tkalcovství Kamienna Góra; navázali jsme spolupráci s Liptovským muzeem v Ružomberku. Dlouhodobě půjčujeme sbírkové předměty Městskému muzeu v Novém Městě nad Metují a ve Dvoře Králové nad Labem a Muzeu romské kultury v Brně. Na období červen – září jsme zapůjčili Městskému muzeu ve Dvoře Králové soubor synagogálních textilií pro výstavu *Židé na Královédvorskou*, na období prosinec 2012 – červen 2013 Národnímu muzeu v Praze soubor vzorníků, textilií, pracovních nástrojů, strojů a zkušebních přístrojů pro hlavní výstavu z cyklu *Monarchie* a na období říjen – listopad Ateliéru Duplex, s.r.o., Nové město nad Metují, návrhy stuh a stuh výtvarníka Karla Vlčka pro výstavu *Karel Vlček: 60 let výtvarníkem* (Dobruška).

Kromě katedry výtvarné výchovy a textilní tvorby PdF Univerzity Hradec Králové jsme spolupracovali také s katedrou textilu Vysoké školy výtvarných umění (VŠVU) v Bratislavě a s Ateliérem textilní tvorby VŠUP v Praze. S Muzeem Boženy Němcové jsme spolupracovali na šesti jeho výstavách.

Odborné praxe v muzeu absolvovaly studentky oboru Uměleckořemeslné textilní disciplíny KVK a TT PdF Univerzity Hradec Králové – I. Dvořáková a L. Stašová.

Dále jsme spolupracovali s pobočkou Sdružení historiků ČR v Hradci Králové, se Spolkem textilních chemiků a koloristů (Univerzita Pardubice), s Centrem rozvoje Česká Skalice, se Střediskem volného času Bájů Česká Skalice a dalšími.

Medializace sbírky a činnosti Muzea textilu)

Pokračovali jsme ve spolupráci s televizí, rozhlasem a specializovanými internetovými portály, jako jsou například www.czecot.com, www.czechdesign.cz, www.designmagazin.cz, www.fashionstars.cz, s regionálním a celostátním denním a odborným tiskem. V březnu se v muzeu natáčel jeden z dílů pořadu *Toulavá kamera* (ČT).

Vědeckovýzkumná a edukační činnost)

Odborné prohlídky (exkurze) muzea uskutečnili pedagogové a studenti ateliérů textilního designu a textilního prostoru katedry textilu VŠVU v Bratislavě, North Carolina State University v Praze či ateliéru textilní tvorby VŠUP v Praze.

Muzeum navštívilo sedm badatelů z tuzemska i ze zahraničí, např. Juliette Leeb-du Toit a Kirsten Nieser (University of KwaZulu-Natal, Johannesburg, Jihoafrická republika) nebo profesor Mikkel B. Tin (Telemark University College, Rauland, Norsko).

Pracovníci muzea provedli několik konzultací, vypracovali řadu rešerší, posudků, recenzí, vyjádření, uskutečnili řadu přednášek a zahájili několik výstav, jsou členy různých redakčních, vědeckých a uměleckých rad, poradních sborů, odborných společností a sdružení.

Účast na kurzech, odborných školeních, konferencích a seminářích)

- J. Matěnová se stala frekventantkou *Kurzu muzejní pedagogiky*, pořádaného Metodickým centrem Moravského zemského muzea v Brně (ukončení v červnu 2013).
- V. Havlík se zúčastnil *17. veletrhu muzeí ČR v Třebíči* na téma: *Muzea – technické a industriální památky* (květen)

Publikační činnost)

- Jan Harvilko, John Kay, anglický mechanik a vynálezce, *ATOK Revue*, roč. XI, 2012, č. 5, s. 35–36
- Jan Harvilko, Josef Božek – stroj na postřihování sukna, *ATOK Revue*, roč. XI, 2012, č. 12, s. 45–48
- Jan Harvilko, Sheila Hicks, tkaní jako metafora, *ATOK Revue*, roč. XI, 2012, č. 7–8, s. 32–34
- Textilní muzeum – Antonín Kybal, *ATOK Revue*, roč. XI, 2012, č. 1, s. 28–29
- Vlastimil Havlík, Bartoňové a Čerychové a jejich dobročinné aktivity a mecenášství na Náchodsku a Zbraslavsku, in: *Náchodsko od minulosti k dnešku 7. Sborník příspěvků in memoriam PhDr. Ladislav Hladký, CSc.*, Náchod – Liberec 2012, s. 237–251
- Vlastimil Havlík, Dobročinné aktivity a mecenášství rodů Bartoňů a Čerychů, in: *Vila Čerych 1924–2011. Neobyčejný příběh vily Čerych. Odcházení a návraty*, Česká Skalice 2012, s. 76–83
- Vlastimil Havlík, *Dušan Samuel Jurkovič. Projekty, rekonstrukce a stavby (nejen) na Náchodsku*, Nové Město nad Metují 2012
- Vlastimil Havlík, Patnáct let vysokoškolského studia textilní tvorby v Hradci Králové. In: *Krkonose – Podkrkonoší 20*, Trutnov 2012, s. 121–131
- Vlastimil Havlík, Uměleckoprůmyslové museum – Muzeum textilu v České Skalici, 75 let existence, in: *Východočeské listy historické 28*, Hradec Králové 2011, s. 206–218.

Vlastimil Havlík

vedoucí Muzea textilu v České Skalici

9) Knihovna UPM

Počet návštěvníků i čtenářů studovny a počet přímých výpůjček v roce 2012 mírně poklesl (3 178 osob, průměrně 13 za den a celkem 14 805 výpůjček); vysokou využívanost a oblibu měla sobotní služba zavedená v roce 2011. Knihovna ale poskytuje stále více služeb svým uživatelům prostřednictvím internetu a své fanoušky si získává také prostřednictvím facebooku.

Roste počet návštěvníků webových stránek knihovny (celkem 11 355 návštěv). Jsou to většinou zájemci o odbornou literaturu, kteří využívají internet k přístupu do on-line katalogu nebo hledají v katalogu oborové informační brány ART. Snadný přístup k informacím o fondech knihoven v Souborném katalogu ČR a zároveň unikátnost fondu Knihovny UPM vede k trvalému zvyšování žádostí o meziknihovní výpůjční službu. Časté jsou také žádosti především o faktografické informace, adresované přímo knihovně nebo prostřednictvím služby *Ptejte se knihovny*, ve které je Knihovna UPM garantem za informace z oblasti výtvarného umění. Pracovníci knihovny zodpovídají i přímé dotazy prostřednictvím elektronické pošty a mnoho jednodušších dotazů telefonicky. Zvyšuje se počet žádostí o zaslání skenů z materiálů knihovny elektronickou poštou. Bohužel služba dodávání dokumentů elektronicky, již knihovna poskytuje prostřednictvím *Virtuální polytechnické knihovny (VPK)*, je stále poznamenána trvalou stagnací, protože dodržováním autorského zákona a úpravou poplatků za tuto službu, je pro řadu uživatelů ve srovnání s klasickým kopírováním příliš drahá.

Na nákup knih a časopisů i na předplacení odborných databází (EBSCO a Art Full Text) bylo vynaloženo o něco méně finančních prostředků než v minulých letech, tedy **36 1630 Kč**. Nákup publikací tvoří 22,6% celkového ročního přírůstku. Největší podíl (více než polovinu přírůstku – 59%) tvoří dary, a to především výstavních a aukčních katalogů. Výměnou jsme získali 16,8% ročního přírůstku. Zbytek přírůstku je tvořen publikacemi, které jsme obdrželi za reprodukční práva nebo za zápůjčky sbírkových předmětů UPM na výstavy (1,53%). Ke dni 31. 12. 2012 měla knihovna ve svých fondech **182 336 knihovních jednotek**.

Je třeba upozornit na **špatný stav naší výpočetní techniky**, především nedostačující kapacitu serverů. Současný server zpomaluje některé knihovnické činnosti a neumožňuje poskytovat adekvátní služby (např. nelze prohlížet digitalizované časopisy v systému Kramerius, vyhledávání v on-line katalogu je pro uživatele velice zpomalené). Očekávaná zlepšení by měla přinést celková rekonstrukce budovy včetně řešení této techniky.

Knihovna získala na rok 2012 dva granty z programu *Veřejné informační služby knihoven* (VISK) Ministerstva kultury ČR v celkové hodnotě **371 000 Kč**, určené na zpětné zpracování knižního fondu a na společný projekt devíti knihoven na budování *Oborové brány Umění a architektura ART*. Tyto granty jsou na podporu víceletých projektů knihovny (*Zpracování knižního fondu Knihovny UPM do elektronické databáze*, *Budování oborové informační brány ART*). Žádost o grant na digitalizaci architektonických časopisů první poloviny 20. století jsme v roce 2012 nepodávali z důvodu omezených finančních možností UPM, ze stejných důvodů jsme se zatím nezapojili do projektu Národní knihovny ČR *Kooperativní tvorba a využívání souboru národních autorit*.

Pokračujeme ve spolupráci s ostatními knihovnami, podílíme se na budování oborové informační brány *Umění a architektura ART*. V rámci tohoto projektu byla do knihovny zapůjčena elektronická čtečka.

Pracovnice knihovny se aktivně účastnily knihovnických akcí, seminářů a konferencí, a jedné odborné zahraniční exkurze. Pracovaly též v různých odborných komisích, např. v Ústřední knihovnické radě Ministerstva kultury ČR, v Komisi MK ČR pro vědu a výzkum a v Komisi pro věcné zpracování Národní knihovny.

Velice náš těší, že dlouholetá ředitelka knihovny Jarmila Okrouhlíková byla v roce 2012 oceněna za přínos k českému knihovnictví Medailí Zdeňka Václava Tobolky.

Personálie)

V roce 2012 došlo v Knihovně UPM k několika personálním změnám: od března je vedením knihovny pověřena Šárka Bláhová, Jarmila Okrouhlíková zastává pozici zástupce a poradce, místo Lucie Chrástové a Jitky Pelikánové nastoupily Lenka Zifčáková a Veronika Wernerová. (Přehled všech pracovníků knihovny viz příloha I.)

Šárka Bláhová

vedoucí Knihovny UPM

10) Investice

Centrální depozitář)

V roce 2012 bylo opakovaně upravováno zadání veřejné zakázky na stavbu Centrálního depozitáře UPM v souladu se změnami zákona 137/2006 Sb. Odbor vnitřní správy a investic Ministerstva kultury ČR (dále OVSI MK ČR) však tento materiál, původně odevzdaný v dubnu 2011, nepředal dále vládě, které přísluší konečné rozhodnutí, neboť se jedná o významnou veřejnou zakázku ve smyslu § 16a zák. 137/2006 Sb. Proto nebylo možné v tomto projektu dále postupovat a celá akce se tím zdržela o další rok.

Historická budova)

V červnu odevzdalo muzeum Odboru vnitřní správy a investic MK ČR konečnou verzi zadávacích podmínek na veřejnou zakázku, do konce roku však nebyly ze strany Ministerstva kultury sděleny připomínky, ani nebyl vydán souhlas se zadáním a došlo k půlročnímu zdržení akce. V tomto případě se nejedná o významnou veřejnou zakázku podle § 16a a ministerstvo proto mohlo jednat samostatně.

11)

Zpráva o finančním hospodaření UPM za rok 2012

1. Průběh rozpočtových úprav a zapojení mimorozpočtových zdrojů a prostředků)

Celkové poskytnuté dotace na rok 2012 činily ... 175 671 tisíc Kč
z toho dotace na provoz ..... 40 790 tisíc Kč
neinvestiční účelové dotace ..... 26 462 tisíc Kč
investiční účelové dotace ..... 108 419 tisíc Kč

Věda a výzkum	číslo úpravy	počet úprav	z toho	z toho	tisíc Kč	
	úpravy	rozpočtu	vlastní	neuskutečněné	neinvestiční prostředky	investiční prostředky
DKRVO	1,13	2	1		2 740	
kulturní aktivity/ mimořádné kulturní akce	2,9	2			442	
rekonstrukce HB, výstavba CD	3,4	3+ oznámení	1		22 300	108 202
VISK	5	1			371	
ISO	6,12	2		1	395	217
příspěvek na provoz	7,8	3	1		160	

V roce 2012 provedl ekonomický odbor třináct rozpočtových úprav a jedno oznámení o uvolnění finančních prostředků.

Finanční prostředky na provoz byly rovnoměrně uvolňovány a čerpány. Účelové finanční prostředky byly poskytnuty v převážné míře na přelomu 2. a 3. čtvrtletí a čerpány na přelomu 3. a 4. čtvrtletí.

Vzhledem k tomu, že do konce roku 2012 UPM neobdrželo souhlas s vypsáním výběrových řízení na dodavatele stavby, nemohly být čerpány v plném rozsahu finanční prostředky na rekonstrukci historické budovy a stavbu Centrálního depozitáře UPM.

Investiční finanční prostředky určené na Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví ISO/A v rámci akce Dům U Černé Matky Boží, nebyly převedeny, protože nebyl dořešen převod užívání expozičních prostor v budově.

Zkratky použité ve zprávě o finančním hospodaření:

CD	Centrální depozitář UPM
CGD	Czech Grand Design
DKRVO	Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace
HB	historická budova UPM
IOP	Integrovaný operační systém
ISO	Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví
NNV	nároky z nespotebovaných výdajů
PAP	pomocný analytický přehled
PO	příspěvkové organizace
USC	územní správní celky
VISK	Veřejné informační služby knihoven

1. PRŮBĚH ROZPOČTOVÝCH ÚPRAV A ZAPOJENÍ MIMOROZPOČTOVÝCH ZDROJŮ A PROSTŘEDKŮ)

Celkové poskytnuté dotace na rok 2012 činily ... 175 671 tisíc Kč
z toho dotace na provoz ..... 40 790 tisíc Kč
neinvestiční účelové dotace ..... 26 462 tisíc Kč
investiční účelové dotace ..... 108 419 tisíc Kč

Přehled čerpání finančních prostředků podle akcí (v Kč)	rozdíly oproti schválenému rozpočtu
--	--

Položka provozní dotace	Upravený rozpočet	Oznámení uvolnění NNV	Skutečné výdaje	Celkový rozdíl nevyčerpáno
Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace	2 794 000		2 794 000	0
Artists' Book on Tour	42 000		42 000	0
VISK 5, VISK 8/B	371 000		371 000	0
ISO/D	395 000		395 000	0
Monitorování a řízení veřejných financí	70 000		70 000	0
Designér roku (CGD)	90 000		90 000	0
Harrachovské sklo	400 000		400 000	0
Rekonstrukce historické budovy akce 134V124000004	1 343 000		125 785	1 217 215
Sanace havárie fasády a střechy akce 134V124000010	957 000		499 223	457 777
Rekonstrukce historické budovy akce 134V124000004		20 000 000	486 485	19 513 515
Celkem	6 462 000	20 000 000	5 273 493	21 188 507

Položka investiční dotace	Upravený rozpočet	Oznámení uvolnění NNV	Skutečné výdaje	Celkový rozdíl nevyčerpáno
Rekonstrukce historické budovy akce 134V124000004	2 309 000		421 104	1 887 896
Rekonstrukce historické budovy akce 134V124000004		20 000 000	242 000	19 758 000
Centrální depozitář akce 134V124000003		80 000 000	102 000	79 898 000
Centrální depozitář akce 134V124000003	5 893 000		544 700	5 348 300
ISO/D preventivní ochrana – Eneska	77 000		77 000	
ISO/A Dům U Černé Matky Boží	140 000			140 000
Celkem	8 419 000	100 000 000	1 386 804	107 032 196

2. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

V roce 2012 činily náklady UPM ... 62 878 114,50 Kč.

Výnosy byly ..... 62 878 114,50 Kč.

V tomto období bylo dosaženo vyrovnaného hospodářského výsledku.

Tohoto výsledku bylo dosaženo zapojením všech příjmových a výdajových položek rozpočtu, včetně fondu rezervního a fondu reprodukce.

Příjmy)

– provozní dotace od zřizovatele 40 790 tisíc Kč,

– účelové finanční prostředky od zřizovatele 5 273 493,- Kč,

– účelové finanční prostředky od cizích poskytovatelů 1 405 817,90 Kč.

Vlastní příjmy)

Vlastní výnosy byly plněny v roce 2012 na 87% (15 321 tisíc Kč).

Do tohoto plnění se fondy promítly jen ve výši 8 854 tisíc Kč.

Z rezervního fondu byly hrazeny nákupy sbírkových předmětů ve výši 3 623 tisíc Kč a úhrada zhoršeného hospodářského výsledku ve výši 129 tisíc Kč.

Fond reprodukce, jako doplňkový zdroj financování oprav a udržování hmotného a nehmotného majetku, byl čerpán ve výši 5 101 tisíc Kč na opravy budov, strojů, výpočetní techniky, drobného a spotřebního materiálu.

Výnosy z prodeje služeb byly realizovány z celkového ročního objemu rozpočtu ve výši 90%.

Do plnění této skupiny příjmů rozpočtu se promítly příjmy ze vstupného:

– výstava *Pražské módní salony* 1 302 tisíc Kč,

– výstava *Z Nového Světa do celého světa* 448 tisíc Kč,

– výstava *Angličáci Matchbox* 173 tisíc Kč (od 12. 12. do 31. 12. 2012),

– výstava *Bravos* 193 tisíc Kč,

výnosy z pronájmu nemovitého hmotného majetku ve výši 688 tisíc Kč,

a příjmy z prodeje zboží ve výši 464 tisíc Kč.

Výnosy ze vstupného byly překročeny.

Na druhou stranu se nepodařilo z důvodu omezení činnosti UPM kvůli arbitrážním řízením vůči českému státu naplnit očekávané příjmy ze zahraničních výstav.

Výdaje)

Až na některé dílčí položky, nedošlo k výraznému překročení věcných nákladů rozpočtu.

Rozpočtované výdaje u elektřiny a plynu byly překročeny z důvodu vyšších plateb v 1. čtvrtletí, ale zejména pak ve 4. čtvrtletí, kdy došlo na základě výběrových řízení ke změně dodavatelů a k vyúčtování energií ještě v roce 2012.

Nákladové položky dále nerostly díky úsporným opatřením v oblasti spotřeby energií, služeb a spotřebního materiálu a realizacím nákupů na elektronických tržištích.

**3. SROVNÁNÍ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ
ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU A Z PROSTŘEDKŮ NESPOTŘEBOVANÝCH VÝDAJŮ**

Dotace	k 31. 3. 2012	k 30. 6. 2012	k 30. 9. 2012	k 31. 12. 2012
provozní dotace	10 197 000	20 395 000	30 594 000	40 790 000
DKRVO		1 100 000	1 600 000	2 794 000
Artist' Book on Tour		42 000		42 000
VISK			46 000	371 000
monitorování a řízení PAP				70 000
Designér roku (CGD)				90 000
Harrachovské sklo				400 000
Celkem				44 557 000

Dotace	k 31. 3. 2012	k 30. 6. 2012	k 30. 9. 2012	k 31. 12. 2012
rekonstrukce HB	10 197 000	125 785	125 785	125 785
rekonstrukce HB/NNV			167 714	486 485
sanace havarijního stavu střechy				499 223
ISO/D				395 000
Celkem	10 197 000	125 785	293 499	1 506 493

Investiční dotace

Dotace	k 31. 3. 2012	k 30. 6. 2012	k 30. 9. 2012	k 31. 12. 2012
výstavba depozitáře		326 700	326 700	544 700
výstavba depozitáře/NNV	0			102 000
Celkem	0	326 700	326 700	646 700

Dotace	k 31. 3. 2012	k 30. 6. 2012	k 30. 9. 2012	k 31. 12. 2012
rekonstrukce HB		207 372	421 104	421 104
rekonstrukce HB/NNV				242 000
Celkem		207 372	421 104	663 104

Dotace	k 31. 3. 2012	k 30. 6. 2012	k 30. 9. 2012	k 31. 12. 2012
ISO/D			77 000	77 000
Celkem			77 000	77 000

4. ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ DOTACÍ POSKYTNUTÝCH NA ÚHRADU PROVOZNÍCH VÝDAJŮ V RÁMCI PROGRAMŮ FINANCOVANÝCH ZE SPOLEČNÝCH PROSTŘEDKŮ EVROPSKÉ UNIE A ČESKÉ REPUBLIKY (IOP – INTEGROVANÝ OPERAČNÍ PROGRAM)

Finanční prostředky nebyly z toho zdroje UPM poskytnuty.

5. NEČERPANÉ ROZPOČTOVANÉ PROSTŘEDKY A PROSTŘEDKY NÁROKŮ Z NESPOTŘEBOVANÝCH VÝDAJŮ

Z rozpočtovaných finančních prostředků a prostředků z nespotřebovaných výdajů nebyly v plném rozsahu čerpány finanční prostředky na rekonstrukci historické budovy a výstavbu Centrálního depozitáře ve Stodůlkách.

6. ROZBOR ZAMĚSTNANOSTI A ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ

Překročený limit u platů mzdových prostředků ve výši 509 031 Kč byl kryt od ostatních poskytovatelů.

Stanovený limit počtu zaměstnanců nebyl překročen. Rozpočtovaný objem mzdových prostředků je obtížné dodržet, protože pro zachování kvalitního standardu naší instituce je nezbytné zaměstnávat pracovníky ve vyšších platových třídách a stupních.

7. ZHODNOCENÍ PROSTŘEDKŮ NA VÝZKUM A VÝVOJ PŘIJATÝCH OD JINÝCH POSKYTOVATELŮ NEŽ OD ZŘIZOVATELE

Na vědu a výzkum byly UPM v roce 2012 poskytnuty finanční prostředky od Grantové agentury ČR na projekt *Antonín Kybal – cesty designu a textilní tvorby 20.–60. let 20. století* ve výši 230 tisíc Kč. Tento výzkumný projekt je zaměřen na dokumentaci a analýzu tvorby Antonína Kybala, jedné z nejvýraznějších a světově známých osobností českého designu. Zpracována bude bohatá písemná a obrazová pozůstalost, která je cenným dokladem dobového názorového kontextu. Výsledkem projektu bude knižní monografie a dvě studie v recenzovaných periodikách. Poskytnuté finanční prostředky byly určeny na krytí osobních nákladů, služebních cest a nákup drobného majetku.

8. ZHODNOCENÍ PROSTŘEDKŮ NA VÝZKUM A VÝVOJ PŘIJATÝCH OD PŘÍJEMCŮ ÚČELOVÉ PODPORY

V rámci tříletého projektu *Vzdělávání v oblasti kulturní identity národa se zaměřením na muzea, galerie a školy* (NAKI) bylo muzeu poskytnuto 45 tisíc Kč. Z těchto finančních prostředků byly zajišťovány nákupy specifických výtvarných potřeb a cestovního.

9. ZHODNOCENÍ PROSTŘEDKŮ POSKYTNUTÝCH Z ROZPOČTU ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ – USC

Finanční prostředky nebyly z toho zdroje UPM poskytnuty.

10. ZHODNOCENÍ PROSTŘEDKŮ POSKYTNUTÝCH Z ROZPOČTU STÁTNÍCH FONDŮ

Finanční prostředky nebyly z toho zdroje UPM poskytnuty.

11. ZHODNOCENÍ POUŽITÝCH FINANČNÍCH DARŮ

Po úhradě zálohy v roce 2011 bylo z daru od J. Caulkina uhrazeno restaurování sbírkového předmětu (podmalby) ve výši 87 477,56 Kč.

12. ZHODNOCENÍ POSKYTNUTÝCH A POUŽITÝCH FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE ZAHRANIČÍ

V rámci projektu *Leonardo da Vinci – projekty mobility* v rámci evropského *Programu celoživotního učení* (2011–2012) byly UPM v roce 2012 dočerpány finanční prostředky ve výši 137 400,54 Kč. Tyto finanční prostředky byly vynaloženy na dopravu a pobytové náklady. S ohledem na nižší počet účastníků projektu byly nevyčerpané prostředky ve výši 23 000,13 Kč vráceny poskytovateli podpory.

Finanční prostředky poskytnuté v závěru roku 2012 v rámci nového projektu na období 2012–2014 ve výši 173 263,29 Kč nebyly v roce 2012 čerpány.

Projekt *Leonardo da Vinci* spravuje a koordinuje Národní agentura pro evropské vzdělávací programy zaměřené na mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání na všech úrovních. Program *Leonardo da Vinci* je zaměřen především na výukové a vzdělávací potřeby všech osob účastnících se odborného vzdělávání a přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni, na instituce a organizace nabízející nebo podporující odborné vzdělávání a přípravu. Program podporuje celoživotní vzdělávání a spolupráci mezi různými typy jak soukromých, tak veřejných organizací (např. podniky, vysokými školami, středními školami, výzkumnými ústavy apod.). Zkvalitňováním odborného vzdělávání inovačních přístupů a metod zvyšuje konkurenceschopnost osob na trhu práce a napomáhá k eliminaci nezaměstnanosti. V praxi se zaměřuje na odborné vzdělávání zaměstnanců a rozvíjí ho pomocí zahraničních stáží v soukromých i státních organizacích.

V roce 2012 byly ukončeny práce na projektu *Artists' Books on Tour*. Záměrem tohoto projektu byla digitalizace 500 sbírkových předmětů a spoluúčast na vypsání a hodnocení soutěže na současnou tvorbu v tomto oboru. V jeho rámci se v květnu v prostorách Národní technické knihovny uskutečnila výstava oceněných prací. Na tento projekt byly čerpány finanční prostředky ve výši 80 221,02 Kč.

Pracovníci sbírek se v roce 2012 účastnili také projektu *Partage Plus – Digitising and Enabling Art Nouveau for Europeana*, financovaného z grantu Evropské komise v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace CIP – Programu na podporu politiky informačních a komunikačních technologií ICT-PSP 2007–2013, č. 297 384.

Projekt je zaměřen na dokumentaci a digitalizaci sbírkových předmětů z období secese a jeho cílem je prezentovat kulturní dědictví z více než dvacítky sbírkových institucí ze sedmnácti evropských zemí na webovém portálu *Europeana*. Celkem bude digitalizováno 75 000 sbírkových předmětů a 2 000 digitálních záznamů ve formě 3-D modelů. UPM zajišťuje výběr, odborné zpracování a digitalizaci 1 000 sbírkových předmětů z fondů skla, keramiky, kovů, textilu a užití grafiky české i zahraniční provenience z let 1898–1907. Na výše uvedený projekt byly v roce 2012 vynaloženy finanční prostředky ve výši 887 396,34 Kč.

Na projekt *Středověké poutní odznaky* poskytl Česko-německý fond budoucnosti finanční prostředky ve výši 25 800,- Kč.

13. ZHODNOCENÍ OSTATNÍCH PŘÍSPĚVKŮ (PARTNERSKÁ SPOLUPRÁCE NA PROGRAMECH INTEGROVANÉHO OPERAČNÍHO SYSTÉMU – IOP)

Finanční prostředky nebyly UPM z toho zdroje poskytnuty.

14. ZAHRANIČNÍ SLUŽEBNÍ CESTY

Zahraniční cesty v roce 2012 souvisely především s výstavami, které UPM připravilo či plánovalo, s projekty *Leonardo da Vinci*, *NAKI*, *Partage Plus*, *Antonín Kybal* a v rámci projektů vědy a výzkumu. Kurýrní cesty zaměstnanců UPM byly plně hrazeny zahraničními partnery.

Další zahraniční cesty jsou spojeny s účastí na konferencích:

Účast na studijních cestách a v komisích za finanční podpory Českého výboru ICOM

Helena Koenigsmarková: zástupce AMG na ročním setkání NEMO, Dublin

Helena Koenigsmarková: účast na zasedání výboru ICOM-ICDAD, Norimberk

Helena Koenigsmarková: účast na konferenci MUSCON, Oslo

Konstantina Hlaváčková: účast na konferenci ICOM Costume, Brusel

Eva Uchalová: účast na konferenci ICOM Costume, Brusel

Milan Hlaveš: účast na konferenci ICOM Glass, USA-Corning, New York

Uměleckoprůmyslové museum v Praze je institucionálním členem ICOM od roku 1991. Odborní zaměstnanci UPM jsou aktivně činní hned v několika odborných mezinárodních komisích ICOM: Helena Koenigsmarková – členka výboru Komise pro muzea užitého umění a designu ICDAD, Eva Uchalová a Konstantina Hlaváčková – členky Komise muzeí módy ICOM Costume, Daniela Karasová – členka Komise historických domů – DEMHIST, Milan Hlaveš – od roku 2012 předseda Českého výboru ICOM, člen Komise pro muzea skla – ICOM GLASS.

UPM díky práci na půdě ICOM navazuje a udržuje kontakty s nejvýznamnějšími muzejními institucemi na světě a jejími kurátory, získává a předává informace a zkušenosti, spolupřipravuje výstavy a odborná setkání, přednáší, spoluvydává publikace a v neposlední řadě aktivní činností v rámci ICOM propaguje české muzejnictví a užité umění a design, které zařazuje do světového kontextu.

15. PLNĚNÍ ČTVRTLETNÍHO PLÁNU VNITŘNÍCH KONTROL V ROCE 2012

1. čtvrtletí 2012

Vyhodnocení činnosti interního auditu pro Ministerstvo kultury ČR a Ministerstvo financí za rok 2011

Plnění: Bylo provedeno a odesláno v požadovaných termínech.

Kontrola řídicích norem (vydaných směrnic a příkazů v UPM) v systému jejich uspořádání, dodržování a platnosti.

Plnění: UPM je v uspořádání a dodržování vydaných řídicích norem stabilizováno. Návrh směrnice na nové uspořádání a vedení rejstříku řídicích norem bude provedena v roce 2013.

2. čtvrtletí 2012

Návrh příkazu ředitelky (směrnice) UPM: Postupy při tvorbě směrnic v UPM platné od roku 2011.

Plnění: Viz bod 1 – kontrola norem byla provedena namátkově jako příprava na doplňky v roce 2013 (viz výše).

Kontrola stavu evidence sbírkových předmětů – stav zápisů (DEMUS)

Plnění: Vzhledem k rozsahu sbírek nebylo možno provádět inventuru v potřebném rozsahu (restituce apod.). Kontrola se přesouvá na rok 2013.

Kontrola autoprovozu, vytíženost vozidel, vedení a vyhodnocování jízdy

Plnění: Nebyly shledány nedostatky.

3. čtvrtletí 2012

**Kontrola pracovišť Česká Skalice, Kamenice nad Lipou, Brandýs nad Labem
Činnost Škodní, Vyřazovací a Likvidační komise UPM**

Kontrola smluvních vztahů – dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce

Plnění: Kontrola neshledala nedostatky.

4. čtvrtletí 2012

Hospodaření a evidence skladů, hmotné odpovědnosti, osobní karty pracovníků

Příkaz k provedení inventarizace v UPM

Vyhodnocení externích kontrol

Plnění: Kontrola neshledala nedostatky.

Interní protikorupční program příspěvkové organizace Ministerstva kultury ČR – Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Interní protikorupční program příspěvkové organizace Ministerstva kultury ČR (**UPM**) je vydán v souladu usnesením vlády ČR č. 391/2002 a Příkazu ministra kultury č. 4/2003. Jeho cílem je průběžná analýza možných výskytů korupčního jednání v oblastech činnosti příspěvkové organizace UPM s jejich následným zamezením. Jedná se zejména o:

1) Zadávání veřejných zakázek)

Cílem kontroly je: Obecná kontrola dodržování zákona 199/94 Sb., v platném znění, a to zejména na §§ 6, 11, 32, 49 a 50. Odpovídá příslušný vedoucí pracovník.

Plnění: nebylo zjištěno odlišné dodržování uvedených §§.

2) Smluvní vztahy (vč. objednávek) s externími dodavateli i odběrateli)

Cílem kontroly je: Jednoznačnost specifikace vztahu, ceny a termínů. Odpovídá příslušný vedoucí pracovník.

Plnění: Kontrola nezjistila odlišné postupy v jednání mezi dodavateli.

3) Uzavírání dohod s pracovníky organizace)

Cílem kontroly je: Zamezení pracovní činnosti určené pracovníkovi v pracovní náplni.

Odpovídá: pracovník oddělení personalistiky.

Plnění: Kontrola nezjistila odlišné postupy v pracovních náplni.

4) Nakládání se státním majetkem včetně vývozů a prodeje předmětů)

Cílem kontroly je: Zajištění průběžné kontroly k vydávání osvědčení vývozů.

Odpovídá: příslušný vedoucí pracovník.

Plnění: Kontrola nezjistila neoprávněné vydávání osvědčení.

5) Využívání majetku příspěvkové organizace mimo pracovní povinnosti, zvýhodňování určitých zaměstnanců)

Cílem kontroly je: Případné zamezení výše uvedeným nezákonným praktikám.

Plnění: Kontrola nezjistila žádné zvýhodňování.

Střednědobý plán činnosti interního auditu pro období let 2009–2013

V souladu s ustanovením § 30 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole se stanoví pro příspěvkovou organizace MK ČR **Uměleckoprůmyslové museum v Praze** následný plán kontrol interního auditu. Audit bude probíhat během příslušného roku. Každoročně bude prováděn interní audit výběrových řízení.

Poznámka: Střednědobý plán činnosti interního auditu může být kdykoli měněn z rozhodnutí vedoucího organizace.

1) Personální audit v roce 2012)

Platová zařazení. Mzdové náklady – vývoj.

Plnění: V roce 2012 byly mzdové náklady v souladu s plánem.

2) Organizace řízení)

Analýza činností jednotlivých úseků.

Plnění: Činnost jednotlivých úseků v UPM v roce 2012 byla v souladu s plánem organizace.

3) Administrativa)

Skartační řízení.

Plnění: nebylo provedeno z důvodů nepotřebnosti.

4) Finanční kontrola a účtování)

Účelnost a hospodárnost vynakládaných prostředků – objednávky.

Plnění: Vynakládané prostředky jsou evidovány a povolovány dle směrnice o oběhu dokladů v UPM.

5) Výpočetní technika, informační systém)

Správa výpočetní techniky.

Plnění: Funkčnost výpočetní techniky kontroluje a zabezpečuje externí organizace, která zajišťuje veškeré povinnosti na tomto úseku. Nebyly shledány nežádoucí činnosti.

16. BEZÚPLATNÉ PŘEVODY MAJETKU

K 1. 1. 2012 došlo k delimitaci Galerii Rudolfinum. České filharmonii byl předán majetek ve výši 13 868 072,76 Kč (dlouhodobý a krátkodobý hmotný a nehmotný majetek, majetek v operativní evidenci) a zásoby (publikace) byly předány ve výši 534 471,26 Kč.

UPM s Českou filharmonií uzavřely *Dohodu o vypořádání závazků* a finanční prostředky z fondů UPM byly dne 29. 6. 2012 převedeny na účet České filharmonie. Současně proběhlo finanční vypořádání i ze strany ČF.

Evžen Balaš, správní ředitel

Milan Košťál, hlavní ekonom

12) Mediální partneři a sponzoři UPM

Mediální partneři)

Za dlouhodobou podporu našich aktivit velice děkujeme našim mediálním partnerům:

- časopisu **Art & Antique**
- internetovým portálům **CzechDesign, DesignGuide.cz, DesignMagazin, Fler.cz, PragueOut.cz** a **FotoVideo**
- rádiím **Český rozhlas** a **Radio 1**.

Czech
design

ČESKÝ ROZHLAS

DesignGuide.cz

DESIGNMAG

PRAGUEOUT.CZ

FotoVideo

Sponzor výchovně vzdělávacích aktivit)

KOH-I-NOOR HARDMUTH v Českých Budějovicích, patron ateliéru pro návštěvníky, poskytl UPM na základě smlouvy o propagaci výtvarný materiál v hodnotě 26 560 Kč. Velice si vážíme toho, že tato česká firma, vyrábějící prvotřídní umělecké potřeby, podporuje muzeum specializované na umělecké řemeslo, užité umění a design.

13) Společnost přátel UPM

Společnost, která je činná již sedmnáct let (od roku 1996), sdružuje kromě odborníků a znalců uměleckého řemesla z řad profesionálů také sběratele uměleckého řemesla, nadšené laiky a milovníky umění s cílem prohlubovat znalosti o uměleckém řemesle, designu a sběratelství a podporovat činnost muzea.

Program společnosti v roce 2012 tradičně zahrnoval přednášky, prohlídky a výlety pro dlouhodobé příznivce a přátele UPM:

- prohlídku nových expozic v Národním technickém muzeu (1. 3.) a expozice Národní galerie v Lobkovickém paláci (19. 4.)
  - prohlídku Kostela Matky Boží před Týnem (26. 4.) a Kaple sv. Václava na Pražském hradě (24. 5.)
  - přednášku Veroniky Horové *Poslední soud umění středověku* (15. 5.) ve spolupráci s Katolickou teologickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze
  - jednodenní výlety do Kutné Hory (2. 6.) a Karlových Varů (22. 9.)
  - návštěvu výstav *Ferdinand V. Dobrotivý* na Pražském hradě (21. 6.) a *1912* v Obecním domě (22. 11.)
  - komentovanou prohlídku plastik na Olšanských hřbitovech v Praze (25. 10.)
- Tradiční letní setkání členů a hostů společnosti se konalo na zahradě muzea (28. 6.).

Společnost pomohla UPM jako každý rok také při organizaci Pražské muzejní noci.

Kontakt: www.spol-upm.cz
Jednatel: Irena Brabcová
T) 731 155 566
E) irenabrabcova@seznam.cz

Tradiční letní setkání členů a hostů Společnosti přátel UPM se konalo na zahradě muzea

Příloha

Seznam pracovníků UPM v roce 2012

Ředitelství)

PhDr. Helena Koenigsmarková – ředitelka

Melanie Krasická – personální a mzdová referentka

Bc. Kateřina Loukotová – asistentka ředitelky

Monika Goldbergerová – administrativní a spisová pracovníce (recepce)

Ing. Přemysl Erben – interní audit

Otto Kočí – agenda vývozu

Centrum dokumentace sbírek)

Mgr. Filip Wittlich, Ph.D. – vedoucí kurátor CDS

PhDr. Lucie Zdražilová, Ph.D. – kurátorka CDS, archivářka

Evidence sbírek

PhDr. Jana Croy – vedoucí evidence sbírek

Bc. Lucie Koutná – evidence sbírek

Jana Štěpánková – referentka evidence sbírek

Fotoateliér

Gabriel Urbánek – vedoucí fotograf

MgA. Ondřej Kocourek – fotograf

Ing. Jiří Homola – dokumentátor

Prezentace sbírek)

Ing. Dušan Seidl – vedoucí odd. prezentace sbírek

Alena Bártová – technická redaktorka

Mgr. et Ing. Anna Hořejší – produkční výstav

Ivana Quilezová – produkční, agenda zahraničních repropráv

Mgr. Vladimíra Sehnalíková – kurátorka edukační činnosti

Jana Ulipová, BBus – PR manager

Restaurátorské oddělení)

Petr Špaček – vedoucí restaurátorského oddělení

MgA. Zita Brožková – restaurátorka silikátů

M.A. et Bc. Barbora Valentová – restaurátorka silikátů

Markéta Bučková – restaurátorka textilu

Ing. Alena Samohýlová – restaurátorka textilu, restaurátorka-chemička

BcA. Jitka Svobodová – restaurátorka a dokumentátorka textilu

Bc. Karla Frajerová – restaurátorka kovů

Zuzana Krajíková – restaurátorka – pozlacovačka

PhDr. Světlana Spiwoková – restaurátorka kovů

Tomáš Stern – restaurátor dřeva

DiS. Zdeňka Šebková – restaurátorka dřeva

Rada Velebilová – restaurátorka papíru

Sbírky)

I. sbírka – sklo, keramika a porcelán

Mgr. Milan Hlaveš, Ph.D. – vedoucí I. sbírky, kurátor sbírky moderního a současného skla a keramiky

PhDr. Jan Schöttner, Ph.D. – zástupce vedoucího sbírky, kurátor sbírky historického skla, pracovník oddělení vývozu

Jana Černovská – správkyňe depozitáře sbírky historického skla

BcA. Dita Hálová – dokumentátorka sbírky moderní a současné keramiky

Magdaléna Prosková – správkyňe depozitáře historické keramiky, administrátorka

Lucie Urbánková – správkyňe depozitáře skla 20. století

II. sbírka – užitá grafika a fotografie

PhDr. Radim Vondráček – hlavní kurátor UPM, vedoucí II. sbírky

Mgr. Mariana Holá – kurátorka designu

PhDr. Iva Knobloch – kurátorka sbírky užitě grafiky

Jan Mlčoch – kurátor sbírky fotografie

Petr Štembera – kurátor sbírky plakátů a obrazů

PhDr. Lucie Vlčková, Ph.D. – kurátorka sbírky užitě grafiky

Lucie Kölblersberger – správkyňe depozitáře užitě grafiky

Anna Oplatková – správkyňe depozitáře užitě grafiky

Jitka Štětková – správkyňe depozitáře sbírky fotografie

Tereza Janoušková – dokumentátorka, asistentka sbírky

III. sbírka – nábytek, práce ze dřeva, kovů a různých materiálů

PhDr. Petra Matějovičová – vedoucí III. sbírky, kurátorka sbírky drahých kovů a jiných materiálů

PhDr. Jiří Fronek, Ph.D. – kurátor sbírky historického nábytku a dřevořezeb

PhDr. Daniela Karasová, CSc. – kurátorka sbírek moderního nábytku a hodin

Mgr. et DiS. Michal Stříbrný – kurátor sbírky obecných kovů, správce téhož depozitáře

Ing. Jiří Fomín – správce depozitářů nábytku, hodin a dřevořezeb

Milena Hořická – správkyňe depozitáře drahých kovů, dokumentátorka

IV. sbírka – textil, móda a hračky

PhDr. Konstantina Hlaváčková – vedoucí IV. sbírky, kurátorka sbírky textilu 20. století

PhDr. Markéta Grill Janatová – kurátorka historického textilu

Mgr. Marie Míčová – kurátorka sbírky hraček, referentka agendy vývozu

PhDr. Eva Uchalová – kurátorka historického textilu a módy

Jitka Mattisová – správkyňe depozitáře historického textilu

BcA. Jitka Svobodová – restaurátorka a dokumentátorka

Helena Toldeová – správkyňe depozitáře textilu 20. století

Správní úsek)

JUDr. Evžen Balaš – správní ředitel

Finanční oddělení

Ing. Milan Košťál – vedoucí finančního oddělení

Ing. Nina Kristová – účetní

Helena Soběslavská – finanční účetní

Marie Zíková – materiálová účetní, pokladní

Provozní oddělení

Jaroslav Švehla – správce budov, vedoucí provozu

Martin Grill – asistent provozního oddělení

MgA. Karel Snětina – řidič motorových vozidel

Technická skupina

Libor Šötét – vedoucí technické skupiny

Tomáš Bezchleba – technik – aranžér

Jaroslava Zemanová – technička – aranžérka

Bohuslav Vávra – údržbář, elektrikář

Knihovna)

Bc. Šárka Bláhová – vedoucí knihovny

PhDr. Jarmila Okrouhlíková – zástupkyně vedoucí knihovny

PhDr. Jana Květoňová – knihovnice

Kateřina Dostálová, prom. knih. – knihovnice

Michaela Groschupová – knihovnice ve výp. službě

Mgr. Eva Menzelová – knihovnice

Mgr. Dana Merthová – knihovnice

Dana Šimůnková – knihovnice ve výp. službě

RNDr. Hana Šulcová – knihovnice ve výp. službě

Bc. Veronika Wernerová – systémová knihovnice

Lenka Zifčáková – knihovnice

Růžena Plíhalová – asistentka

Erika Singh – asistentka

Alice Siropolková, prom. fil. – asistentka

Václav Navrátil – dozor v knihovně

František Pokorný – dozor v knihovně

Helena Škutinová – dozor v knihovně

Daniela Tůmová – dozor v knihovně

Pobočky UPM)

Kamenice nad Lipou

Ing. Luboš Venkrbec – správce zámku

Ivana Šišková – správkyně depozitáře a expozice

Pavel Nejedlý – údržbář, topič, řidič

DiS. Petra Pospíšilová – pokladna a infocentrum

Česká Skalice

PhDr. Vlastimil Havlík, Ph.D. – vedoucí pobočky

Mgr. Jan Harvilko – knihovna

Mgr. Jana Matěnová – správa sbírek

Eva Široká – dokumentátorka

Použité zkratky

CD – Centrální depozitář UPM

CDS – Centrum dokumentace sbírek UPM

CIEE – Centre for International Educational Exchange, Praha

EHP – Evropský hospodářský prostor

GASK – Galerie Středočeského kraje

HB – historická budova UPM

ICOM – International Committee of Museums

IGS – International Glass Symposium, Nový Bor

ISO – Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

KTF UK – Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

KVK TT PdF UHK – katedra výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

KVV PedF UK – katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

NCSU – North Carolina State University

NPÚ – Národní památkový ústav

NM – Národní muzeum, Praha

NTM – Národní technické muzeum, Praha

OVSÍ MK ČR – Odbor vnitřní správy a investic Ministerstva kultury ČR

SOUŠUŘ – Střední odborná škola uměleckých řemesel Podkovářská v Praze

UJEP – Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

UPM – Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

VŠCHT – Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

VŠUP – Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze

VŠVU – Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě

Uměleckoprůmyslové museum v Praze
ulice 17. listopadu 2
110 00 Praha 1
T) +420 251 093 111
F) +420 251 093 296
E) info@upm.cz
W) www.upm.cz

Galerie Josefa Sudka
Úvoz 24, Praha 1
T) +420 257 531 489

Zámek Kamenice nad Lipou
nám. Čsl. Armády 1
394 70 Kamenice nad Lipou
E) zamek.kamenice@upm.cz
T) +420 565 434 168

UPM – Muzeum textilu v České Skalici
Maloskalická 123
552 03 Česká Skalice
E) textilmuz@atlas.cz
W) www.ceskaskalice.cz
T) +420 491 452 933

Facebook)
Umeleckoprumslove-museum-v-Praze